

## Historia zmian w programie Norma EXPERT

### Norma EXPERT 5.8.300 - sierpień 2017

#### Program główny:

1. Dodano możliwość zdefiniowania wielu cen dla nakładu.
2. Wprowadzono opcję sterującą opóźnieniem lub wyłączeniem pokazywania podpowiedzi w dymkach.
3. Dodano opcję „Pokaż pozycję” w oknie edycji danych RMS. Umożliwia ona pokazanie na widoku kosztorysu tylko tych pozycji, w których dany nakład występuje.
4. Rozbudowano edycję zestawów katalogów o możliwość dodawania jednocześnie wielu elementów do zestawu.
5. Zwiększono wielkości pól „Nazwa” i „Adres” w oknie „Strona tytułowa”. Dodano kontrolki podziału okien edycyjnych pozwalające dostosować wielkość pól na potrzeby aktualnie edytowanych danych.
6. Do tablicy symboli dodano symbol cała.
7. Poprawiono edycję opisu w oknie „Właściwości pozycji” w przypadku dodania znaków nowej linii.
8. W opcjach programu umożliwiono bezpośrednią edycję ścieżek do kosztorysów.
9. Poprawiono zapamiętywanie listy szukanych tekstów w oknie "Szukaj na widoku kosztorysu".
10. Poprawiono przenoszenie informacji o dostawcach przy kopiowaniu pozycji między kosztorysami.
11. Usunięto zbędną kolumnę "Nr spec. techn." z widoku „Kosztorys > Działy”.
12. Zmieniono kolejność wyświetlania cenników przy sortowaniu wg nazwy w oknie „Lista cenników”.
13. Wprowadzono sortowanie listy dostawców wg nazwy przy edycji zakresu cen w oknie wyboru cenników.
14. Ujednolicono zaokrąglanie wartości parametru „Długość cyklu życia obiektu” do dwóch miejsc po przecinku.
15. Poprawiono działanie opcji przywracania domyślnych ustawień programu w oknie „Opcje kosztorysu”.
16. Przywrócono możliwość wyszukiwania kosztorysów (w formatach \*.kst, \*.prd) wg tekstów w oknie „Otwórz kosztorys”.
17. Dodano prezentację nazw kosztorysów w miniaturkach na pasku zadań systemu Windows.
18. Poprawiono wczytywanie kodów i opisów ze słownika CPV do danych strony tytułowej. Dodatkowo wykluczono dublowanie tych rekordów w liście.
19. Przy wyszukiwaniu nakładów usunięto konieczność powtórnego zatwierdzenia wybranych cenników po zmianie opcji zakresu cen.
20. Poprawiono odświeżanie widoków kosztorysu przy zmianie rozmiaru okna programu.
21. Do wspólnych właściwości zaznaczonych nakładów dodano opcję „Całość inwestora”.
22. Poprawiono wstawianie nowego wiersza obmiaru poprzez przycisk „Insert” w dolnym panelu „Obmiar/Przedmiar”.
23. Usprawniono obsługę filtrów po wybraniu opcji „Idź do pozycji”.
24. Poprawiono łączenie nakładów w sytuacji, gdy jeden z wybranych to deskowanie z włączoną opcją "Deskowania".
25. Zoptymalizowano przenoszenie danych z zakładki „Import obmiarów” do przedmiaru.
26. Poprawiono obsługę skrótu Alt+A (aktywny/nieaktywny) w panelu kosztorysu na zakładce „Przedmiar/Obmiar”.

#### Importy/eksporty:

- Dodano automatyczną naprawę niepoprawnie zapisanych w kosztorysie współczynników cen.
- Dodano szablon importu kosztorysu ofertowego zapisanego w formacie PDF w programie

Rodos.

- Szereg usprawnień importu kosztorysów z tekstowych plików PDF oraz ze skanów.

### **Zestawienia:**

- Na karcie „Zestawienia” rozbudowano menu kontekstowe o możliwość aktywacji i dezaktywacji działu.
- Zmieniono prezentację parametrów techniczno-ekonomicznych w „Tabeli elementów scalonych”.

### **Wydruki:**

- Uzupełniono podpowiedzi przycisków wstążki poleceń na karcie „Wydruki”.
- Dodano opcję pozwalającą wstawiać znaki wiodące tabulacji w spisie treści.
- Poprawiono na wydrukach prezentację nazw działów ze znakami nowej linii.
- Usprawniono eksport wydruków do formatów programu MS Excel.
- Poprawiono prezentację w szablonach zestawień RMSO po dodaniu dużej ilości kolumn.
- Usunięto zdublowany wybór ustawień w opcjach wydruku kosztorysu ofertowego.

### **Menedżer katalogów:**

- Uszczegółowiono opis przycisku umożliwiającego import katalogów własnych z programu Norma PRO.
- Poprawiono definiowanie oraz obsługę modyfikacji pozycji w katalogach własnych.

### **Import cenników:**

- Dodano komunikat informujący o próbie importu bazy cenowej zapisanej w nieznanym formacie.
- Poprawiono edycję kolumny „Wartość domyślna” w edytorze szablonów cenników CSV.
- Dodano rozpoznanie pojedynczych plików CSV przy imporcie cenników firmy BISTYP-CONSULTING umieszczonych na płycie.
- Poprawiono wyliczanie objętości zasypki po zdefiniowaniu danych obiektu w module „Wykopy”.
- W module „Wykonane roboty” poprawiono prezentację danych w kolumnie „Razem” na widoku „Wykonane roboty”.

### **Nowe katalogi:**

- **KNR AT-38** Systemy ociepleń ATLAS [ATHENASOFT wyd. I 2017]

### **Ważniejsze poprawki i zmiany w katalogach:**

- KNR 9-09 0402-0404 - grubości ścian zaniżone o 25 mm - błąd w druku.
- KNNR 10 0503-01 - poprawiono nakłady darniny.
- KNNR 10 0706 - uzupełniono brakujące warianty.
- TZKNBK VII - kompleksowy przegląd i poprawa błędów.
- TZKNBK VIII - kompleksowy przegląd i poprawa błędów.
- TZKNBK IX - kompleksowy przegląd i poprawa błędów.
- KNR-W 4-01 0916 - poprawiono j.m. deski na m.
- KNR 2-16 0605 - wprowadzono wybór grubości blachy - błąd w druku.

## Norma EXPERT 5.8.200 - maj 2017

### Program główny:

1. Rozbudowano mechanizm pozwalający wyliczać koszty pracy deskowania.
2. Dodano polecenie umożliwiające grupowe przypisanie zaznaczonych nakładów do materiałów pomocniczych.
3. Wprowadzono możliwość łączenia nakładów na widoku kosztorysu.
4. Dodano opcję umożliwiającą usuwanie danych kosztów remontów z kosztorysu.
5. W oknie „Wstawianie pozycji” zoptymalizowano wstawianie pozycji z kosztorysów z wersjami.
6. Dodano filtr pozycji „Bez kategorii”.
7. Poprawiono wywołanie okna katalogów i kartotek z poziomu funkcji „napisz, co chcesz zrobić”.
8. Wprowadzono szereg poprawek w prezentacji i obsłudze okna „Słownik trwałości oraz kosztów remontów elementów budowlanych”.
9. Poprawiono prezentację w panelu właściwości na zakładce „Koszty remontów”.
10. Usunięto błąd związany z niewliczaniem do wartości RMS narzutów zdefiniowanych na poziomie działów w podsumowaniu.
11. Zoptymalizowano obsługę okna „Cenniki” po wywołaniu poleceniem „Pokaż cennik”.
12. Poprawiono prezentację słownika z nazwami kosztorysu dostępnego w oknie edycji strony tytułowej.
13. Uwzględniono dane kosztów remontów w mechanizmie ochrony zmian w kosztorysie.
14. Dodano polecenie „Przesuń pozycje” do podręcznego i głównego menu na karcie „Przedmiar”.
15. Poprawiono upraszczanie pozycji czasu pracy rusztowań z jednostką miary „m-g”.
16. Dodano kolumnę „Norma” w oknie właściwości nakładu na zakładce pozycje.
17. Poprawiono działanie filtru „Pokaż zmodyfikowane” na karcie „Narzuty”.

### Importy/eksporty:

- Poprawki w imporcie kosztorysów wydrukowanych do PDF z programów Rodos, Zuzia, Forte.
- Dodano możliwość wczytania kosztorysu ofertowego PDF w formacie Rodos.
- Poprawiono wczytywanie kodów CPV kosztorysów PDF w formacie Rodos.
- Usprawniono wczytywanie struktury działów i obmiarów z kosztorysów PDF.
- Poprawki importu kosztorysów ze skanów PDF.
- Poprawiono eksport wydruków do formatów \*.xls, \*.xlsx.
- Zaktualizowano importy i eksporty z/do formatów ATH i ATH2.

### Zestawienia:

- Poprawiono prezentację tabeli elementów scalonych w kosztorysach z narzutami kwotowymi po odznaczeniu opcji prezentacji VAT-u w wierszu.
- Usunięto problem z prezentacją widoku „Tabela elementów scalonych – procentowo” w kosztorysach z wersjami.

### Wydruki:

- Wprowadzono możliwość użycia w danych strony tytułowej sekwencji "\n" jako znaku podziału linii.
- Zoptymalizowano generowanie wydruków z rejestracją zmian w kosztorysie.
- Dodano nową opcję wspólną wydruków „Szablon kolumn pobieraj z kosztorysu”.
- Opcje wspólne wydruków umieszczono w zwijanej grupie.

- Na stronie tytułowej w opisie wiersza „Koszty zakupu doliczane do cen jedn.” dodano na końcu literę „M”.
- Usunięto problem z brakiem linii na wydrukach, który mógł wystąpić w szablonach własnych.
- W edytorze szablonu wydruku przedmiaru przywrócono możliwość edycji wierszy działów.
- Poprawiono wyliczanie liczby stron wyświetlanych w znaczniku w przypadku drukowania wybranego zakresu stron.
- Zoptymalizowano rozmieszczanie tekstów na wydrukach.

#### **Menedżer baz cenowych:**

- Poprawiono prezentację waluty.
- Usprawniono edycję nakładów.

#### **Import cenników:**

- Rozbudowano import cenników RMS z plików zapisanych w formacie CSV.

#### **Nowe katalogi:**

- KNR AT-99 Roboty budowlane różne; Rozdział 03 EMO - Energooszczędny Montaż Okien w technologii STROPEX [ATHENASOFT wyd. I 2017]

#### **Ważniejsze poprawki i zmiany w katalogach:**

- KSNR 1 0214 - poprawiono oznaczenia klas gruntu.
- KNR 7-14 - uzupełniono opisy tekstowe katalogu.
- KNR 9-30 0102 - poprawiono j.m. na szt.
- ZKNR C-2 0201,0202 - dodano trzecią zaprawa do wyboru - błąd w druku.
- KNR 7-14 - kompleksowy przegląd i poprawa błędów.
- KNR-W 7-21 - kompleksowy przegląd i poprawa błędów.
- KNR-W 2-05 0114-04 - poprawiono normę robocizny.
- KNR-W 2-15 0519 02 - poprawiono normę zaworów 1 szt./szt. - błąd w druku.
- KNR 5-24 - kompleksowy przegląd i poprawa błędów.
- KNR-W 4-01 0513-02 - poprawiono j.m. listew na m.

#### **Norma EXPERT 5.8.100 - luty 2017**

#### **Program główny:**

1. Dodano mechanizm kalkulacji kosztów konserwacji i napraw elementów budowlanych.
2. Zoptymalizowano wybór ustawień graficznych interfejsu użytkownika (tzw. skórek).
3. Wprowadzono możliwość dopasowywania cen pozycji uproszczonych do wpisanej wartości kosztorysu.
4. Umożliwiono definiowanie narzutu „Dodatek” dla działów kosztorysu.
5. Zmodyfikowano funkcję upraszczania pozycji scalonych – umożliwiono pozostawienie podpozycji.
6. Wprowadzono możliwość aktualizacji klucza z poziomu programu również po upływie okresu warunkowego użytkowania.
7. W oknie wyświetlanym przy wycenie pozycji uproszczonych, dodano pole informacyjne zawierające szczegółowe dane pozycji z cenników CJP.
8. Zablockowano polecenia menu kontekstowego w panelu KNR, które nie powinny być dostępne, gdy żaden kosztorys nie jest aktywny.

9. Poprawiono wyświetlanie okien modyfikacji „Wprowadź wartość parametru” przy skalowaniu tekstów innym niż 100%.
10. Przywrócono zapisywanie położenia paska szybkiego dostępu.
11. W oknie „Porównanie pozycji” dodano opcję „Robocizna rozliczana razem” umożliwiającą prezentację zsumowanej normy.
12. Poprawiono prezentację w panelach właściwości przy skalowaniu tekstów innym niż 100%.
13. Usprawniono edycję zestawów katalogów w oknie wstawiania pozycji.
14. Uporządkowano prezentację w oknie pop-up ceny jednostkowej.
15. Dodano pasek postępu przy operacji wstawienia pozycji do cennika własnego CJP.
16. W oknie wstawiania pozycji poprawiono wyświetlanie podpowiedzi w polu „Podstawa”.
17. Usprawniono porównywanie pozycji zawierających warianty danych.
18. Poprawiono usuwanie kosztów jednostkowych RMS z pozycji uproszczonych.
19. Do tablicy symboli dodano lambdę.
20. Umożliwiono zapis szerokości i kolejności kolumn w oknie „Wybór ceny nakładu”.
21. Poprawiono wymiarowanie paneli sprawdzania i porównywania kosztorysów przy skalowaniu tekstów innym niż 100%.
22. Dodano możliwość wstawienia działu nadrzędnego zawierającego zaznaczone wcześniej działy.
23. Umożliwiono na widokach zestawień RMS, usuwanie nazw nakładów z opisów pozycji dodanych tam wcześniej na widoku kosztorysu.

#### **Import/eksport kosztorysów:**

- Przy zapisie kosztorysu dodano komunikat z listą nieprzenoszonych danych w formatach ATH i ATH2.
- Poprawiono import kosztorysów z nietypową definicją kosztów zakupu.

#### **Import PDF:**

- Rozbudowano import skanów PDF o możliwość wczytywania plików zawierających strony z orientacją pionową i poziomą.
- Dodano możliwość importu kosztorysów uproszczonych wydrukowanych do formatu PDF z programu Forte.
- Wprowadzono szereg poprawek do importera kosztorysów i przedmiarów zapisanych w formacie PDF.

#### **Wydruki:**

- Umożliwiono wstawienie pustej kolumny do szablonów wydruków tabelarycznych.
- Dodano wydruk „Zestawienie kosztów remontów”.
- Poprawiono obsługę opcji wydruków po zmianie stylu.
- Usprawniono obsługę opcji odpowiedzialnych za wydruk współczynników norm w nakładach oraz w opisach pozycji i działów.
- Poprawiono skalowanie okna „Edycja zestawów wybranych działów” po zmianie czcionki w opcjach programu.
- Zablokowano możliwość wyświetlania okna „Opcje widoków” na karcie „Wydruki”.
- Zmieniono obsługę opcji wydruku strony tytułowej „Wartość netto, podatek VAT” w kosztorysach bez narzutu VAT.
- Do szablonu wydruku „Tabela elementów scalonych” dodano kolumnę „Dodatki”.

#### **Menedżer katalogów:**

- Zmieniono prezentację w oknie wstawiania pozycji i menedżerze katalogów, po zmianie zestawu katalogów będzie wyświetlana jego zawartość.

## **Menedżer kartotek:**

- Umożliwiono zapisywanie rozmiarów okna menedżera kartotek.

## **Nowe katalogi:**

- **KNR 9-30** Latarnie oświetlenia solarnego i hybrydowego [ORGBUD-SERWIS, wyd. I 2015]

## **Ważniejsze poprawki i zmiany w katalogach:**

- KSNR xx - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR 0-11 - poprawiono modyfikacje.
- KNR K-01 - KNR K-04 - kompleksowy przegląd i usunięcie błędów.
- KNR AT-22 - KNR AT-24 - wprowadzono możliwość uwzględnienia grubości szpachli.
- ZKNR C-2 0606-06 - poprawiono normę zużycia kleju (błąd w druku).
- KNR DC-03 0111 - poprawiono materiały niezgodne z tytułem tablicy (błąd w druku).
- KNNR xx - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR 19-01 0203-18 - poprawiono j.m. na [szt.].

## **Norma EXPERT 5.7.400 - listopad 2016**

### **Program główny:**

1. Dodano możliwość usuwania danych zaznaczonych w oknie „Usuń z kosztorysu”.
2. W głównym menu pojawiła się nowa opcja „Klonuj...” z możliwością wykonania kopii kosztorysu bez wybranych danych.
3. Dodano listę ostatnio używanych katalogów w oknie „Wstawianie pozycji”.
4. Wprowadzono mechanizm porównywania wybranych pozycji kosztorysowych.
5. Umożliwiono rozliczanie czasu pracy rusztowań w pozycji uproszczonej.
6. Dodano możliwość definiowania listy ulubionych katalogów.
7. Przyspieszono wyświetlanie okien właściwości.
8. Poprawiono obsługę zaawansowanego wyszukiwania na widokach.
9. Dostosowano prezentację w wyskakujących oknach (*pop-up*) do zmian wielkości czcionki ustawionej w opcjach programu.
10. Ujednolicono sygnalizację niepoprawnych wyrażeń w panelu właściwości na zakładce „Stałe kosztorysu”.
11. Poprawiono odświeżanie selekcji w panelu nawigacyjnym przy nawigacji przyciskami „Poprzednia/Następna” w oknie właściwości pozycji.
12. Zmieniono prezentację okna symboli wyświetlanego przy dolnej krawędzi ekranu.
13. Poprawiono prezentację nazw nakładów dodanych do opisu pozycji w panelu nawigacyjnym.
14. Dodano komunikat informujący o usunięciu szczegółowych wyliczeń obmiarów dodatkowych przy zapisie do formatów: ATH i XML.
15. Poprawiono grupowanie opcji w oknie „Opcje szukania cen”.
16. W panelu nawigacyjnym dodano kropkę w formacie numeracji pozycji.
17. Rozbudowano obsługę stałych wczytywanych ze wstawianego kosztorysu.
18. Usunięto podwójne przeliczanie normy nakładu po zmianie jednostki miary.
19. Zlikwidowano zbędne blokowanie plików kosztorysów do edycji przez mechanizm kontroli dostępu.
20. Ustawiono minimalne rozmiary dla okien, które przy nadmiernym zmniejszeniu stawały się nieczytelne.
21. Zablokowano możliwość dokonywania zmian w kosztorysie poprzez edycję formularza kalkulacji po włączeniu blokady modyfikacji kosztorysu.

22. Na wstążce poleceń wprowadzono zmiany mające na celu poprawę czytelności przy minimalnych rozmiarach okna głównego lub przy zwiększonej czcionce programu.
23. Zablokowano możliwość wyciągnięcia kosztorysu z okna głównego programu.
24. Poprawiono prezentację w panelu właściwości pozycji uproszczonej na zakładce „Ceny” przy skalowaniu tekstów innym niż 100%.
25. Dodano symbol waluty w wierszu „Koszty zakupu” przy edycji ceny jednostkowej nakładu.

#### **Przedmiary:**

- Poprawiono zachowanie w pliku atrybutu grafik „Włącz do kosztorysu”.
- Zablokowano możliwość przypisania kategorii dla wierszy z grafiką w kosztorysie i w działach.
- Ujednolicono prezentację między wartością obmiaru i komentarzem na widoku „Przedmiar/Obmiar”.
- Do opcji właściwości grafiki dodano edycję przesunięcia względem lewej krawędzi kolumny „Opis i wyliczenia”.

#### **Import/eksport kosztorysów:**

- Rozbudowano import skanów PDF o możliwość wczytywania plików zawierających obrazy i teksty.
- Wprowadzono poprawki do importera kosztorysów zapisanych w formacie PDF.
- Zaktualizowano importy i eksporty z/do formatów ATH i ATH2.

#### **Wydruki:**

- Poprawiono prezentację nieaktywnych elementów na wydrukach z rejestracją zmian.
- Rozwiązano problem związany z wydrukiem szczegółowych podsumowań nieaktywnych działów w trybie rejestracji zmian.
- Zmieniono prezentację spisu treści - dodano wcięcia dla działów.
- Z wydruku „Zestawienie pozycji kosztorysu” usunięto zbędne teksty „Uproszczona” i „Scalona” prezentowane w kolumnie „Podstawa”.
- Zmieniono prezentację parametrów wydruku w oknie „Drukuj” przy skalowaniu tekstów innym niż 100%.
- Poprawiono wydruk krawędzi tabeli przy grafice wstawionej do wiersza kosztorysu.

#### **Menedżery - katalogów, kartotek i baz cenowych:**

- Rozwiązano problem związany z obsługą modyfikacji w KNNR 1 0202-09 i 10.
- Dodano nowe okno „Edycja danych nakładu” w menedżerze katalogów.
- Usprawniono dodawanie nakładów do katalogów własnych.
- Dodano weryfikację poprawności formatu indeksów w klasyfikacji ETO i KMB podczas edycji danych.
- Poprawiono edycję kursów walut w menedżerze kartotek.
- Poprawiono prezentację w oknie „Cenniki” oraz „Edytor szablonów cenników CSV” przy skalowaniu tekstów innym niż 100%.

#### **Import cenników:**

- Zaktualizowano import cennika "Katalog cen robót kolejowych i tramwajowych" (BISTYP).
- Dodano automatyczne rozpoznanie cennika na płycie „Zestaw biuletynów cen robót – BCR” (SEKOCENBUD).

#### **Ważniejsze poprawki i zmiany w katalogach:**

- KNR 2-xx - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR-W 2-xx - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNNR 11 0708-0709 - poprawa numeracji kolumn.
- KNNR-W 10 - kompleksowy przegląd i usunięcie błędów.
- KNR 5-xx - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- TZKNBK VIII 03 86-93 - poprawiono brak MP i normy sprzętu.
- KNR 7-xx - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR 9-xx - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNNR 10 - kompleksowy przegląd i usunięcie błędów.
- KNR 13-xx - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR-W 2-02 - poprawa opisów przy modyfikacjach z tablicy 9907.

## **Norma EXPERT 5.7.300 - sierpień 2016**

### **Program główny:**

1. Dodano opcję zapamiętywania listy używanych w kosztorysie uzasadnień dla współczynników norm.
2. Nowa opcja sprawdzania kosztorysu – „Kz liczone niestandardowo”.
3. Dodano polecenie „Wstaw symbol” (dostępne w trybie edycji opisów) - umożliwia wstawianie znaków specjalnych.
4. Rozbudowano możliwości wyszukiwania tekstów na widokach.
5. W oknie i panelu właściwości pozycji „Czas pracy rusztowań” dodano opcję umożliwiającą prezentację obmiarów pozycji powiązanych z rusztowaniem.
6. Do "Opcji szukania cen" dodano parametry związane z walutą wyceny. Dzięki temu można uzyskać właściwe opcje wyceny nakładów na podstawie cennika zawierającego rekordy w innej walucie niż waluta kosztorysu.
7. W oknie „Znalezione kosztorysy”, które jest wyświetlane po wyszukiwaniu wywołanym z poziomu okna „Otwórz kosztorys” dodano przycisk „Otwórz lokalizację”.
8. W oknie i panelu właściwości pozycji dodano przycisk pozwalający wyświetlić informacje o katalogu, z którego pochodzi pozycja.
9. Umożliwiono włączenie paska automatycznego filtra w oknie wstawiania pozycji.
10. Dodano możliwość zastąpienia odwołań do dezaktywowanych pozycji wyrażeniem.
11. Rozbudowano mechanizm ochrony „Dopuszczalne modyfikacje w kosztorysie” o możliwość zmiany narzutów.
12. Usprawniono obsługę okna „Dodanie pozycji do katalogu własnego”.
13. Poprawiono wyświetlanie okna „Wspólny Słownik Zamówień (CPV)” wywołanego przy dolnej krawędzi okna głównego programu.
14. Usprawniono definiowanie wariantów w panelu właściwości.
15. W oknie edycji strony tytułowej poprawiono prezentację kalendarza.
16. Dodano rozwijaną listę z ostatnio użytymi uzasadnieniami krotności w oknie i panelu właściwości pozycji.
17. Przywrócono prezentację jednostek miar przy przeglądaniu cenników RMS w oknie wstawiania pozycji.
18. Poprawiono położenie kursora po wstawieniu danych z edytorów wywoływanych z menu podręcznego.
19. Usunięto niepotrzebną prezentację kosztów jednostkowych dla pozycji pracy rusztowań i pozycji transportu.
20. Poprawiono prezentację opisów cenników CJP w oknie wstawiania pozycji.
21. Do słowników sprawdzających pisownie zostały dodane znaki specjalne.
22. Poprawiono uwzględnianie w kosztorysie przeliczników zapisanych po zmianie jednostki miary nakładu.
23. Zmieniono położenie okienek do ustawiania danych pozycji wczytywanych z katalogów – będą pokazywane na tle okna „Wstawianie pozycji”.
24. Poprawiono edycję ceny w oknie właściwości nakładu (nie można było zmienić ceny, gdy



- dany nakład występował tylko w jednej pozycji).
25. Poprawiono odświeżanie danych w panelu właściwości po wczytaniu kosztorysu.
  26. Dodano kolumnę „Krotność” na karcie „Pozycje”.
  27. Poprawiono wyświetlanie edytorów z kalkulatorem dla czcionki innej niż 100%.

### **Przedmiary:**

- Poprawiono kopiowanie komentarzy obmiarów.
- Usunięto problem związany z prezentacją na karcie „Przedmiar/Obmiar” i „Kosztorys”, który mógł wystąpić po edycji danych bezpośrednio na widoku.
- Poprawiono obsługę „odnośników” wyświetlanych w panelu właściwości na zakładce „Stałe kosztorysu” w kosztorysach z ręczną numeracją.

### **Narzuty:**

- Dodano polecenie umożliwiające usuwanie indywidualnych narzutów działów i pozycji.
- Poprawiono wstawianie stawek narzutów dla działów i pozycji z okna "Wczytaj wskaźniki narzutów cenników”.
- Dodano możliwość wstawiania narzutów procentowych dla całego kosztorysu.

### **Wydruki:**

- Dodano możliwość umieszczania grafik na wydruku kosztorysu ofertowego.
- Poprawiono prezentację początkowej wartości „Ogółem” kosztorysu na wydruku strony tytułowej z rejestracją zmian.
- Dodano kolumnę „Krotność” do szablonu „Zestawienie pozycji”.
- Poprawiono rozmieszczanie grafiki i tekstu w oknie „Menedżer znakowań stron wydruku”.
- Usunięto problem związany z wydrukiem strony tytułowej na dwóch kartkach.
- Zmieniono obsługę opcji „Drukuj stawki VAT” dostępnej przy wydruku strony tytułowej. Można z niej skorzystać nawet po wyłączeniu opcji „Narzuty kosztorysu”.

### **Menedżer: katalogów, baz cenowych, kartotek**

- Umożliwiono dodawanie do własnych zestawów katalogów tylko wybranych rozdziałów i tablic.
- Dodano dwa układy domyślne prezentacji okna menadżera katalogów (Edycja/Przeglądanie).
- Ujednolicono obsługę sterowania panelami w menedżerach.
- W menedżerach katalogów, cenników i kartotek dodano wiersz automatycznego filtra.
- Zmieniono czcionkę aktywnego elementu w prawym panelu na karcie „Wydruki”, w menedżerze cenników oraz w menedżerze katalogów. Przy niektórych trybach prezentacji („skórkach”) opisy były nieczytelne.
- Poprawiono edycję kursów walut w oknie „Kartoteki”.

### **Import cenników:**

- Poprawiono rozpoznanie płyty cennika „Zestaw biuletynów cen robót scalonych BCA, BCD, BCP”.

### **Import/eksport kosztorysów:**

- Wprowadzono poprawki do importera przedmiarów i kosztorysów zapisanych w formacie PDF.
- Zaktualizowano importy i eksporty z/do formatów ATH i ATH2.

## Nowe katalogi:

- **KNR 9-29** Roboty rozbiórkowe, demontaże oraz roboty uzupełniające dla elementów zabudowy z płyt G-K [ORGBUD-SERWIS, wyd. I 2015]

## Ważniejsze poprawki i zmiany w katalogach:

- KNR C-1 i C-2 - kompleksowy przegląd i usunięcie błędów.
- TZKNBK I do XXIV - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR-W 2-01 0228 - poprawiono kategorie gruntu.
- KNR-W 2-01 0227-0229 - poprawiono brak tytułu pytania przy modyfikacjach.
- KNNR-W 9 1103 - zamieniono powielone pozycje na kolejny poziom zagłębienia.
- KNR AT-37 0202 - poprawiono materiały i normy.
- KNR 9-08 0103 - poprawiono materiały i normy.
- KNR 9-18 - dodano modyfikacje ze względu na umocnienie wykopów i głębokość.
- 2-02 1807 - poprawiono zmianę tytułu pozycji przy modyfikacjach.
- KNR AT-40 0416 - poprawiono j.m. zaprawy cementowej na [dm<sup>3</sup>].

## Norma EXPERT 5.7.200 - maj 2016

### Program główny:

1. Umożliwiono wyszukiwanie kosztorysów wg fragmentu nazwy pliku.
2. Rozszerzono sprawdzanie kosztorysu o kontrolę zmienionych stawek narzutów na poziomie działów i pozycji.
3. Dodano możliwość wprowadzenia uzasadnienia dla krotności pozycji.
4. Nowa opcja programu „Przejdź do ostatnio odwiedzanego miejsca”.
5. Zoptymalizowano obsługę oraz rozbudowano możliwości filtrowania i grupowania wyników wyszukiwania w oknie „Wstawianie pozycji”.
6. Dodano kolumnę „Podstawa” do karty „Rachunek ilościowy” w module „Wykonanie robót”.
7. W oknie edycji strony tytułowej zwiększono rozmiary pól informacyjnych: „Poziom cen”, „Cenniki” i „Data”.
8. Poprawiono lokalizację przycisków po zmianie wielkości okna „Edycja cech”.
9. Zmieniono prezentację mnożników obmiarów w oknie wspólnych właściwości zaznaczonych pozycji – nie będą wyświetlane mnożniki z pozycji kalkulacji kosztów.
10. Poprawiono mechanizm „Ochrona – dopuszczalne modyfikacje w kosztorysie”. Zablokowano możliwość korekty obmiaru w oknie „Edycja danych wiersza obmiaru”.
11. Zmieniono prezentację wartości zerowych na karcie „Pozycje” i „Nakłady” – będą wyróżnione czerwonym kolorem.
12. Zoptymalizowano rozmieszczenie opcji na zakładce „Opcje użytkownika” w oknie „Opcje programu”.
13. Uzupełniono opisy katalogów o dane wydawcy w oknie „Wstawianie pozycji”.
14. Zmieniono prezentację szczegółów pozycji wyświetlanych w oknie „Wstawianie pozycji”.
15. Poprawiono obsługę programu przy pracy na dwóch kosztorysach sąsiadujących pionowo lub poziomo.
16. Dodano zapamiętywanie położenia okna „Wstawianie pozycji” przy pracy na dwóch monitorach.
17. Usprawniono obsługę zakładki „Opcje widoków” w oknie „Opcje programu”.
18. Zmieniono domyślne ustawienia w oknie „Wybór nakładu” i panelu „KNR > Szukanie” – przy większej ilości wyników będzie wyświetlany wiersz automatycznego filtrowania.
19. Na karcie „Przedmiar/Obmiar” i „Kosztorys” poprawiono selekcję aktywnych elementów widoku w drzewie działów w panelu nawigacyjnym.

20. Poprawiono prezentację danych na karcie „Obmiar/Przedmiar” i „Kosztorys” - po minimalizacji okna aplikacji do paska i przywróceniu na ekran mogła wystąpić niezgodność między pokazanymi danymi a faktyczną zawartością kosztorysu.
21. Dodano możliwość wprowadzania wyrażeń w polu „Krotność”.
22. Wprowadzono szereg usprawnień w obsłudze kart: „Pozycje” i „Nakłady” po podziale okna na dwie części.
23. Poprawiono prezentację parametrów techniczno-ekonomicznych zdefiniowane w podziałach na widokach: „Tabela elementów scalonych” i „Tabela wartości elementów scalonych”.
24. Usunięto ograniczanie związane z prezentacją pełnej listy wyszukanych pozycji w oknie „Wstawianie pozycji”.

### **Przedmiary:**

- Umożliwiono zapis wyrażeń obmiaru usuwanej pozycji w obliczeniach pomocniczych kosztorysu.
- Dodano przeliczanie nieaktywnych wierszy obmiaru w pozycjach.
- Poprawiono zapis kosztorysu z opcją „Usuń elementy nieaktywne i warianty”.

### **Narzuty:**

- Dodano możliwość edycji narzutów w oknach dialogowych.
- Dodano kolumnę „Gdzie ustawiono” na karcie „Narzuty” dla grup: „Koszty zakupu materiałów”, „Narzuty kwotowe” i „VAT”.
- Poprawiono prezentację długich opisów pozycji (z nazwami nakładów) na widoku „Narzuty”.
- Poprawiono prezentację rejestracji zmian w narzutach z wieloma stawkami.
- Wprowadzono szereg usprawnień w prezentacji i edycji narzutów na karcie „Narzuty”.
- Zmieniono prezentację w kolumnie „Gdzie ustawiono” w przypadku narzutów korygowanych lub dodawanych na poziomie działów i pozycji.

### **Wydruki:**

- Nowe okno wydruku widoku.
- Poprawiono prezentację obramowań na stronie tytułowej.
- Ulepszono prezentację zawartości okien: „Menedżer znakowań stron wydruku” i „Drukuj”, po zwiększeniu rozmiaru czcionki do 125%.
- Usunięto problem związany z wczytywaniem plików z polskimi znakami do edytorów charakterystyki obiektów i klauzuli o uzgodnieniu kosztorysu.

### **Import cenników:**

- Dodano import cennika „Ceny jednostkowe robót (Intercenbud)” zapisanego w nowym formacie „\*.athcjp”.
- Poprawiono rozpoznanie płyty i import cenników Biuletynu cen robót BCA, BCD, BCP (SEKOCENBUD).

### **Menedżer kartotek:**

- Usunięto problem związany ze zmianą kursów walut w menedżerze kartotek.

### **Import/eksport kosztorysów:**

- Dodano możliwość wczytywania plików ATH3 z aplikacji on-line Ekoszt.
- Umożliwiono wczytywanie kosztorysów złożonych ze składowymi z programu Zuzia.

- Usprawnienia w imporcie wydruków zapisanych w formacie PDF.

### **Nowe katalogi:**

- **KNR AT-37** Iniekcje ciśnieniowe w konstrukcji oraz w gruncie [ATHENASOFT wyd. I 2016]

### **Ważniejsze poprawki i zmiany w katalogach:**

- KNR 9-10 do 9-16 - kompleksowy przegląd i usunięcie błędów.
- KNR 0-31 03 - dodano interpolacje w zależności od rozstawu rur.
- KNKRB 1 do KNKRB 6 - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR 9-11 0101 - wprowadzono zmianę opisu przy wyborze wariantu.
- KNR AT-99 01 - zaktualizowano rozdział, dodano nowe kotwy.
- KNP ZREW 02 do 12 - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR K-01 do K-05 - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.

### **Norma EXPERT 5.7.100 - luty 2016**

#### **Program główny:**

1. Zadania kosztorysu - umożliwiono dodawanie notatek do: kosztorysu, działu, pozycji, RMS oraz wiersza obmiaru.
2. Wprowadzono mechanizm pozwalający zamieniać podstawy wyceny w plikach innych programów na format Normy.
3. Dodano opcję zapamiętywania listy ostatnio używanych komentarzy obmiarów pozycji wprowadzanych w kolumnie „Podstawa”.
4. W panelu właściwości na zakładce „Lista wariantów” dodano graficzną prezentację zdefiniowanych wariantów.
5. Umożliwiono przesuwanie okna „Sprawdzanie” z listą wykrytych przy wczytywaniu kosztorysu nieprawidłowości w obmiarach.
6. Poprawiono edycję obmiarów złożonych z wyrażen w panelu właściwości na zakładce „Właściwości aktywnego elementu”.
7. Dodano nowe okna: „Opcje prezentacji widoku” i „Opcje kosztorysu”.
8. Poprawiono przypisywanie pozycji scalonej do pozycji czasu pracy rusztowań.
9. W oknie „Właściwości materiałów” wywołanym na karcie „Nakłady” poprawiono odświeżanie stawki po zmianie grupy Kz.
10. Uszczegółowiono komunikat wyświetlany przy nakładach ze zmienioną jednostką miary po włączeniu filtra „Błędne RMSO”.
11. W oknie „Wstawianie pozycji” zoptymalizowano czas wyszukiwania w cennikach.
12. Przy wczytywaniu danych z katalogów poprawiono prezentację okien wyboru.
13. Zoptymalizowano pracę w oknie „Wybór nakładu” po wyświetleniu bardzo długiej listy wyników.
14. W kolumnie „Podstawa” zmieniono prezentację komentarzy pozycji - będą wyróżnione czerwonym kolorem.

#### **Narzuty:**

- Poprawiono wliczanie kosztów zakupu przy nietypowej definicji narzutów – w przypadku liczenia Z i Kp również od materiałów.
- Zoptymalizowano zarządzanie sposobem liczenia narzutów dla typowych ustawień narzutów.

### **Import cenników:**

- Umożliwiono import cennika „Zestaw Biuletynów zagregowanych (BCO, BCM)” z plików w formacie MDB.

### **Importy/eksporty:**

1. Usprawnienia w imporcie zeskanowanych wydruków zapisanych w formacie PDF.
2. Poprawki w imporcie wydruków kosztorysów zapisanych w formacie PDF, np. wczytywanie nakładów do pozycji z podstawą TZKNBK.
3. Zaktualizowano importy/eksporty kosztorysów w formatach ATH i ATH2 by uwzględniały zmiany danych w kosztorysie.
4. Poprawki w imporcie kosztorysów w formacie programu Rodos.

### **Wydruki:**

- Na karcie „Wydruki” dodano zakładkę „Eksportuj” umożliwiającą zapis wydruku do pliku w wybranym formacie.
- Z edytora szablonów wydruków została usunięta nieobsługiwana opcja wyrównania „do kropki”.
- Poprawiono działanie opcji wydruku „Drukuj strony: Parzyste/Nieparzyste”.
- Dodano nowe okno „Drukuj”.

### **Nowe katalogi:**

- **KNR AT-35** Okablowanie strukturalne w technologii firmy CobiNet [ATHENASOFT wyd. I 2016]
- **KNR AT-36** Okablowanie strukturalne w technologii firmy Excel Networking [ATHENASOFT wyd. I 2016]

### **Ważniejsze poprawki i zmiany w katalogach:**

- KNR 13-05 do 13-26 - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNP 05 do KNP 18 - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR 9-03 do 9-07 - kompleksowy przegląd i usunięcie błędów.
- KNR 4-02 0520 - usunięto zbędną modyfikację - użycie materiałów z odzysku.
- KNNR 2 14 - dodano wyszczególnienie robót na poziomie pozycji.
- KSNR 2 13 - dodano wyszczególnienie robót na poziomie pozycji.
- KNR 2-13 0703-05 - poprawiono normę R (błąd w druku).
- ZKNR C1 i C2 - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.

### **Norma EXPERT 5.6.401 - grudzień 2015**

1. W pozycjach uproszczonych nakłady o normie stałej nie będą liczone osobno.
2. Usunięto problem związany z zerowaniem kosztów zakupu przy wstawianiu materiałów z cennika na karcie „Kosztorys”.
3. Poprawiono podświetlanie aktywnego elementu kosztorysu po usunięciu pozycji.
4. Poprawiono pobieranie informacji do wydruków o sposobie wliczania materiałów inwestora.
5. Przywrócono drukowanie w całości obliczeń pomocniczych zawierających tylko jeden wiersz obmiarowy.

## Norma EXPERT 5.6.400 - listopad 2015

### Program główny:

1. Dodano możliwość prezentacji rejestracji zmian w panelu nawigacyjnym.
2. Wprowadzono mechanizm dodawania wyszczególnienia robót do opisu pozycji.
3. W opcjach programu dodano możliwość ustawienia separatorów: dziesiętnego i tysięcy.
4. Umożliwiono częściowe rozliczanie obmiaru pozycji przy wyliczaniu czasu pracy rusztowań.
5. Poprawiono zapisywanie ustawień użytkownika w opcjach kosztorysu.
6. Wydłużono czas wyświetlania podpowiedzi w programie.
7. W opcjach programu na zakładce „Opcje kosztorysu” dodano przycisk umożliwiający wczytanie ustawień domyślnych.
8. Zmieniono kolejność kolumn na zakładce „Sporządził/Sprawdził” w oknie edycji strony tytułowej.
9. Usunięto problem mogący powodować znikanie opisów opcji na stronie startowej.
10. Poprawiono wyliczanie połączonej robocizny w katalogach KNR 11-01, KNR 13-05, KNR 13-09 i KNR 13-10.
11. W oknie „Wybór ceny nakładu” poprawiono obsługę opcji „Idź do...”.
12. Przywrócono wyświetlanie podręcznego menu dla wiersza kosztorysu.
13. Ujednolicono prezentację ostrzeżeń na widokach.
14. Poprawiono kopiowanie danych z kosztorysu do schowka.
15. Rozwiązano problem związany z odświeżaniem danych na widoku kosztorysu, który mógł wystąpić po przeniesieniu pozycji do innego działu.
16. Dodano analizę kosztów zakupu przy wczytywaniu kosztorysu.
17. Na karcie „Pozycje” dodano kolumnę „Data ceny” w której będą prezentowane daty wyceny pozycji uproszczonych.
18. Zoptymalizowano obsługę edytorów dostępnych na widokach umożliwiających zmianę danych w kolumnach: „j.m.”, „Waluta”, „Kod wg CPV”, „Nr spec. techn.”, „Dostawca” i „Grupa Kz”.
19. Dodano możliwości zmiany współczynnika norm nakładu w panelu właściwości.
20. Umożliwiono skalowanie wykresów.
21. Poprawiono wyświetlanie szczegółowych informacji aktywnej pozycji cennika CJP w oknie „Wstawianie pozycji”.
22. W oknie „Wstawianie pozycji zoptymalizowano czas wyszukiwania w cennikach RMS i CJP”.
23. Poprawiono prezentację danych po włączeniu opcji „Widok skrócony”.
24. Umożliwiono prezentację pełnych nazw województw przy wycenie.
25. Poprawiono wycenę pozycji uproszczonych na podstawie cenników CJP.

### Przedmiary:

1. Poprawiono edycję parametrów techniczno-ekonomicznych w działach.
2. Dodano komunikat informujący o usunięciu obliczeń pomocniczych kosztorysu wykorzystywanych w pliku.
3. Poprawiono wstawianie wzorów z zakładki „Definicje i wzory” panelu właściwości do wierszy obmiarowych.
4. Poprawiono kopiowanie do innego kosztorysu wierszy obmiarowych zawierających odwołania do innych pozycji.

### Narzuty:

1. Poprawiono wczytywanie wskaźników narzutów do działów.
2. Dodano prezentację podatku VAT na poziomie działu i pozycji - po ustawieniu opcji „VAT liczony: W działach lub W pozycjach” w oknie „Opcje liczenia narzutów”.
3. Poprawiono przenoszenie narzutów działów i pozycji przy kopiowaniu elementów kosztorysu

przez schowek.

4. Poprawiono import wskaźników narzutów na systemie MS Windows 10.

### **Import/eksport:**

- **Usprawniono import zeskanowanych wydruków zapisanych w formacie PDF. Nowy interfejs użytkownika, nowa, ulepszona funkcjonalność.**
- Poprawki w imporcie wydruków kosztorysów zapisanych w formacie PDF.

### **Wydruki:**

1. W opcjach wspólnych wydruków dodano opcje formatowania składników opisów pozycji.
2. W przypadku wyceny kosztorysu na podstawie cenników RMS i CJP na stronie tytułowej będą prezentowane dwa poziomy cenowe.
3. Do opcji wspólnych wydruków w grupie „Formatowanie składników opisu pozycji” dodano opcję „Nazwy RMSO kursywą”.
4. Umożliwiono wydruk pustych wierszy wprowadzonych do przedmiaru.
5. Usunięto kolumnę „Udział %” z domyślnych szablonów kosztorysu ofertowego oraz kosztorysu uproszczonego.
6. Dodano mechanizm informujący o nowych wersjach szablonów strony tytułowej.
7. Poprawiono prezentację sum częściowych i obliczeń pomocniczych na wydruku przedmiaru/obmiaru wywołanym z poziomu menu „Drukuj widok”.
8. Na wydrukach zestawień materiałów zmieniono nagłówek kolumny „Transport” na „Kz”.
9. Dodano kolumnę „Wsp. norm” do szablonów wydruków zestawień RMSO.
10. Umożliwiono wydruk wyszczególnień robót dodanych do opisów pozycji.
11. Z podsumowania kosztorysu ofertowego i uproszczonego będzie usuwany pusty wiersz „Narzuty kosztorysu”.
12. Poprawiono obsługę opcji umożliwiającej wydruk bez kwot – nie był usuwany wiersz „Słownice:” z podsumowań oraz wartości materiałów pomocniczych.
13. Rozwiązano problem związany z prezentacją pustych stron na podglądzie wydruków.
14. Poprawiono eksport wydruków do formatów programu MS Excel.

### **Nowe katalogi:**

- **KNR AT-99** Roboty budowlane różne; Rozdział 02 Tynki i wylewki perlitowe [ATHENASOFT wyd. I 2015]

### **Ważniejsze poprawki i zmiany w katalogach:**

- KNZ-14 i KNZ-15 - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR 2-17 0155 - poprawiono w materiałach uszczelki na kołowe.
- KNNR(W) 2 - poprawiono wyświetlanie opisów tekstowych.
- KNR 2-11 0926, 0927 - uzupełniono tablice o większe szerokości cieków (na podstawie KNK 2-11).
- KNR 0-36 do 0-38 - kompleksowy przegląd i usunięcie błędów.
- KNR 9-08 - kompleksowy przegląd i usunięcie błędów.
- KNR 9-27 do 9-28 - kompleksowy przegląd i usunięcie błędów.
- ZN-97 TP S.A.-039 i 040 - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- ZN-97 TP S.A.-039 0104-16 - poprawiono średnicę rur na 125 mm (błąd w druku).
- ZN-97 TP S.A.-040 0101 do 0103 - uzupełniono opis pozycji o kategorie gruntu.
- KNR 2-02 15 - dodano wyszczególnienie robót na poziomie pozycji.
- KNR(W) 2-02 15 - dodano wyszczególnienie robót na poziomie pozycji.

## **Program główny:**

1. Wprowadzono opcję programu pozwalającą zwiększyć wielkość czcionki wykorzystywanej w interfejsie.
2. Dodano opcję programu, która umożliwia uruchamianie kosztorysów w jednej instancji programu.
3. Usunięto zbędną kolumnę „Cena”, która wyświetlana była przy przeglądaniu katalogów norm w oknie „Wstawianie pozycji”.
4. Dodano możliwość cofania operacji w oknie „Wybór ceny nakładu”.
5. Poprawiono prezentację danych na widoku skróconym w trybie rejestracji zmian.
6. Do zakładki „Widok” wstążki poleceń dodano ikonę wywołującą opcje prezentacji widoku.
7. Poprawiono obsługę filtra „Błędne RMSO” w połączonych pozycjach.
8. Dodano skrót wywołujący słownik kodów CPV w dodatkowych opcjach zakładki „Zasoby” wstążki poleceń.
9. Przywrócono możliwość wyliczania średniej ceny podczas wyceny w kosztorysie.
10. W oknie „Odwołania do usuwanej pozycji” dodano listę pozycji, w których obmiar może ulec zmianie.
11. Wprowadzono szereg usprawnień w prezentacji okien programu po zmianie wielkości czcionki systemowej.
12. Dodano możliwość ustawienia separatorów liczb w opcjach programu.
13. W opcjach kosztorysu umożliwiono przywrócenie domyślnych ustawień programu.
14. W panelu właściwości na zakładce „Obliczenia pomocnicze” poprawiono prezentację danych w kolumnie „Odwołania”.
15. Przywrócono możliwość wstawiania znaków  $\diamond$  w opisie pozycji.
16. Przy wycenie kosztorysu będą pomijane nakłady z pozycji z zaznaczoną opcją „Ceny RMS zablokowane”.
17. W oknie „Zapisz kosztorys” dodano opcję umożliwiającą zapis tylko aktywnych elementów kosztorysu.
18. Poprawiono prezentację danych w podsumowaniach pozycji.
19. Wprowadzono automatyczny wybór wariantów w takich samych pozycjach przy sprawdzaniu kosztorysu i wstawianiu pozycji.
20. Przeniesiono przycisk „RMSO/Wszystkie” ze wstążki poleceń do dodatkowych opcji zakładki „Widok”.
21. Poprawiono pobieranie poziomu cen z pozycji wstawianych z cenników CJP na stronę tytułową.
22. Rozbudowano mechanizmy sprawdzania i przywracania nakładów w połączonych pozycjach.
23. Ujednolicono obsługę edytorów umożliwiających zmianę danych na widokach bez konieczności wywoływania okien właściwości.

## **Przedmiary:**

1. Poprawiono wstawianie obliczeń pomocniczych i wzorów z panelu właściwości do przedmiaru/obmiaru.
2. Przy definiowaniu odwołań do obmiarów innych pozycji dodano link umożliwiający nawigację do elementów źródłowych.
3. Poprawiono wyświetlanie danych w wierszach obmiarowych po użyciu nietypowych nawiasów do prezentacji komentarzy.
4. Usprawniono usuwanie sum częściowych i obliczeń pomocniczych.
5. Poprawiono prezentację kategorii przypisanych do wierszy obmiarowych w trybie rejestracji zmian.

## **Nakłady:**

1. Dodano możliwość wprowadzania współczynnika norm na poziomie pojedynczego nakładu.



2. Poprawiono odświeżanie danych w szczegółowych zestawieniach nakładów.
3. Zmieniono opis kolumny „Transport” na „Kz” na widokach z zestawieniami materiałów.
4. Poprawiono obsługę wiersza automatycznego filtra na karcie „Pozycje” i „Nakłady”.

#### **Narzuty:**

- Zablokowano możliwość definiowania podatku VAT w pozycjach kalkulacji kosztów (składowych pozycji scalonych).
- Poprawiono wczytywanie wskaźników narzutów do kosztorysu.
- Zmieniono obsługę skrótu klawiszowego „F12”. Po jego użyciu wyświetlana będzie karta widoku „Narzuty”.

#### **Wydruki:**

1. Umożliwiono wydruk na stronie tytułowej stawek procentowych „Kz” doliczanych do cen jednostkowych.
2. Dodano opcję wydruku kosztorysu ofertowego „Wiersze w kolumnie Opis”. Umożliwia ona wydruk wszystkich wierszy obmiarowych pod opisem pozycji.
3. Umożliwiono wydruk kategorii pozycji oraz wierszy obmiarowych.
4. Na stronie tytułowej nie będą drukowane hasła danych strony, które nie zawierają żadnych informacji.
5. Poprawiono prezentację danych z pola „Znacznik” na wydruku kosztorysu FIDIC.
6. Przywrócono drukowanie linii przed podsumowaniami sum częściowych i obliczeń pomocniczych na wydruku przedmiaru.
7. Poprawiono wydruk kosztorysu z pełnymi wyrażeniami obmiarów w przypadku pozycji zawierających tylko jeden wiersz obmiarowy.
8. Na wydruku formy uproszczonej kosztorysu inwestorskiego poprawiono obsługę opcji sterującej prezentacją podsumowań w działach.
9. Poprawiono prezentację poziomów cen z kosztorysu na stronie tytułowej.

#### **Import/eksport:**

- Dodano możliwość importu Cennika SEKOCENBUD RMS-MAX z pliku „\*.mdb”.
- Zaktualizowano importy/eksporty kosztorysów w formatach ATH i ATH2, tak by uwzględniały zmiany danych w kosztorysie.
- Usprawnienia w imporcie zeskanowanych wydruków zapisanych w formacie PDF. Nowy interfejs użytkownika, nowa, ulepszona funkcjonalność.
- Poprawki w imporcie wydruków kosztorysów zapisanych w formacie PDF.

#### **Nowe katalogi:**

- **KNR 9-28** Ocieplenia ścian budynków z użyciem płyt MEGA FRONTROCK [ORGBUD-SERWIS, wyd. I 2014]

#### **Ważniejsze poprawki i zmiany w katalogach:**

- KNR DC-03 - poprawiono literówki występujące w druku katalogu.
- KNR-W 2-18 01-04 - zmodyfikowano lub usunięto komentarze odnośnie korekty norm.
- KNR 13-01 do KNR 13-04 - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR 2-02 11 - poprawiono powielanie S przy wywołaniu kilku modyfikacji (zmieniono kolejność modyfikacji).

- KNR 0-32 - poprawiono wyświetlanie opisów tekstowych.
- KNR 0-21 - kompleksowy przegląd i usunięcie błędów.
- KNR 0-30 - kompleksowy przegląd i usunięcie błędów.
- KNR 13-06 do KNR 13-19 - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR 0-32 - kompleksowy przegląd i usunięcie błędów.
- KNR 0-15II - kompleksowy przegląd i usunięcie błędów.
- KNR-W 2-02 11 - poprawiono powielanie S przy wywołaniu kilku modyfikacji (zmieniono kolejność modyfikacji).

## **Norma EXPERT 5.6.200 - maj 2015**

### **Program główny:**

1. Wprowadzono mechanizm dodawania mnożników przedmiaru/obmiaru do pozycji.
2. Umożliwiono usuwanie komentarzy obmiarów z zaznaczonych pozycji.
3. Dodano możliwość aktualizacji cen tylko wybranych nakładów.
4. Dodano możliwość cofania operacji przy wycenie kosztorysu w oknie „Wybór ceny nakładu”.
5. Poprawiono odświeżanie nazwy użytego filtra przy przełączaniu między różnymi kosztorysami.
6. Dodano ostrzeżenie w sytuacji, gdy zaznaczono opcję „Wartość pozycji uwzględniaj w innych pozycjach”, ale nie wskazano pozycji, do których ma być ona wliczona.
7. Zoptymalizowano wyświetlanie okien dialogowych po zmianie wielkości czcionki systemowej.
8. Zoptymalizowano mechanizm przywracania nakładów.
9. Ujednolicono prezentacje tła aktywnych elementów kosztorysu w panelu nawigacyjnym i na kartach widoków.
10. Poprawiono prezentację zmian po włączeniu widoku skróconego.
11. Zmieniono obsługę filtra "Błędne RMSO" w połączonych pozycjach.
12. Przywrócono obsługę filtrów własnych na karcie „Pozycje” i „Nakłady”.
13. W mechanizmie sprawdzania kosztorysu uwzględniany jest dobór nakładów.
14. Umożliwiono edycję kodów CPV bezpośrednio na widokach: „Przedmiar/Obmiar” i „Kosztorys”.
15. Poprawiono prezentację listy ostatnio edytowanych kosztorysów.
16. W oknie „Odwołania do usuwanej/dezaktywowanej pozycji” dodano listę powiązanych pozycji.
17. W oknie „Zapisz kosztorys” dodano możliwość szyfrowania zawartości plików.
18. Zmieniono prezentację danych wersji - pojedyncze zmiany nie będą powodowały wyświetlania rejestracji zmian pełnymi wierszami.
19. Poprawiono przekierowanie do kartoteki „Kontakty” z poziomu okna edycji strony tytułowej.
20. Przywrócono możliwość wstawiania w opisie pozycji znaków: < >.
21. Poprawiono odświeżanie danych na karcie „Przedmiar” i „Kosztorys” po zmianie typu widoku.
22. Przy uaktualnianiu cen w kosztorysie będą pomijane pozycje z zaznaczoną opcją "Ceny RMS zablokowane".
23. W oknie „Zapisz kosztorys” dodano opcję umożliwiającą zapis tylko aktywnych elementów kosztorysu.
24. Poprawiono prezentację danych w podsumowaniach pozycji.
25. Dodano możliwość przerywania pracy filtra „Błędne RMSO”.
26. Usunięto zbędną kolumnę „Ogółem” z widoku kosztorysu.
27. Dodano możliwość automatycznego doboru wybranych wcześniej wariantów pozycji.
28. Dodano symbol „%” w kolumnach „Rabat zastosowany” i „Rabat maksymalny” na karcie „Nakłady”.
29. Poprawki w prezentacji rejestracji zmian kosztorysu.

### **Import/eksport kosztorysów:**

- Poprawiono zapis kosztów zakupów w pozycjach z ujemnymi obmiarami w formacie ATH.
- Poprawki w imporcie wydruków kosztorysów i przedmiarów zapisanych w formacie PDF.

### **Przedmiary:**

- Dodano sygnalizację czerwoną czcionką ujemnych i zerowych obmiarów na karcie „Przedmiar/Obmiar”.
- Dodano filtr umożliwiający wyświetlenie pozycji z niezerowym obmiarem.
- Rozbudowano filtry widoku „Przedmiar/Obmiar” o możliwość wyświetlania pozycji „Z odwołaniami #p...”
- Poprawiono kopiowanie wierszy obmiarowych zawierających obliczenia pomocnicze.
- Zmieniono kolor tła aktywnych wierszy obmiaru w sumach częściowych i pomocniczych.

### **Narzuty:**

- Usunięto problem, który mógł wystąpić przy usuwaniu wszystkich narzutów z kosztorysu.
- Zablokowano możliwość dodania dwóch identycznych narzutów.

### **Zestawienia:**

- Poprawiono prezentację rejestracji zmian w podsumowaniu i tabeli elementów scalonych.
- Z widoku „Tabela wartości elementów scalonych” zostały usunięte kolumny narzutów.

### **Wydruki:**

- Do domyślnego szablonu strony tytułowej dodano pole „Sprawdził przedmiar”.
- Ukryto zbędne opcje paska stanu na karcie „Wydruki”.
- Poprawiono prezentację nakładów stałych w podsumowaniach pozycji na wydruku szczegółowego kosztorysu inwestorskiego.
- Poprawiono pobieranie ustawień numeracji pozycji z kosztorysu na wydruki.
- Z szablonu wydruku zestawienia pozycji została usunięta zbędna kolumna "O + narzuty".
- Na podglądzie wydruku widoku poprawiono prezentację kolorów kategorii przypisanych do pozycji lub wierszy obmiarowych.

### **Menedżer baz cenowych:**

- Zmieniono domyślny opis cennika importowanego online na „INTERCENBUD”.
- Umożliwiono wywoływanie okna „Importu cennika” bez menedżera cenników.

### **Import cenników:**

- Dodano import cennika „Zestaw biuletynów cen robót” zapisanego w formacie MDB.

### **Nowe katalogi:**

- **KNR DC-03** Kotwy chemiczne KOELNER-RAWL [DATACOMP wyd. I 2009]

### **Ważniejsze poprawki i zmiany w katalogach:**

- TZKNBK XVII - TZKNBK XXIV - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- TZKNC N-K/I - TZKNC N-K/XVII - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR AT-46 0110 - poprawiono numerację kolumn.
- KNNR 1 - KNNR 11 - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KSNR 1 - KSNR 11 - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.

- AT-03 0102, 0104 - wprowadzono dane do interpolacji.
- KNP 01, KNP 02 - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR 13-14 1001 - uzupełniono opisy pozycji.

### **Norma EXPERT 5.6.101 - luty 2015**

- Poprawiono prezentację podsumowania pozycji na widoku kosztorysu.
- Poprawiono obsługę opcji podsumowania pozycji - jednostkowe koszty bezpośrednie mogły nie uwzględniać materiałów inwestora.
- Usunięto błąd, który mógł się pojawiać w momencie kopiowania nakładów pomiędzy kartą nakładów a widokiem kosztorysu.
- Naprawiono zapis kosztorysu do formatów ATH/ATH2 kosztów zakupu materiałów z ujemnymi ilościami czyli użytych w pozycjach z ujemnymi obmiarami.

### **Norma EXPERT 5.6.100 - luty 2015**

#### **Program główny:**

1. **Nowość** - import zeskanowanych wydruków przedmiarów i kosztorysów zapisanych w formacie PDF.
2. Dodano polecenie pozwalające, w zaznaczonych pozycjach, zastąpić wyliczenia obmiarów ich wartością końcową.
3. Wprowadzono funkcję umożliwiającą sprawdzanie wybranych pozycji.
4. W widoku „Kosztorys - Nakłady” dodano możliwość wyświetlania podsumowań pozycji. W oknie „Opcje prezentacji widoku” dostępne są nowe parametry pozwalające ustawić optymalną prezentację.
5. Zoptymalizowano szybkość wyceny kosztorysu przy domyślnych ustawieniach opcji poziomu cen „Szukaj tylko w wybranym poziomie”. Generowana będzie nowa baza zawierająca tylko najnowsze kwartały zainstalowanych cenników, dzięki temu szybkość wyceny powinna poprawić się dwukrotnie.
6. Usprawniono mechanizm zarządzania układami kolumn w widokach programu.
7. Poprawiono mechanizm wyszukiwania tekstu w widokach programu, w wierszu opisu kosztorysu.
8. Przy sprawdzaniu kosztorysu będzie uwzględniany dobór nakładów z pozycji wstawianych z katalogów KNR (w przypadku sprawdzania samych norm, zmiany w normach takich nakładów mogły nie być sygnalizowane).
9. Przywrócono wyszukiwanie „Wewnątrz” cenników CJP w oknie wstawiania pozycji.
10. Usprawniono zapis kosztorysu po odzyskaniu kopii awaryjnej.
11. Zablokowano możliwość wklejania ze schowka nakładów na widoku „Przedmiar/Obmiar”.
12. W oknie „Wybór cennika” poprawiono wybór poziomu cen po zaznaczeniu opcji „W przedziale od:”.

#### **Nakłady:**

- W oknie "Dopasowanie cen nakładów" dodano możliwość dopasowania do wpisanej wartości kosztów bezpośrednich zaznaczonych RMS lub do wartości aktywnego działu.
- Rozbudowano mechanizm usuwania nakładów na karcie „Nakłady”. W zależności od zaznaczonego elementu w panelu nawigacyjnym, można usunąć aktywny nakład ze wszystkich pozycji w dziale lub całym kosztorysie.
- Usprawniono obsługę zmiany waluty na karcie „Nakłady”.
- Poprawiono odświeżanie danych po zmianie dostawcy kilku nakładów w panelu właściwości.

#### **Wydruki:**

- Z szablonu wydruku „Tabela Wartości Elementów Scalonych” zostały usunięte zbędne kolumny.
- Poprawiono sortowanie w kolumnie „Wartość” na wydruku „Zestawienia pozycji”.
- Przywrócono prezentację wartości w kolumnie „Ilość” na wydruku kosztorysu uproszczonego.
- Zmieniono prezentację wartości w podsumowaniach pozycji na wydruku szczegółowym kosztorysu inwestorskiego.

#### **Zestawienia:**

- Poprawiono domyślne ustawienia kolumn przy przełączaniu opcji „Tabeli elementów scalonych”.
- Dodano obsługę widoku skróconego na karcie „Zestawienia”.

#### **Nowe katalogi:**

- **KNR 9-27** Ocieplenia ścian i stropów budynków i budowli w technologiach firmy Dryvit [ORGBUD-SERWIS, wyd. I 2014]

#### **Ważniejsze poprawki i zmiany w katalogach:**

- KNR AT-43 0106, 0110, 0201, 0203, 0209 - poprawiono wybór płyt w pozycjach z użyciem płyt 4PRO.
- KNR 9-xx - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- TZKNBK I - TZKNBK-XVIIm - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR 2-02 04 - poprawiono dane do interpolacji.
- KNR-W 4-02 0214 - poprawiono dane do interpolacji.
- KNR 9-08 0104 - poprawiono j.m. na szt.
- KNR AT-10 0108 - poprawiono normy R.
- KNR BC-xx - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR AT-46 - poprawiono tablicę 0110.
- KNR-W 4-02 - uszczegółowiono materiały ze względu na średnice.

#### **Norma EXPERT 5.5.401 - listopad 2014**

- Usunięto błędy związane z prezentacją (odświeżaniem) podsumowań sum częściowych i obliczeń pomocniczych.
- Poprawiono wydruk "Przedmiaru" z komentarzami w nawiasach ostrych „<”.
- Dla kolumny "Wartość" poprawiono obsługę opcji drukowania kwot.
- Przywrócono drukowanie wartości w kolumnie "Ilość" dla kosztorysów uproszczonych.
- Poprawiono mechanizm liczenia modyfikacji w katalogach „Dodatek za...” w pozycjach zawierających warianty.

#### **Norma EXPERT 5.5.400 - listopad 2014**

##### **Program główny:**

1. Wprowadzono możliwość zmiany ceny jednostkowej w opcjach wspólnych zaznaczonych pozycji.
2. Dodano opcję „Lista działów” na pasku stanu umożliwiającą nawigację po działach kosztorysu.

3. Zmodyfikowano wycenę kosztorysu na podstawie cenników CJP – prezentowane będą wariantowe ceny pozycji.
4. Rozbudowano funkcjonalność przywracania nakładów RMSO z katalogów.
5. Zmieniono prezentację uzupełnień w numeracji pozycji z „primów” na „odnośniki liczbowe”. Zmiana będzie widoczna po wprowadzeniu trzeciego odwołania do tej samej pozycji.
6. Dodano możliwość zmiany krotności w opcjach wspólnych zaznaczonych pozycji.
7. Zmieniono domyślne ustawienia wyszukiwania w oknie „Wybór nakładu” na „Szukaj w cennikach: kosztorysu”.
8. Poprawiono usuwanie daty na stronie tytułowej.
9. Przywrócono możliwość zmiany cen na karcie „Kosztorys” w pozycjach z aktywną opcją „Zablokowane ceny RMS”.
10. Umożliwiono przypisywanie stawki robocizny z cennika do kosztorysu w opcjach programu.
11. Zmodyfikowano mechanizm rozliczania pozycji kalkulacji kosztów w innych pozycjach.
12. Poprawiono prezentację długich opisów pozycji i działów w widokach programu.
13. Przywrócono prezentację danych na poziomach podziałów w „Tabeli Elementów Scalonych”.
14. Na wydruku widoku uwzględniono wytłuszczenia czcionki z widoków kosztorysu.
15. Zmieniono sposób zaokrąglania cen jednostkowych pozycji. Wcześniej, mimo takiej samej wartości kosztorysu w Normie PRO i Normie EXPERT mogły występować nieznaczne różnice w cenach jednostkowych.
16. Dodano prezentację opisów numerów specyfikacji technicznej (w trybie edycji).
17. Zmieniono domyślne ustawienia programu dotyczące sposobu liczenia Kz na „Wliczane do ceny jednostkowej”.
18. Umożliwiono zapis w plikach przedmiaru nazw nakładów dodanych do opisu pozycji.
19. Poprawiono zapamiętywanie opcji „Otwieraj pliki typu:...” w oknie „Otwórz kosztorys”.
20. Rozszerzono obsługę wyboru poziomów cenowych w oknie „Lista cenników”.
21. Umożliwiono wybór kilku kodów CPV w oknie „Wspólny słownik zamówień (CPV)”.
22. Dodano możliwość przywracania samych norm nakładów (bez nazw) do pozycji kosztorysu z bazy katalogowej.
23. Poprawiono wyszukiwanie pozycji wstawionych do kosztorysu z katalogów własnych.
24. Dodano obsługę skrótów z przyciskiem "ALT+" w oknach dialogowych.
25. W oknie „Wstawiania pozycji” dodano możliwość wprowadzenia przelicznika przy wstawianiu pozycji ze zmienioną jednostką miary.
26. Poprawiono sortowanie wartości na karcie „Pozycje” i „Nakłady”.

### **Import/eksport:**

- Import z formatu ATH. Poprawiono wczytywanie kosztorysów z nietypowymi ustawieniami narzutu Kz.
- Poprawiono import kosztorysu w formacie programu „Rodos”.
- Zoptymalizowano zapis parametrów deskowań w formatach ATH i ATH2.
- Szereg usprawnień w imporcie z wydruków zapisanych w plikach PDF.
- Zmieniono domyślne ustawienia importu on-line cennika Intercenbud.
- Poprawiono obsługę "dwukliku" na przycisku „Rozpoznaj format” w oknie „Import cennika”.

### **Przedmiary:**

- Poprawiono zastępowanie odwołań do dezaktywowanych, usuwanych lub przenoszonych wyliczeń w obmiarach pozycji.
- Zoptymalizowano kopiowanie kilku wierszy obmiarowych.

### **Narzuty:**

- Wprowadzono mechanizm rejestracji zmian w kosztorysie w widoku „Narzuty”.
- Poprawiono odczyt kosztorysów z ujemnymi stawkami narzutów.

### **Wydruki:**

- Dodano możliwość drukowania formuły liczenia ceny i wartości w opisach kolumn na wydruku „Kosztorys ofertowy”.

### **Zestawienia:**

- Usunięto błędy prezentacji danych z wersjami w podsumowaniu i tabeli elementów scalonych.
- Poprawiono prezentację parametrów ekonomiczno-technicznych w podziałach w widoku „Tabela elementów rozliczeniowych”.

### **Nowe katalogi:**

- **KNR 9-25** Izolacje techniczne instalacji w technologiach Armaflex i Arma-Chek Silver firmy Armacell [ORGBUD-SERWIS, wyd. I 2012]

### **Ważniejsze poprawki i zmiany w katalogach:**

- KNR AT-43 0106, 0110, 0201, 0203, 0209 - poprawiono wybór płyt w pozycjach z użyciem płyt 4PRO.
- KNR 2-11 0411-02 - poprawiono wybór płyt.
- KNR 2-01 0321, 0322 - poprawiono automatyczne modyfikacje.
- KNR 2-09 - kompleksowy przegląd i poprawa błędów.
- KNR 5-09 - kompleksowy przegląd i poprawa błędów.
- KNR 4-xx - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej .
- KNR-W 4-xx - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR 5-xx - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR-W 5-xx - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR 7-xx - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR-W 7-xx - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNK 7-28 - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR AT-45 0115, 0116 - poprawiono normy R.

### **Norma EXPERT 5.5.300 - sierpień 2014**

#### **Program główny:**

1. Dodano możliwość przywracania z bazy katalogów tylko norm do zaznaczonych nakładów pozycji.
2. W oknie „Opcje szukania cen” dodano nową opcję umożliwiającą wyszukiwanie cen tylko wg nazw.
3. Poprawiono obsługę okna „Wstawianie pozycji” po zwinięciu grupy „Przegląd pozycji (F6)”.
4. Na widoku „Przedmiar/Obmiar” i „Kosztorys” został wykluczony wiersz opisu kosztorysu przy wyszukiwaniu tekstu.
5. Wprowadzono separatory tysięcy i wyrównanie do prawej dla cen, oraz wyśrodkowanie dla j.m. w oknie „Wstawianie pozycji” i „Cenniki”.
6. Poprawiono usuwanie walut w oknie „Opcje kosztorysu”.
7. Do filtrów widoku „Przedmiar/Obmiar” i „Kosztorys” dodano kryteria pokazywania nieaktywnych elementów.

8. Poprawiono mechanizm sprawdzania kosztorysu w pozycjach zawierających robociznę z podziałem na zawody.
9. W oknie „Wstawianie pozycji” umożliwiono przeszukiwanie wszystkich katalogów w sytuacji braku wyników w aktywnym zestawie.
10. Wprowadzono możliwość wyświetlania kursywą nazw RMS włączonych do opisu pozycji.
11. Dodano pasek postępu przy wczytywaniu kosztorysów składowych.
12. Poprawiono odświeżanie ceny jednostkowej na widoku po rozliczeniu pozycji w innej pozycji.
13. Poprawiono obsługę opcji „Wartość pozycji uwzględnij w innych” w sytuacji gdy jest aktywna i nie jest wskazana pozycja do rozliczenia.
14. Usunięto błąd, który mógł się pojawić przy edycji stawki kosztów zakupu i podatku VAT na karcie „Narzuty”.
15. Na karcie „Kosztorys > Działy” poprawiono odświeżanie widoku po edycji w oknie wspólnym właściwości działów.

### **Kosztorys:**

- Dodano możliwość edycji wielu zaznaczonych elementów (działów, pozycji, nakładów i wierszy obmiarowych) w oknach dialogowych.
- Poprawiono prezentację wartości w kosztorysach z aktywną opcją „VAT liczony: W pozycjach”.
- Usunięto podwajanie kosztów w pozycjach uproszczonych zawierających dodatkowo jednostkowe koszty bezpośrednie RMS.

### **Import/eksport:**

- Poprawiono wczytywanie plików w formacie „ATH” zawierających nietypową konstrukcję narzutów.
- Szereg usprawnień w imporcie z wydruków do formatu PDF.

### **Przedmiary:**

1. Dodano mechanizm umożliwiający przypisywanie kategorii do wierszy obmiarowych.
2. Umożliwiono prezentację wartości odwołań do innych pozycji w wierszach obmiarowych (nowa opcja prezentacji widoków pozycji).
3. Poprawiono kopiowanie wierszy obmiarowych przed wiersz docelowy.
4. Rozwiązano problem związany z usuwaniem kilku wierszy obmiarowych.
5. Ujednolicono obsługę przy zastępowaniu odwołań do dezaktywowanych lub usuwanych wyliczeń w obmiarach.
6. Wprowadzono zawijanie tekstu komentarzy do wierszy obmiarowych w kolumnie „Podstawa” na karcie „Przedmiar”.
7. Usunięto problem związany z definiowaniem odwołań do obmiarów w oknie „Właściwości pozycji”.
8. Poprawiono wyliczanie wartości wyrażeń obmiarowych zawierających odwołania do nieaktywnych pozycji.
9. Poprawiono mechanizm odwołań do obmiarów pozycji – nie było możliwości odwołania do pozycji przed, którą była inna z aktywną opcją „Uzupełnienie”.
10. Usunięto zmianę położenia wiersza obmiarowego po zakończeniu edycji na widoku „Przedmiar”.

### **Nakłady:**

- Z widoku „Nakłady” została usunięta zbędna kolumna „Dział”, która zawsze prezentowała tekst „RAZEM”.
- Poprawiono prezentację i edycję indeksu dostawcy na widoku „Nakłady”.



## **Narzuty:**

- Zmieniono domyślny szablon narzutów dla kosztorysu inwestorskiego. Zysk nie będzie już liczony od materiałów.
- Nowe wartości domyślnych narzutów.

## **Wydruki:**

1. Poprawiono precyzję obmiaru na wydruku kosztorysu ustawioną z poziomu właściwości pozycji.
2. Umożliwiono zmianę tytułów wydruków „Charakterystyka obiektów” i „Klauzula o uzgodnieniu kosztorysu”.
3. Zmieniono obsługę opcji wydruku strony tytułowej „Wartość netto, podatek VAT”. Po jej wyłączeniu nie będą drukowane opisy związane z VAT.
4. Usprawniono wybór wydruków w oknie „Edycja zestawów”.
5. Na wydruku kosztorysu poprawiono kolejność podsumowań działów drukowanych w formie pełnej.
6. Uzupełniono prezentację obmiaru w kosztorysach uproszczonych zawierających pozycje kalkulacji kosztów z ustawioną opcją „Mnóż przez obmiar pozycji scalonej”.
7. Po włączeniu opcji wydruku kosztorysu "Drukować pełne wyrażenia obmiarów" nie będą drukowane wyrażenia w kolumnie „Nakłady”.
8. W oknie „Edycja opcji formatu strony wydruku” dodano możliwość definiowania odstępów między wydrukami.
9. Przywrócono zapamiętywanie czcionki ustawionej w opcjach formatu strony wydruków.
10. Poprawiono rozmieszczenie pełnych wyrażeń obmiarów na wydruku kosztorysu.
11. Szereg zmian i usprawnień wydruku „Tabela elementów rozliczeniowych”.
12. Ujednolicono obsługę i nazewnictwo opcji „VAT w wierszu” na widokach i wydrukach „Tabeli elementów scalonych”, „Tabeli wartości elementów scalonych” i „Tabeli elementów scalonych – procentowo”.
13. Zablokowano obsługę przycisków „Cofnij/Przywróć” na pasku szybkiego dostępu na karcie „Wydruki”.

## **Nowe katalogi:**

- **KNR AT-10** „Okablowanie strukturalne w technologii firmy MMC - Multimedia Connect” [ATHENASOFT wyd. I 2014]

## **Ważniejsze poprawki i zmiany w katalogach:**

- KNR 2-03 - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR 2-04 - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR 2-05 - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR 2-09 - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR 2-10 - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR 2-11 - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR 2-13 - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR 2-14 - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR 2-21 - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR 2-22 - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR 2-23 - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR 2-25 - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- NNRNKB 202 - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR 0-20 0269 - poprawiono w tytule Stropy.. na Słupy...
- KNR 0-27 0160-05 - poprawiono brakującą normę R.

- KNR-W 2-25 - kompleksowy przegląd i poprawa błędów.
- KNR 7-34 - kompleksowy przegląd i poprawa błędów.
- ZKNR C-2 0412 - poprawiono w tytule grubość na 0,5 cm.
- KNR 2-25 02166 - poprawiono normy zużycia materiałów.

### Wykonanie robót:

1. Uzupełniono i poprawiono obsługę filtrów na widokach „Wykonane roboty”, „Rachunek Ilościowy” i „Zbiorczy Rachunek Ilościowy”.
2. Poprawiono zapamiętywanie ustawień w oknie „Opcje widoków” dostępnym w dodatkowych opcjach zakładki „Widok” wstążki poleceń.
3. Poprawiono nieprawidłowe wartości wykonanych robót w kosztorysach, w których VAT liczony jest pozycjami.
4. Poprawiono wyliczanie wartości robót do wykonania - nie były uwzględniane pozycje, w których nic nie rozliczono.
5. Usprawniono odświeżanie zmiany okresu rozliczeniowego po zmianie widoku.
6. Do widoków i wydruków modułu „wykonanie robót” dodano nowe kolumny:
  - a. "Uwagi" - tekst uwag do pozycji wykonanych robót,
  - b. "Cena ofertowa" - pokazuje cenę pozycji w momencie włączenia opcji "Rozliczanie wykonanych robót",
  - c. "Il. ofertowa" - pokazuje obmiar pozycji w momencie włączenia opcji "Rozliczanie wykonanych robót",
  - d. "Wart. ofertowa" - wartości ofertowe pozycji, działów i kosztorysu wynikające z wartości ilości i cen ofertowych pozycji,
  - e. "Wykonano % oferty" - stosunek wartości wykonanych robót do wartości ofertowej dla pozycji, działów i kosztorysu.
7. Poprawiono prezentację wartości na stronie tytułowej przy wydruku tylko wybranych działów.

### Norma EXPERT 5.5.200 - maj 2014

#### Program główny:

1. Włączono moduł „Wykonanie robót” do programu Norma EXPERT.
2. Dodano możliwość edycji właściwości głównych elementów kosztorysu (działu, pozycji, nakładu) w oknach dialogowych. Opcja umożliwiająca powrót do edycji w panelach dostępna jest w ustawieniach programu.
3. Poprawiono definiowanie stawki roboczogodziny w opcjach programu.
4. Dodano filtr „Pozycje z nakładami stałymi”.
5. Usunięto problem związany z wprowadzaniem litery "Ś" w trybie edycji opisu.
6. Poprawiono obsługę programu przy pracy na dwóch monitorach. Okna dialogowe powinny się pojawiać na monitorze, na którym znajduje się główne okno programu.
7. Poprawiono zapisywanie i odświeżanie ścieżek dostępu do kosztorysów archiwalnych.
8. Zmieniono wygląd okna „Formularz rejestracji oprogramowania”.
9. Poprawiono odświeżanie się opisu pozycji po użyciu mechanizmu „Interpolacji/Ekstrapolacji”.
10. Zwiększono dokładność prezentacji wartości, od której liczone są materiały pomocnicze.
11. Poprawiono wyszukiwanie pozycji uproszczonych wstawionych do kosztorysu z cenników jednostkowych pozycji.
12. Poprawiono obsługę opcji „Pytaj o akceptację zmiany ceny” przy wycenie kosztorysu.
13. Usunięto problem związany z nieprawidłową numeracją w kosztorysie różnicowym.
14. Przywrócono właściwą obsługę przycisku „Pomiń” przy wycenie na podstawie innego

kosztorysu.

15. Zmieniono obsługę mechanizmu „odwołań” do nieaktywnych pozycji kosztorysu.
16. Na karcie „Narzuty” zostały zablokowane nieobsługiwane polecenia przy wyłączonej opcji „Z narzutami działów i pozycji”.
17. Poprawiono liczenie kosztorysu po wprowadzeniu indywidualnej stawki VAT dla poddziału.

### **Menedżer baz cenowych:**

- Umożliwiono usuwanie starych poziomów wskaźników narzutów.
- Rozbudowano import cenników o polecenie „Importuj wskaźniki narzutów...”.
- Przyspieszono usuwanie cenników CJP.

### **Import/eksport:**

- Poprawiono odczyt nietypowych definicji narzutów z kosztorysów Normy PRO/STANDARD.
- Szereg usprawnień w imporcie z wydruków do formatu PDF:
  - poprawa konwersji podstawy pozycji przedmiaru/kosztorysu w formacie programu Zuzia na format KNR Athenasoft,
  - poprawione rozpoznawanie znaczników w podstawach pozycji,
  - rozpoznawanie znaczników pozycji w plikach PDF w formacie programu Sykal,
  - poprawione rozpoznawanie kodów CPV.

### **Nowe katalogi:**

- **KNR AT-43a** „Systemy suchej zabudowy w technologii RIGIPS - płyty 4PRO™” [ATHENASOFT wyd. I 2014] (dołączono do KNR AT-43).
- **KNR 9-08** „Sieci kanalizacyjne z rur kanalizacyjnych STEINZEUG-KERAMO” [ORGBUD-SERWIS, wyd. II 2014].

### **Ważniejsze poprawki i zmiany w katalogach:**

- KNR 0-XX - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR AT-XX - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR 2-01 02-39,40 - uzupełniono automatyczne modyfikacje.
- KNR 2-15 - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR 2-16 - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR 2-18 - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR 2-19 - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR 2-20 - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR 2-37 0410-04 - poprawiono numer pozycji.
- KNR-W 2-01 - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR-W 2-02 - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR 4-01 - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR-W 4-01 0403-02 - dodano wybór grubości płyty.
- KNR 7-34 0116 poprawiono j.m. pozycji na m.
- KNR 9-09 0405 poprawiono j.m. uchwytów na szt.

### **Norma EXPERT 5.5.100 - luty 2014**

#### **Program główny:**

1. Wprowadzono nową opcję automatycznej numeracji działów i pozycji od wybranego numeru.

2. Rozbudowano mechanizm ustalania przeliczników jednostek miar dla nakładów w kosztorysie. Została dodana lista nazw materiałów, dla których zdefiniowano przeliczniki w kartotece.
3. Dodano okno informujące o postępie wykonania operacji przywracania nakładów z bazy katalogów.
4. Uszczegółowiono komunikat pojawiający się po zmianie jednostki miary w pozycji.
5. Dodano komunikat informujący o konieczności aktualizacji klucza, który będzie się wyświetlał przy zamykaniu programu – tylko w sytuacji, gdy zapisana wersja w kluczu będzie się różnić od wersji wgranej na dysk komputera.
6. Poprawiono odświeżanie po zmianie formatu daty na stronie tytułowej.
7. Na widoku kosztorysu dodano mechanizm informujący o występowaniu korygowanego nakładu w innych pozycjach.
8. Poprawiono obsługę wyceny nakładów kosztorysu na podstawie cennika INTERCENBUD ( wycena wg dostawcy ICB\_SREDNIE i ICB\_SREDNIE\_N).
9. Dodano mechanizm umożliwiający zmianę obmiaru pozycji po wczytaniu danych katalogowych z inną jednostką miary.
10. Poprawiono prezentację podsumowań pozycji z nakładami stałymi liczonymi osobno.
11. Zoptymalizowano wycenę pozycji uproszczonych na podstawie cenników pozycji (CJP).
12. Poprawiono prezentację wartości w starszych wersjach kosztorysu.
13. Zmieniono obsługę okna informującego o postępie operacji podczas wyceny, będzie się pojawiało już przy dwóch nakładach.
14. Poprawiono aktualizację numerów pozycji na widoku działów (po kopiowaniu, usuwaniu, deaktywacji).
15. Usunięto powielanie wierszy obmiarowych w pozycjach z dodatkowym obmiarem po zapisie do ATH i XML.
16. Poprawiono liczenie narzutów przy włączonej opcji "wg Rozp. MI z dn. 18.05.2004".
17. Dodano kontrolę obsługi znaku "=" w wierszach obmiarowych.
18. Poprawiono prezentację wartości na karcie „Nakłady” w przypadku ujemnych obmiarów.

#### **Narzuty:**

1. Dodano edycję wskaźników narzutów na karcie „Narzuty”.
2. Zaktualizowano stawki narzutów.
3. Poprawiono opisy narzutów w podsumowaniu kosztorysu.

#### **Wydruki:**

1. Poprawiono odświeżanie daty w nagłówkach, pobranej ze strony tytułowej.
2. Usunięto problem związany z eksportem wydruku do wielu plików.
3. Usprawniono mechanizm powiązań szablonów wydruków z aktywnym stylem wydruku.
4. Poprawiono wydruk podsumowań w kosztorysach z pozycjami scalonymi.

#### **Import cenników:**

- Zmodyfikowano import cennika Sekocenbud z narzutami - nie będzie uwzględniał materiałów producentów bez kosztów zakupu.

#### **Wykonanie Robót:**

- Aktualizacja funkcji kosztorysu do formatu Normy EXPERT 5.5.100.
- Zmiana wersji zabezpieczenia w kluczu - dostosowanie do zabezpieczenia Normy EXPERT 5.5.100.

#### **Nowe katalogi:**

- **KNR AT-45** Systemy kominowe Schiedel [ATHENASOFT wyd. I 2014]

### **Ważniejsze poprawki i zmiany w katalogach:**

- KNR 4-01 - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR 2-15 - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR 5-01 - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR 5-08 - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR-W 4-01 - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR 2-28 - kompleksowy przegląd i usunięcie błędów.
- KNR BC-02 0418 - poprawiono jednostkę miary na m<sup>2</sup>.
- KNR 5-10 - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR-W 2-01 - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR-W 2-02 - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR 2-17 - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- TZKNBK XXII - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.

### **Norma EXPERT 5.4.402 - grudzień 2013**

- Poprawka prezentacji ujemnych wartości w zestawieniu nakładów RMS. W przypadku ujemnego obmiaru program wyświetlał zerowe wartości nakładów, zamiast ujemne.

### **Norma EXPERT 5.4.401 - grudzień 2013**

- Usunięto błąd przy wstawianiu przeliczników jednostek obmiarowych do wierszy przedmiaru.
- Poprawiono prezentację wierszy obmiaru na wydruku kosztorysu szczegółowego w przypadku istnienia obmiarów dodatkowych.
- Poprawiono import z wydruków PDF w formacie programu Zuzia 11.

### **Norma EXPERT 5.4.400 - listopad 2013**

#### **Program główny:**

1. Wprowadzono nowe okno edycji strony tytułowej. Edycję danych oraz opcji wydruków rozdzielono pomiędzy dodatkowymi stronami co pozwoliło na zmniejszenie rozmiarów okna.
2. Wprowadzono mechanizm sprawdzania pisowni, który jest dostępny w trybie edycji opisów, np.: działów, pozycji, nakładów. Słowa zawierające błędy są podkreślane na czerwono (tylko w trybie edycji). Dodatkowe opcje dostępne są w menu podręcznym wywoływanym prawym klawiszem myszki.
3. W oknie „Znalezione kosztorysy” do nazw kosztorysów dodano ich lokalizację (pełną ścieżkę).
4. Zmieniono kontrolę liczenia narzutów dla całości, gdy w kosztorysie są pozycje uproszczone. Liczenie podsumowania kosztorysu dla całości lub działami, gdy w kosztorysie są pozycje uproszczone jest teraz możliwe pod warunkiem, że pozycje uproszczone nie zawierają RMS. Jeżeli w pozycji uproszczonej są podane koszty jednostkowe bezpośrednio to cena jednostkowa musi być wyliczana z tych kosztów.
5. W oknie „Wybór nakładu” poprawiono prezentację danych w kolumnie „Gdzie” w przypadku rekordów z kartoteki.

6. Poprawiono zapamiętywanie ustawień wyszukiwania w oknie „Wybór nakładu”.
7. Dodano odstępy między cenami i jednostkami miary nakładów na widoku kosztorysu.
8. W oknie "Wybór ceny nakładu" dodano kontrolkę pozwalającą, po znalezieniu w cenniku nakładu z inną jednostką, wybrać dla niego jednostkę miary z kosztorysu. Użytkownik powinien przed akceptacją zmian odpowiednio zmodyfikować cenę.
9. Przywrócono edycję „Szczegółów obmiaru” w opcjach wspólnych pozycji.
10. Poprawiono mechanizm automatycznych aktualizacji programu.
11. Dodano możliwość definiowania cech bezpośrednio na widokach programu (w gridzie).
12. Wprowadzono sygnalizację wykonywania długich operacji (pasek postępu).
13. Poprawiono wyszukiwanie w zewnętrznych źródłach pamięci (np. pendrive).
14. Poprawiono prezentację waluty w dodatkach kwotowych na karcie „Narzuty”.
15. Przywrócono wyszukiwanie nakładów zawierających polskie znaki regionalne.
16. Dodano komunikat przy łączeniu pozycji w sytuacji gdy jedna z nich ma zerowy obmiar.
17. Poprawiono doliczanie kosztów zakupu do ceny materiałów inwestora.
18. Dodano ikonę wywołującą widok skrócony do paska szybkiego dostępu.
19. Poprawiono mechanizm sprawdzania pozycji uproszczonych w kosztorysie.
20. Do ustawień domyślnych programu dodano opcję „Zachowanie ostatniej kopii awaryjnej w pliku \*.BAK”.
21. Dodano widok skrócony do widoków „Nakłady” i „Pozycje”.
22. Poprawiono wyświetlanie okna słownika cech.

### **Kosztorys:**

- Przywrócono prezentację wartości RMS w kolumnie „Wartość” w kosztorysie inwestorskim.
- Poprawiono przeliczanie norm nakładów przy przywracaniu RMS z katalogu w pozycjach ze zmienioną jednostką miary.
- Zmieniono sposób numeracji pozycji nieaktywnych.

### **Importy/Eksporty:**

- Szereg usprawnień w imporcie z wydruków do formatu PDF:
  - poprawki importu PDF w formacie programu Winbud 2013,
  - poprawiono rozpoznawanie działów z nazwą "Czas pracy rusztowania" - dotychczas program traktował je jak pozycje,
  - jednostki miar nieaktywnych nakładów RMS były doklejane do nakładów aktywnych,
  - usunięto problem związany z doklejaniem fragmentu opisu do normy.

### **Przedmiary:**

- Poprawiono działanie operacji kopiowania pozycji z odwołaniem do obmiaru innej pozycji.
- Poprawiono obsługę podpowiedzi przy wpisywaniu komentarzy w wierszach obmiarowych.

### **Nakłady:**

- Umożliwiono definiowanie i stosowanie maksymalnego rabatu dla dostawców na karcie „Nakłady”.
- Poprawiono działanie opcji „Zeruj ceny nieznalesione” przy uaktualnianiu cen w kosztorysie.

### **Wydruki:**

- Poprawiono prezentację materiałów inwestora na wydruku kosztorysu.
- Ujednolicono nazewnictwo „Kosztorys ofertowy – oferta”. Zmieniono wszędzie nazwy na „Kosztorys ofertowy”.

### **Menedżer katalogów:**

- Poprawiono wyszukiwanie opisów w nazwach nakładów.
- Zaktualizowano import plików XML wyeksportowanych z poziomu „Menedżera kartotek”.

### **Nowe katalogi:**

- **KNR AT-46** Ściany działowe z bloczków gipsowych RIGIPS RIGIROC [ATHENASOFT wyd. I 2013].
- **KNR AT-99** Roboty budowlane różne; Rozdział 01 Wzmacnianie betonowych ścian trójwarstwowych kotwami EJOT WSS [ATHENASOFT wyd. I 2013].

### **Ważniejsze poprawki i zmiany w katalogach:**

- KNR-W 2-02 1104-02 - usunięto niepotrzebne zaokrąglanie przy dodatkach.
- KNR 2-19 - kompleksowy przegląd i usunięcie błędów.
- KNR-W 2-19 - kompleksowy przegląd i usunięcie błędów.
- KNR-W 5-08 - tablice z Zeszytów - 00819 - poprawiono normy.
- KNR 2-01 06 - wprowadzono modyfikacje - współczynniki z tablicy 9913.
- KNR 2-01 - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR 2-02 - poprawki edytorskie w tytułach i części opisowej.
- KNR-W 2-20 0405-0420 - wprowadzono rozróżnienie materiałów wg średnic.
- KNR AT-11 0112 - uzupełniono szerokości wykopu w pozycjach.

### **Norma EXPERT 5.4.302 - wrzesień 2013**

- Usprawniono eksport katalogów własnych z Normy Expert do formatu Normy 4.
- Przywrócono obsługę automatycznych aktualizacji programu.
- Poprawiono błąd związany z edycją obmiaru na karcie Kosztorys i Pozycje.
- Na podglądzie wydruku usprawniono przeszukiwanie tekstu - będzie uwzględniana wielkość liter.

### **Norma EXPERT 5.4.301 - lipiec 2013**

- Poprawka importu ze względu na różnice we wczytywanych wartościach sygnalizowane przy wczytywaniu ATH i ATH2.

### **Norma EXPERT 5.4.300 - lipiec 2013**

#### **Program główny:**

1. Wprowadzono nowe okno wyszukiwania nakładów.
2. Do widoku Przedmiar/Obmiar dodano nowy filtr dla pozycji „Obmiary ujemne”.
3. Poprawiono przenoszenie daty na stronie tytułowej w plikach ATH i ATH2.
4. Przywrócono wyświetlanie modyfikacji pozycji przy zmianie jej typu z uproszczonej na szczegółową.
5. Poprawiono obsługę opcji „Wyliczona wartość normy” wpływającą na prezentację współczynników norm w opisach działów.

6. Zmieniono prezentację indeksów w kolumnie „Podstawa” - będą wyrównywane do lewej krawędzi kolumny.
7. Przywrócono działanie pinezki w oknie „Wstawiania pozycji”.
8. Poprawiono aktualizację daty na stronie tytułowej.
9. Umożliwiono przenoszenie klauzuli o uzgodnieniu kosztorysu z Normy PRO i STANDARD.
10. Usunięto problem związany z edycją obmiaru w pozycjach kalkulacji kosztów w kosztorysach FIDIC.
11. Zmieniono prezentację kosztów zakupu dla działów na widoku „Narzuty” (dla odróżnienia są oznaczone czerwonym kolorem).

### **Nakłady:**

- Do widoku nakładów dodano kolumnę „Źródło ceny”.
- Dodano nowy filtr aktywne/nieaktywne.
- Usunięto błąd związany z sortowaniem nakładów według waluty.

### **Wydruki:**

1. Dodano opcję umożliwiającą ukrywanie obliczeń pomocniczych na wydruku przedmiaru i kosztorysu.
2. W opcjach druku strony tytułowej na karcie wydruków w panelu „Ustawienia wydruków” dodano opcję "Typ wydruku strony tytułowej".  
Dostępne są następujące ustawienia:
  - **Kosztorys** - strona dla wydruku kosztorysu. Drukowane są elementy wartości kosztorysu.
  - **Przedmiar** - strona dla wydruku przedmiaru (jedyna dostępna opcja dla kosztorysu typu Przedmiar). Nie są drukowane elementy wartości kosztorysu.
  - **Automatycznie** - ustawienie domyślne. Program sam wybierze na podstawie drukowanego zestawu, jaki typ strony wybrać. Typ Przedmiar zostanie wybrany, gdy w zestawie jest "Przedmiar" oraz nie ma elementów zawierających informacje o cenach.
3. Dodano obsługę opcji „Drukuj jako uproszczoną” na wydruku „Szczegółowa kalkulacja cen jednostkowych”.
4. Przywrócono wypełnianie listy filtrów w oknie „Drukuj”.

### **Importy/Eksporty:**

- Zaktualizowano importy i eksporty danych zapisanych w formatach ATH i ATH2.
- Wprowadzono poprawki w imporcie z formatu PDF.
- Zaktualizowano import kosztorysów z programu Seko Prix.
- Usprawniono import obiektów przedmiarowych z programu Miara PRO.

### **Menedżer kartotek:**

- Poprawiono wyświetlanie kategorii RMSO. Wcześniej widoczne były tylko kategorie sprzętu.
- Przywrócono klonowanie nakładów RMSO.

### **Menedżer cenników:**

- Poprawiono dodawanie i edycję nakładów do cenników.
- Przywrócono wyświetlanie dodatkowych opisów w cenniku „Ceny jednostkowe Athenasoft”.
- Poprawiono aktualizację cen w kosztorysach uproszczonych wycenianych na podstawie cenników CJP (cen jednostkowych pozycji).



## Nowe katalogi:

- **KNR 9-26** Zewnętrzne odwodnienia liniowe [ORGBUD-SERWIS wyd. I 2013]

## Ważniejsze poprawki i zmiany w katalogach:

- KNNR 8 - kompleksowy przegląd i usunięcie błędów.
- KNNR 9 - kompleksowy przegląd i usunięcie błędów.
- KNR 0-31 - kompleksowy przegląd i usunięcie błędów.
- KNR 9-09 - kompleksowy przegląd i usunięcie błędów.
- KNR 9-12 - kompleksowy przegląd i usunięcie błędów.
- KNR BC-01 - kompleksowy przegląd i usunięcie błędów.
- KNR 0-33 0121 - poprawiono warianty - błąd w druku KNR.
- KNR-W 2-02 1104 - uzupełnienie pytań - grubość.

## Wykonanie Robót:

- Poprawiono prezentację danych na wydruku strony tytułowej.
- Przywrócono powiązanie szablonu strony tytułowej z kosztorysem.
- Na stronie tytułowej pokazywane są zawsze dane pierwszego okresu.

## Norma EXPERT 5.4.200 - maj 2013

### Program główny:

1. Do opcji wspólnych pozycji dodano polecenie „Drukuj jak uproszczoną”.
2. Dodano możliwość blokowania zmiany cen RMS zaznaczonych pozycji. W przypadku zmiany ceny, współczynnika ceny, rabatu, kosztu zakupu wliczonego do ceny, waluty: w pozycjach zablokowanych pozostaje RMS z pierwotnymi danymi i tylko zmodyfikowaną nazwą (zostanie dodany znak apostrofu). RMS użyte tylko w pozycjach zablokowanych są pomijane przy wycenianiu, zmianie ceny, współczynnika ceny, a także przy dopasowywaniu ceny kosztorysu.
3. Rozbudowano filtry pozycji na widoku kosztorysu i zestawienia pozycji:
  - a. Pozycje „Drukuj jak uproszczoną”
  - b. Pozycje z zablokowanymi cenami RMS
4. Do widoku nakładów dodano kolumnę „Źródło ceny”.
5. Usprawniono działanie polecenia „Zastąp dane pozycji” po wyszukiwaniu w kosztorysach.
6. W polach tekstowych okna wstawiania pozycji i menedżera KNR usunięto konflikt przy korzystaniu ze skrótu klawiszowego "ALT+o", który uniemożliwiał wpisywanie litery „ó”.
7. Poprawiono zachowanie programu przy wczytywaniu nakładów RMS z katalogu do pozycji, w której zmieniono jednostkę obmiaru. W przypadku braku zgodności jednostki obmiaru pozycji kosztorysu i wczytywanej z katalogu, jest zadawane pytanie czy w pozycji kosztorysu ustawić jednostkę z katalogu.
8. Zmieniono działanie sprawdzania kosztorysu z opcją „Brak pozycji w katalogach”. Program nie będzie wyświetlał informacji o wariantach pozycji i ostrzeżeniach.
9. Dodano obsługę przycisku ESC w oknie „Opcje Programu”.
10. Poprawiono przenoszenie daty na stronie tytułowej w plikach ATH i ATH2.
11. Po zmianie typu pozycji z uproszczonej na szczegółową zmodyfikowano wyświetlanie informacji o modyfikacjach pozycji.

### Kosztorys:

- Przywrócono wyświetlanie danych w kolumnach "c.j.R", "c.j.M", "c.j.S" na widoku kosztorysu.
- Po przywróceniu nakładów z katalogów poleceniem „Wczytaj dane pozycji z katalogu” dodano komunikat o zmianie opisu pozycji – w przypadku gdy opis pozycji w katalogu jest różny od opisu pozycji w kosztorysie.

### **Import z PDF:**

- Rozbudowa i poprawki w imporcie przedmiarów i kosztorysów wydrukowanych w formacie PDF:
  - a. Dodano import kosztorysów inwestorskich w formacie wydruku programu Kobra
  - b. Dodano import przedmiarów w formacie wydruku programu KosztKD
  - c. Dodano import przedmiarów w formacie wydruku Tabeli Przedmiaru Kosztorysu programu Rodos
  - d. Korekty importów z wydruków w formacie programów Norma PRO, Norma EXPERT, Zuzia, Forte, Winbud i Rodos.

### **Przedmiary:**

- Dodano widok zestawienia działów w przedmiarze.
- Umożliwiono wprowadzanie znaku „=” w komentarzach zapisywanych w nawiasach {} do wierszy obmiarowych.
- Poprawiono obsługę edytora szablonów importu obmiarów.
- Dodano import obiektów przedmiarowych z programu Miara PRO.

### **Narzuty:**

- Dodano wskaźniki narzutów na 2 kw. 2013.
- Zmieniono prezentację kosztów zakupu dla działów w widoku Narzutów. Kz dla działu będą oznaczone czerwonym kolorem, a obowiązujące w kosztorysie niebieskim.

### **Wydruki:**

- Poprawiono wydruk kosztorysu szczegółowego zawierającego obiekty OLE i rysunki.
- Dodano tytuły do zestawień RMS przy wydruku z wyłączoną opcją „Drukuj zawsze od nowej strony”.
- Poprawiono pobieranie informacji o materiałach inwestora z kosztorysu do wydruku strony tytułowej.

### **Menedżer katalogów:**

- Poprawiono funkcjonowanie okna wstawiania pozycji.
- Umożliwiono import katalogów własnych zrobionych w Normie EXPERT do Normy PRO.

### **Import cenników:**

- Poprawiono budowanie drzewa przy imporcie cennika CJP.

### **Nowe katalogi:**

- **KNR W-01** Cementowe podkłady i posadzki w technologii WEBER [Saint-Gobain wyd. I 2013]
- **TZKNC N-K/VII** Witrażownictwo [PPKZ 1982].

## **Ważniejsze poprawki i zmiany w katalogach:**

- KNCK-7 - kompleksowy przegląd i usunięcie błędów.
- KNNR 5 - kompleksowy przegląd i usunięcie błędów.
- KNNR 6 - kompleksowy przegląd i usunięcie błędów.
- ZN-97/TP S.A.-039 - usunięcie skrótów, poprawa opisów.
- ZN-97/TP S.A.-040 - usunięcie skrótów, poprawa opisów.
- KNR 0-12 1119 - poprawiono błędne normy zużycia płytek (błąd w druku).
- KNR 4-01, KNR 2-37, KNR-W 4-01, KNR-W 4-02 - drobne poprawki opisów.
- KNR 2-31 06 - dodano modyfikacje - dodatki za prowadzenie robót obok pasów jezdni, na których odbywa się ruch samochodów.

## **Wykonanie Robót:**

- Zmieniono prezentacje podsumowań w rachunku ilościowym i zbiorczym rachunku ilościowym w kosztorysach z podatkiem VAT. Teraz wyświetlane są one w rozbiciu na: Kosztorys netto, Podatek VAT, Kosztorys brutto.
- Poprawiono dodawanie/usuwanie okresów i podokresów rozliczeniowych.

## **Norma EXPERT 5.4.100 - styczeń 2013**

### **Program główny:**

1. Przyspieszono wyszukiwanie kilkuwyrazowych nazw nakładów wybranych z kartoteki RMS w oknie „Wstawianie pozycji”.
2. Poprawiono obsługę opcji „Ceny dostawców” w oknie „Uaktualnij ceny w kosztorysie”.
3. Na karcie „Wydruki” zostały dodane skróty klawiszowe dla poleceń: „Podgląd skrócony” (Alt+S); „Podgląd pełny” (Alt+P); „Mapa dokumentu” (Ctrl+M).
4. Zmieniono obsługę kodu ICB\_SREDNIE w danych dostawcy. Jest to kod wydawcy i nie będzie uwzględniany w zestawieniach RMS jako kod dostawcy.
5. Umożliwiono edycję komentarzy w opcjach wspólnych pozycji.
6. Pozycje scalone prezentowane są w widokach na szarym tle.
7. Umożliwiono dodanie kolumny "Data ceny" na karcie „Nakłady”.
8. Poprawiono zapamiętywanie kolumn - opcja „Zapisz domyślne” na karcie „Przedmiar/Obmiar” i „kosztorys”.

### **Przedmiary:**

1. Poprawiono wstawianie pozycji poprzez przeciągnięcie myszką (drag & drop) z „Menedżera KNR” do kosztorysu.
2. Usunięto błąd, który mógł się pojawiać przy cofaniu operacji przenoszenia wyrażeń między obmiarami.
3. Dodano obsługę przewijania kółkiem myszki w odpowiedziach przy edycji obmiaru.

### **Importy/eksporty:**

1. Poprawki importu z formatu PDF.
2. Aktualizacja importu i eksportu kosztorysu w formatach ATH i ATH2.
3. Poprawiono zapis/odczyt informacji o modyfikacjach w formatach ATH i ATH2.
4. Dodano importy przedmiarów z plików w formacie programu Miara PRO.

### **Import cenników:**

- Przy imporcie cennika ICB On-Line zmieniono domyślny poziom cen na "kwartał".

### **Narzuty:**

1. Na karcie „Narzuty” została zablokowana możliwość usuwania pozycji z drzewa elementów.
2. Usunięto problem związany z wpisywaniem litery "ś" przy definiowaniu narzutów.
3. Zaokrąglenie stawek narzutów ograniczono do dwóch miejsc po przecinku.

### **Wydruki:**

1. Uszkodzone pliki zestawów wydruków będą nadpisywane domyślnymi ustawieniami.
2. Poprawiono działanie opcji "Drukowanie działów" w spisie treści.
3. Zmieniono prezentację wartości do dwóch miejsc po przecinku kosztów zakupu na wydruku „Tabela narzutów”.
4. Usunięto nagłówek „Przedmiar\Kosztorys” na wydruku „Spis treści” prezentowany przed każdym działem.
5. Usunięto problem związany z eksportem wydruków (np. do pliku PDF) w systemie Windows XP.
6. Usprawniono export wydruków do plików MS Excel.

### **Nakłady:**

- Poprawiono dobieranie szerokości kolumn do prezentowanych wartości na karcie „Nakłady”.

### **Menedżer baz cenowych:**

- Dodano polecenie „Pokaż wiersz automatycznego filtra” w menedżerze cenników.

### **Nowe katalogi:**

- KNR W-02 Okładziny ceramiczne w technologii WEBER [Saint-Gobain wyd. I 2012]

### **Ważniejsze poprawki i zmiany w katalogach:**

- KNR 0-15II 0519 - wprowadzono wybór blachodachówki (błąd w druku).
- KNR-W 2-01 0110 - uzupełniono modyfikacje - transport na dalsze odległości.
- KNR K-05 - zaktualizowano do III wydania, praktycznie nowy katalog.
- KNNR 4 - kompleksowy przegląd i usunięcie błędów.
- KNR 2-25 - poprawiono wyświetlanie j.m. na poziomie tablic.
- KNR 2-37/GEO - kompleksowy przegląd i usunięcie błędów.
- KNR C-2 06 - poprawiono błędy w modyfikacjach.

### **Wykonanie Robót:**

1. Przywrócono pokazywanie zawartości okna informacyjnego na stronie startowej.
2. Dodano opcję użytkownika - maksymalna liczba kosztorysów pokazywana w liście ostatnio edytowanych.
3. Podsumowanie kosztorysu na wydrukach "Rachunek ilościowy wykonanych robót" i "Zbiorczy rachunek ilościowy wykonanych robót" zawiera teraz wartości:
  - Kosztorys netto,
  - Podatek VAT,
  - Kosztorys brutto.

## **Norma EXPERT 5.3.401 - grudzień 2012**

### **Narzuty:**

- Błąd podczas wpisywania litery "ś" przy definiowaniu narzutu "Koszty pośrednie".
- Wyjątek przy modyfikacji narzutów procentowych.

## **Norma EXPERT 5.3.400 - listopad 2012**

### **Program główny:**

1. Wprowadzono obsługę wskaźników narzutów z cenników Intercenbud i Sekocenbud.
2. Dodano mechanizm przypisywania kategorii do pozycji kosztorysowych. Użytkownik może zdefiniować łącznie dwadzieścia cztery kategorie różniące się nazwą i kolorem czcionki. Domyślnie dostępne są trzy kategorie:
  - » "Do uzupełnienia" (kolor czerwony),
  - » "Do weryfikacji" (kolor niebieski),
  - » "Zweryfikowane" (kolor zielony).Nazwy przypisanych do pozycji kategorii pojawiają się w polu "Podstawa" w kolorze odpowiadającym kategorii. Dodano również filtr o nazwie "Kategorie".
3. Rozszerzono opcje wyceny nakładów RMS o kryteria dostawców. W oknie "Uaktualnij ceny w kosztorysie" dodano opcję "Ceny dostawców". Po jej zaznaczeniu dostępne są następujące kryteria wyceny RMS wg dostawców:
  - a) uaktualnij wszystkich,
  - b) uaktualnij wybranych,
  - c) wyklucz wszystkich,
  - d) wyklucz wybranych.
4. Dodano brakujące pytanie o przelicznik po zmianie "j.m." w pozycji uproszczonej.
5. Program zapisuje zmiany w układzie kolumn w oknie „Dobór nakładów”.
6. Rozwiązano problem dotyczący sumowania dodatków w deskowaniach.
7. Poprawiono przypisywanie cech do działów w widoku "Kosztorysu".
8. Do widoków "Kosztorys" i "Przedmiar" dodano kolumnę "Cechy".

### **Import PDF:**

- Wprowadzono szereg zmian dotyczących m.in. importu plików PDF wygenerowanych za pomocą programów Zuzia i Rodos.

### **Import cenników:**

- Umożliwiono import nowych cenników:
  - BISTYP-CONSULTING - Katalog cen robót kolejowych i tramwajowych.
  - BISTYP-CONSULTING - Katalog cen jednostkowych robót i obiektów drogowych.
  - OWEOB PROMOCJA - Biuletyn cen ubezpieczeniowych (BCU).

### **Narzuty:**

1. Umożliwiono definiowanie narzutów dla pozycji uproszczonych.
2. Dodano wyświetlanie stawki "Kz" na widoku podsumowania.
3. Usprawniono edycję narzutów.

## **Wydruki:**

1. Dodano obsługę opcji "Wytluszczone wartości wliczone do obmiaru" na wydrukach: "Kosztorys szczegółowy", "Szczegółowa kalkulacja cen jednostkowych" i "Szczegółowy kosztorys FIDIC".
2. Poprawiono opcję sortowania kopii.
3. Rozszerzono możliwości definiowania obramowań w szablonach wydruków (linie wewnętrzne dla grupy elementów danego typu).
4. Umożliwiono zmianę formatu daty opracowania na stronie tytułowej.
5. Poprawiono drukowanie kosztorysu po wyłączeniu opcji "KWOTY" w oknie "Parametry wydruku".
6. Przyspieszono generowanie wydruków obszernych kosztorysów.

## **Menedżer katalogów:**

- Poprawiono odświeżanie kolumn w panelu "Nakłady poziome".

## **Menedżer kartotek:**

- Dodano osobne słowniki cech dla pozycji i nakładów.

## **Nowe katalogi:**

- **KNR DC-12** Linie światłowodowe FCA [DATACOMP wyd. I 2011]
- **KNR AT-28** Okablowanie strukturalne w technologii firmy TE Connectivity [ATHENASOFT wyd. II 2012]

## **Ważniejsze poprawki i zmiany w katalogach:**

- KNNR 1 - kompleksowy przegląd i usunięcie błędów.
- KNNR 2 - kompleksowy przegląd i usunięcie błędów.
- KNR-W 5-10 - kompleksowy przegląd i usunięcie błędów.
- KNR 9-22 0301 - poprawiono normy zużycia betonu.
- KNR 2-19 i KNR-W 2-19 - usunięcie podwójnego pytania o modyfikację (nawodnione grunty).
- KNR-W 2-17 usunięcie zmian norm sprzętu przy modyfikacji ze względu na wysokość.
- KNR-W 2-02 0259 - dodano do opisu pozycji średnice zbrojenia.
- TP S.A.-040 0102-05-08 - poprawiono ilości rur w warstwach.
- KNR 4-07 - poprawiono wyświetlanie opisów tekstowych przy pozycjach dodatkowych z założeń szczegółowych.

## **Wykonanie Robót:**

1. Wprowadzono szereg zmian w oknie "Drukuj widok".
2. Przywrócono działanie przycisku "ukryj pozycje" w panelu nawigacyjnym.
3. Poprawiono działanie opcji "Tylko pozycje o niezerowych wartościach wykonanych robót" (karta "Wydruki").
4. Poprawiono prezentację wartości w wierszach "Razem" na wydrukach "Rachunek ilościowy wykonanych robót" i "Zbiorczy rachunek ilościowy wykonanych robót".

Zmieniono skróty klawiszowe niektórych funkcji menu widoku "Narzuty":

- Dodaj narzut procentowy - nowy skrót: Ctrl+Alt+P
- Dodaj nową stawkę narzutu - nowy skrót: Ctrl+Alt+S
- Dodaj narzut kwotowy - nowy skrót: Ctrl+Alt+K
- Dodaj podatek VAT - nowy skrót: Ctrl+Alt+V

Usunięto skróty klawiszowe dla poleceń menu widoku "Narzuty":

- Opcje liczenia
- Opcja wstawiania narzutów "Dodaj za"
- Opcja wstawiania narzutów "Dodaj przed"

Powyższe zmiany umożliwiły wpisywanie w danych elementów kosztorysu liter "ó" i "ń".

## **Norma Expert 5.3.300 - lipiec 2012**

### **Program główny:**

1. Zmieniono funkcjonowanie okna "Wstawianie pozycji":
  - a. Opisy, nakłady i zasady przedmiarowania katalogów wyświetlane są teraz w jednym panelu na zakładkach (wcześniej w trzech oddzielnych panelach).
  - b. Po wyłączeniu opcji "Zamknij okno po wstawieniu pozycji", zmiana podstawy wcześniej wstawionej pozycji spowoduje wyczyszczenie pola "opis".
  - c. Przy wyszukiwaniu po podstawie (w polu "Podstawa") uwzględniana jest spacja, np. "2 01" (wcześniej akceptowany był tylko zapis "2-01" lub "201").
  - d. Dodano podpowiedzi kolejnych poziomów katalogów przy wpisywaniu numeru w polu "Podstawa".
  - e. W prawym górnym rogu okna dodano tzw. proste wyszukiwanie po opisach. Szukanie odbywa się w opisach pozycji katalogowych z parametrem "Podobne".
  - f. Poprawiono nawigację klawiszem "Tab".
2. Poprawiono działanie polecenia "Usuń", które aktualnie kasuje tylko zaznaczony fragment np. część opisu (wcześniej usuwany był cały aktywny element, np. pozycja).
3. Dodano obsługę skrótu klawiszowego "Ctrl+F" na karcie "Przedmiar/Obmiar" i "Kosztorys", który przenosi kursor do wiersza "Szukaj:" nad wstążką poleceń.
4. Została zablokowana możliwość przenoszenia paneli.
5. Zablokowano możliwość edycji opisu i jednostki miary po włączeniu opcji: "Ochrona > Dopuszczalne modyfikacje w kosztorysie > Tylko wybrane > zmiany obmiarów".
6. Umożliwiono edycję nazw kluczy bezpośrednio w widokach: "Kosztorys", "Przedmiar/Obmiar", "Pozycja".
7. Dodano przycisk wywołujący okno "Opcje..." na wstążce poleceń w zakładce "Kosztorys".
8. W dodatkowych opcjach zakładki "Ceny" na wstążce poleceń dodano przycisk "Importuj cennik...".
9. Została poprawiona lista aktywnych poleceń menu w sytuacji, gdy nie ma żadnego otwartego kosztorysu oraz po utworzeniu pustego kosztorysu.
10. Mechanizm sprawdzania kosztorysu uwzględnia teraz zerowe obmiary dodatkowe.
11. Poprawiono nawigację tabulatorem w prawym panelu na zakładce "Właściwości aktywnego elementu".
12. Zoptymalizowano wyszukiwanie po podstawie w oknie "Wstawiania pozycji".
13. Dodano powiadomienie o indywidualnych stawkach robocizny w pozycjach przy zmianie stawki robocizny w elemencie nadrzędnym.
14. Przy sprawdzaniu kosztorysu dodano możliwość sprawdzania tylko wybranych nakładów

RMS.

15. Poprawiono wyświetlanie szerokości pozycji na karcie "Pozycje".
16. Dodano podsumowania kolumn przy grupowaniu według "Cech" na karcie "Pozycje" i "Nakłady".
17. Poprawiono wyświetlanie materiałów pomocniczych po wywołaniu filtra zerowe/niezerowe na karcie "Nakłady".

### **Import PDF:**

- Import z formatu PDF:
  - poprawki w liczeniu materiałów pomocniczych (import kosztorysu Norma),
  - poprawki importu obliczeń pomocniczych (import przedmiaru Norma),
  - dodano import z wydruku w formacie programu FORTE,
  - poprawki dla wydruków w formacie programów Winbud, Rodos, Zuzia.

### **Przedmiary:**

1. Poprawiono numerowanie nazw w sumach częściowych w przypadku sumowania obmiarów takich samych pozycji poleceniem "Sumuj obmiary".
2. Przy edycji danych w module "Wykopy" został dodany warunek: "Grubość warstwy wybieranej ręcznie" + "Grubość warstwy humusu" < "Głębokość".
3. Usprawniono kopiowanie sum częściowych metodą "przeciągnij/upuść".
4. Poprawiono edycję wiersza obmiarowego po wstawieniu przelicznika jednostek obmiarowych.
5. W oknie "Opcje prezentacji widoku" (dodatkowe opcje zakładki "Widok") dodano parametr "Wytłuszczone wartości wliczone do obmiaru". Opcja może przyjmować następujące wartości:
  - "Bez wytłuszczenia",
  - "Wszystkie" - wytłuszczane są wartości wliczane do wartości obmiaru we wszystkich pozycjach,
  - "Tylko gdy są sumy częściowe" - wytłuszczane są wartości wliczane do obmiaru, ale tylko w pozycjach z sumami częściowymi.
6. Poprawiono odświeżanie wiersza "objętość wykopu" w module "Wykopy".
7. Usunięto błąd pojawiający się przy wstawianiu rysunków i obiektów OLE do przedmiaru/obmiaru.

### **Narzuty:**

- Pola nieedytowalne zostały oznaczone szarym kolorem.
- Poprawiono obsługę w oknie "Opcje liczenia narzutów".

### **Zestawienia:**

- Zmieniono prezentację wykresu i legendy.
- Poprawiono prezentację wartości w kolumnach R/M/S+narzuty w "Tabeli elementów scalonych" przy włączonej opcji "wg Rozp. MI z dn. 18.05.2004".

### **Wydruki:**

1. Usprawniono przewijanie zawartości widoku "Wydruki".
2. Przywrócono działanie filtra pozycji "Ze znacznikiem" w parametrach wydruku.
3. Zwiększono szybkość generowania wydruków.
4. Poprawiono wydruk "Formularz Kalkulacji Kosztorysu".
5. W wydruku podsumowania kosztorysu nie są drukowane wartości "0" w kolumnach RMSO.
6. Do okna podglądu wydruku (polecenie "Drukuj widok") dodana została wstążka poleceń.



Poprawiono również dopasowanie kolumn do szerokości strony.

### **Menedżer katalogów:**

1. Rozbudowano algorytm wyszukiwania wg nazw "podobnych". Wprowadzono możliwość użycia znaku "-" jako specjalnego separatora pomiędzy słowami. Użycie tego separatora oznacza, że podane po nim słowo nie może wystąpić w wyszukanej nazwie.
2. Poprawiono obsługę edycji zestawów katalogów.
3. Usunięto kolumnę "Wersja" w menedżerze katalogów.
4. Poprawiono import katalogów własnych z formatu XML.

### **Menedżer baz cenowych:**

1. Zostały dodane dwa oddzielne zestawy filtrów dla cenników RMSO i CJP.
2. Poprawiono prezentację regionów w menedżerze cenników.
3. Rozbudowano import o wczytywanie cennika o kodzie "SeBCA\_BCD\_BCP".

### **Współpraca z CAD Rysunek:**

- Usunięto błąd pojawiający się w przypadku współpracy pomiędzy CAD Rysunkiem i wersją sieciową Normy EXPERT.

### **Wykonanie Robót:**

- Poprawiono działanie funkcji menu programu "Drukuj widok".

## **Norma Expert 5.3.200 - kwiecień 2012**

### **Program główny:**

1. Usprawniono wyszukiwanie opisów pozycji i nakładów w kosztorysach.
2. Program pomija błędne frazy przy wyszukiwaniu po opisach.
3. W przypadku kopiowania pozycji przenoszona jest dokładność prezentacji.
4. Przy kopiowaniu pozycji przenoszona jest również indywidualna precyzja obmiaru.
5. Dodano kolumnę „koszty bezpośrednie” do karty „Kosztorys”.
6. Długie teksty w oknie wstawiania pozycji (kolumna "Nazwa") są zawijane i wyświetlane w całości.
7. Opcja "Wstaw pozycję" w oknie wstawiania pozycji jest aktywna dopiero po wskazaniu poziomu pozycji.
8. Dodano komunikat ostrzegający o deaktywacji powiązanych ze sobą pozycji.
9. Poprawiono obsługę opcji „Wiersza automatycznego filtra”.
10. Usprawniono współpracę z CAD Rysunkiem.
11. Uaktualniono domyślną datę na stronie tytułowej w nowym kosztorysie.
12. Program zapamiętuje zestawy opcji stosowane przy sprawdzaniu kosztorysów.
13. Usunięto zbędny komunikat przy zamykaniu edytora: "Charakterystyki obiektów" i "Klauzuli o uzgodnieniu kosztorysu".
14. Program uwzględnia zmiany nagłówka przedmiar/obmiar w oknie edycji strony tytułowej.
15. Poprawiono nawigację kursorami w polu podstawy (okno "Wstawianie pozycji do kosztorysu").
16. Dodano opcję "wg Rozp. MI z dn. 18.05.2004" w ustawieniach liczenia narzutów w kosztorysie.
17. Umożliwiono wstawianie na stronie tytułowej daty w pełnym formacie.

18. Usprawniono aktualizację cennika CJP na podstawie kosztorysu.
19. Usprawniono wstawianie nakładów do cenników.

### **Przedmiary:**

1. Poprawiono sygnalizację błędnych wyrażeń.
2. Dodano możliwość ustawienia ujemnych wartości dla rozmiaru wstawianych rysunków (karta "Przedmiar / Obmiar").
3. Usunięto problem dotyczący wstawiania obiektów z MS Word.
4. Poprawiono obsługę kluczy lokalizacji.
5. Poprawiono aktualizację wierszy obmiarowych importowanych z modułu "Wykopy".

### **Importy / eksporty:**

- Dodano rozpoznanie kolumny "Kod pozycji".
  - Poprawiono powiązania między materiałami i materiałami pomocniczymi.
  - Zmieniono dialog wyboru formatu dokumentu podczas importu z pliku PDF.
  - Poprawiono import przedmiarów pozycji niekatalogowej.
  - Dodano korektę podstaw pozycji podczas importu z pliku PDF wygenerowanym z programu Zuzia.
  - Poprawiono konwersję danych liczbowych w przypadku, gdy jako separator dziesiętny w pliku PDF jest użyta kropka.
  - Dodano import przedmiarów z PDF wygenerowanego w programie e-Koszt ([www.ekoszt.pl](http://www.ekoszt.pl)).
  - Poprawiono rozpoznawanie pozycji z tekstem w podstawie.
1. Aktualizacja formatu ATH.
  2. Import przedmiaru z formatu PDF:

### **Wydruki:**

1. Zoptymalizowano obsługę panelu „Ustawienia wydruków” na karcie „Wydruki”.
2. Poprawiono wydruk kosztorysu inwestorskiego w formie skróconej.
3. Przyspieszono odświeżanie zawartości wydruków po edycji zestawu.
4. Poprawiono prezentację pełnych podsumowań kosztorysu w sytuacji, gdy nie mieściły się na jednej stronie.
5. Poprawiono eksport przedmiarów do plików XLS, XLSX i RTF.
6. Uwzględniono opcję rozwijania pozycji scalonych na nowych wydrukach.

### **Menedżer kartotek:**

- Poprawiono import kartotek z Normy PRO i STANDARD.
- Usunięto błąd dotyczący połączenia z bazami kartotek występujący czasami przy starcie programu.

### **Menedżer katalogów:**

- Rozszerzono funkcjonalność różnicowego zapisu katalogów w formacie XML.
- Zaktualizowano bazy KNR do wersji 5.3.200.

### **Zestawienia:**

- Poprawiono prezentację wykresu kołowego podsumowania na karcie "Zestawienia".

### **Nowe katalogi:**

- **KNR AT-44** Stropy w technologii KONBET [ATHENASOFT, wyd. I 2012]

### **Ważniejsze poprawki i zmiany w katalogach:**

- NNRNKB 202 - drobne poprawki opisów i norm.
- KNR 2-02 01-09 - kompleksowy przegląd i usunięcie błędów.
- KNNR 1 - poprawiono numer tablicy w części opisowej na 0012.
- KNR 2-01 - kompleksowy przegląd i usunięcie błędów.
- KNR 5-15 0110 - poprawiono błędne normy M.
- KNR-W 4-01 1111 - uzupełniono modyfikacje.
- KNR 2-31 - kompleksowy przegląd i usunięcie błędów.
- KNR 2-37 - kompleksowy przegląd i usunięcie błędów.

### **Norma Expert 5.3.100 - styczeń 2012**

#### **Program główny:**

1. Umożliwiono zapis przycisków z wstążki poleceń w pasku szybkiego dostępu – do tej pory były zapamiętywane w jednej sesji programu.
2. W plikach przedmiaru „prdx” zablokowano możliwość wpisania ceny jednostkowej dla pozycji uproszczonej.
3. W panelu właściwości dodano zakładkę „Szczegóły obmiaru” we wspólnych opcjach zaznaczonych pozycji.
4. Przy wycenie kosztorysu poprawiono działanie opcji „Zgodność jednostek miar”.
5. Ścieżki otwieranych kosztorysów są teraz zachowywane w jednej sesji programu. Własne ścieżki można definiować w „Opcjach programu” na zakładce „Opcje użytkownika”.
6. Zmodyfikowano sumowanie takich samych nakładów po wycenie kosztorysu przy pomocy polecenia „wybierz nakład”.
7. Przywrócono wyświetlanie opisów cenników CJP w oknie „Wstawianie pozycji do kosztorysu”.
8. Naprawiono zapamiętywanie własnych filtrów.
9. Umożliwiono przenoszenie zmodyfikowanych opisów pozycji z okna „Wstawianie pozycji do kosztorysu” do kosztorysu.
10. Po sprawdzeniu kosztorysu, w liście „Znalezione błędy”, program wyświetla wszystkie wykryte problemy.
11. W oknie „Otwórz kosztorys” poprawiono prezentację po wyszukiwaniu w kosztorysach.
12. Zmodyfikowano mechanizm przywracania nakładów w kosztorysie zrobionym w innym programie niż Norma EXPERT.
13. Poprawiono przenoszenie nakładów stałych liczonych od „Robocizny” przy kopiowaniu pozycji.
14. W pozycji „Czas pracy rusztowań” nie są wyświetlane numery nieaktywnych pozycji.
15. W oknie „Wybierz kosztorys” wywołanym poleceniem „Wstaw kosztorys składowy” poprawiono działanie opcji „Otwieraj pliki wybranego typu”.
16. Poprawiono wprowadzanie odwołań do obmiarów pozycji przy definiowaniu „Parametrów techniczno-ekonomicznych” w panelu właściwości.
17. Dodano wyszukiwanie nakładów on-line w ICB z poziomu kosztorysu.
18. Zmodyfikowano mechanizm zapisywania nazw zestawów kolumn na karcie przedmiar i kosztorys - w nietypowych sytuacjach nazwy mogły się dublować.

#### **Przedmiary:**

- Poprawiono wzór na wyliczenie objętości kuli ze średnicy.

## **Importy/eksporty:**

- Dodano import kosztorysów z aplikacji e-Koszt (\*.xml).
- Poprawki i rozbudowa importu z wydruków w formacie PDF:
  - dodano import kosztorysu wydruku w formacie programu Zuzia,
  - import przedmiaru uwzględnia zmianę nazwy kolumny „Podstawa” na „Kod pozycji”,
  - poprawiono wczytywanie współczynników norm RMS oraz krotności pozycji przy imporcie przedmiaru,
  - rozbudowano analizę wyrażeń wyliczenia ilości RMS przy imporcie kosztorysu.

## **Pozycje:**

- Został rozbudowany mechanizm uaktualniania cen jednostkowych pozycji na podstawie cenników CJP.

## **Wydruki:**

1. Zostały przetłumaczone opisy w oknach „Ustawienia eksportu do PDF” i „Ustawienia eksportu XLS”.
2. Przy edycji nagłówka i stopki wydruku naprawiono obsługę przycisku „Nazwa pliku”.
3. W opcjach wydruku, w grupie „Drukowanie podsumowań działów” została zmieniona nazwa opcji z „nie rozdzielać” na „nie drukować”.
4. Po eksporcie wydruku do jednego z dostępnych formatów, plik domyślnie przyjmuje nazwę kosztorysu.
5. Zmodyfikowano wydruk „Szczegółowa kalkulacja ceny jednostkowej”.
6. Zmieniono prezentację cen jednostkowych w podsumowaniach pozycji na wydruku kosztorysu.

## **Menedżer katalogów:**

- Zmodyfikowano przechowywanie i prezentację opisów katalogów (hiperlinki).

## **Menedżer baz cenowych:**

- Poprawiono odświeżanie na drzewie w menadżerze cenników po usunięciu cennika.
- Dodano automatyczne wywołanie panelu właściwości przy edycji nakładów cennika.

## **Import cenników:**

- W oknie „Import cennika” są domyślnie zwinięte kryteria dostawców przy imporcie cen średnich podczas importu ICB On-Line.

## **Nowe katalogi:**

- **KNR 9-22** Rurociągi z żeliwa sferoidalnego, wcinki, odpowietrzniki, hydranty, źródła i studnie [ORGBUD-SERWIS, wyd. I 2011].

## **Ważniejsze poprawki i zmiany w katalogach:**

- KNR-W 2-25 0513 - poprawiono zawyżone normy sprzętu (błąd w druku).
- KNR-W 2-02 02 - drobne poprawki opisów i norm.
- NNRNKB 202 0831 - poprawiono numerację pozycji.
- KNNR 10 0301, KSNR 10 0301 - wprowadzono komentarz do zmiany jednostki miary na m3.

- KNR-W 2-02 21 - drobne poprawki opisów i norm.
- KNR INST 0301-06 - poprawiono "lutowanie twarde" na "lutowanie miękkie".
- NNRNKB 202 - drobne poprawki opisów i norm.
- TZKNBK III, TZKNBK VI, TZKNBK VIII, TZKNBK IX - poprawiono wyświetlanie opisów tekstowych.

## **Norma EXPERT 5.2.400 - październik 2011**

### **Program główny:**

1. Dodano nowe filtry pozycji:
  - Ze znacznikiem
  - Bez nakładów
2. Ułatwiono wprowadzanie cen w kolumnie „Cena wpisana” – w trybie edycji zaznaczany jest cały tekst.
3. Rozbudowano mechanizm sortowania katalogów w oknie „Wstawianie pozycji do kosztorysu”.
4. Przywrócono zapamiętywanie układu kolumn na karcie „Przedmiar” i „Kosztorys”.
5. Poprawiono działanie mechanizmu dodawania nazw RMSO do opisów pozycji.
6. W oknie „Zapisz jako” dodano opcję „Zapisz pliki wybranego typu”.
7. Umożliwiono podgląd numeru seryjnego przy otwieraniu plików KSTX, PRDX, KST i PRD.
8. W opcjach programu, na zakładce „Opcje kosztorysu” został dodany przycisk o nazwie „Wczytaj fabryczne programu” dostępny przy definiowaniu narzutów.
9. Został zmodyfikowany mechanizm zapisywania kopii awaryjnej kosztorysu.
10. Poprawiono mechanizm przypisywania cech w kosztorysie.
11. Umożliwiono wyświetlanie w oknie „Wstawianie pozycji do kosztorysów” plików w formatach KSTX i ATH.
12. Usprawniono wybieranie poziomu cen w oknie „Lista cenników”.
13. W oknie „Wstawianie pozycji do kosztorysu” są teraz czyszczone pola: „Opis” i „Podstawy” przy nawigacji po katalogach.
14. Dodano prezentację nieaktywnych wariantów w panelu kosztorysu.
15. Przywrócono wyszukiwanie wg dostawców.
16. Przyspieszono wstawianie pozycji do kosztorysu.
17. Zmieniono prezentację w oknie „Lista cenników” na karcie „Pozycje” - domyślnie rozwinięte są cenniki jednostkowe pozycji.
18. Została dodana prezentacja pełnego wyrażenia (z komentarzem) dla obliczeń pomocniczych kosztorysu.
19. Przy wprowadzaniu odwołań do obmiarów innych pozycji w podpowiedziach pojawia się teraz „j.m.”.
20. Poprawiono prezentację materiałów pomocniczych na widoku „Nakłady > Materiały > Działami”.
21. Zostały zmienione domyślne szablony narzutów (kosztorys inwestorski).
22. Zmieniono działanie filtra „poz.=0zł” – teraz wyświetlają się również pozycje bez obmiaru.
23. Przypisywanie cech do RMSO na karcie kosztorys.
24. Został rozbudowany edytor RTF (Klauzula o uzgodnieniu kosztorysu, Charakterystyka obiektu).
25. Poprawiono zachowanie kosza w menedżerze katalogów.

### **Import PDF:**

- Modyfikacje importu z plików wydruków w formacie PDF:
  - nie wczytywały się wszystkie polskie znaki,

- poprawiono rozpoznanie zmodyfikowanych pozycji czasu pracy rusztowań,
- umożliwiono import kosztorysów uproszczonych z programu Zuzia,
- przy imporcie przedmiarów z programu Rodos zamieniany jest znak „/” na „-” przed numerem pozycji.

### **Wydruki:**

1. Rozbudowano sterowanie podsumowaniem pozycji w wydruku kosztorysu szczegółowego.
2. Poprawiono ustawianie dokładności prezentacji w kolumnach RMS na wydruku kosztorysu.
3. Umożliwiono zaznaczenia kilku działów do wydruku w parametrach kosztorysu.
4. Z podstawy pozycji usuwane są dopiski „Uproszczona” na wydrukach kosztorysu.
5. Poprawiono wyświetlanie mapy podglądu wydruku.
6. Został dodany przycisk „Edytuj zestaw” na wstążce poleceń karty „Wydruki”.
7. Dodano opcję „Nazwa działu > Nazwa zestawu” w oknie edycji nagłówka i stopki stron wydruku.
8. Poprawiono odświeżanie po zmianie szerokości marginesów na karcie „Wydruki”.
9. Dodano wydruk opisów obmiarów i wyliczonych wartości wierszy obmiarowych w wydrukach kosztorysów.
10. Został umożliwiony wydruk na całej stronie obiektów i rysunków w przedmiarze.
11. Poprawiono działanie parametru „Zawsze pokaż dział” w opcjach wydruku „Tabeli elementów scalonych” i „Tabeli wartości elementów scalonych”.
12. Na karcie „Wydruki” w wstążce poleceń została dodana zakładka „Edycja danych” umożliwiająca edycję „Strony tytułowej”, „Charakterystyki obiektu”, „Klauzuli o uzgodnieniu kosztorysu”.
13. Poprawiono prezentację ilości w wierszu „RAZEM” na szczegółowych zestawieniach RMSO.

### **Import cenników:**

- Cennik BCO Promocja - zmieniony został format zapisu opisów z TXT na HTML.

### **Moduł "Wykopy":**

- Została poprawiona prezentacja liczb po przecinku w module „Wykopy”.

### **Ważniejsze poprawki i zmiany w katalogach:**

Uwaga! Ze względu na rozległe zmiany w katalogach (dane RMS i opisy) w wersji 5.2.400 aktualizacja polega na wymianie całej bazy KNR.

- KNR-W 2-02 1023, 1038 - zmieniono dodatkową pozycję na podwójny obmiar w pozostałych pozycjach.
- KNR-W 2-02, rozdziały 10-26 - dokładna korekta, wiele drobnych poprawek.
- KNNR 2 1208, 1209 - wprowadzono modyfikacje – dodatki za grubość.
- KNNR 1 - uzupełniono modyfikacje - dodatki za transport, zmianę grubości itp.
- Ułatwiono dostęp do założeń przedmiarowania w wielu KNR m.in. z serii 4-XX, 5-XX, 7-XX, 13-XX.
- KNR 2-02 0290 - wprowadzono dopisanie średnic prętów do pozycji po dokonaniu wyboru wariantu.
- KNR 2-02 0218 - wprowadzono modyfikacje - zmiany grubości płyty.

## Program główny:

1. Poprawki i zmiany w oknie wstawiania pozycji:
  - o dodano możliwość prezentacji wyników wyszukiwania wg podobieństwa,
  - o poprawiono prezentację danych w kolumnie „Źródło”,
  - o przywrócono opcję zapamiętywania listy wyszukiwania.
2. Uaktualnianie cen wg innego kosztorysu zostało rozbudowane o możliwość wyszukiwania po nazwach (sterowanie odbywa się za pomocą tych samych opcji co w przypadku uaktualniania wg cennika w oknie „Opcje szukania cen”).
3. Przyspieszono ładowanie paneli przy starcie programu.
4. Poprawiono sposób prezentacji pozycji scalonych przy zastosowaniu filtrów „poz=0zł” i „obm.=0”.
5. Usunięto problem związany z wyświetlaniem strony startowej po zaznaczeniu opcji „Wczytaj ostatnio edytowany kosztorys”.
6. Dodano obsługę wyszukiwania w nazwach nakładów po zaznaczeniu opcji „Wewnątrz”.
7. Poprawiono wyświetlanie nazwy opcji w oknie charakterystyki obiektów.
8. Usunięto dublowanie nakładów na zestawieniach RMSO.
9. Poprawiono działanie skrótów klawiszowych z przyciskiem ALT.
10. Ujednolicono obsługę opcji „Zgodność podstawy” i „Podobne podstawy” w oknie katalogów, w oknie wstawiania pozycji do kosztorysu oraz w panelu nawigacyjnym na zakładce „KNR > Szukanie”.
11. Poprawiono mechanizm zmiany poziomu cen z cennika.
12. Naprawiono działanie przycisku „Anuluj” w oknach „Otwórz kosztorys” i „Zapisz kosztorys”.
13. Poprawiono edycję kolumny „Numer specyfikacji technicznej” na karcie „Kosztorys”.
14. Poprawiono obsługę klawisza ESC w oknie wstawiania pozycji w sytuacji, gdy aktywne jest drzewo elementów lub lista pozycji.
15. Przywrócono przenoszenie opisów kodów CPV do działów bez nazwy.
16. Poprawiono działanie przywracania RMS w kosztorysach z zastosowaną opcją dobierania nakładów.

## Kosztorys:

1. Zostały dodane ostrzeżenia (żółty trójkąt z wykrzyknikiem) przy nakładach występujących w pozycjach uproszczonych.
2. Dodano pasek postępu przy wykonywaniu długich operacji na kosztorysie (uaktualnianie cen i wczytywanie RMSO z katalogów).
3. Na widoku kosztorysu i przedmiarów zablokowano możliwość zaznaczenia elementów różnych typów (dział, pozycja, nakład, wiersz obmiaru).
4. Przyspieszono wyświetlanie listy podczas dodawania nowych obliczeń pomocniczych.
5. Poprawiono obsługę obowiązkowych modyfikacji pozycji wczytywanych z katalogu.
6. Dodano możliwość podglądu ilości wycenianego nakładu oraz wpisania własnej ceny w oknie „Wybór ceny nakładu”.
7. Została rozbudowana obsługa edytorów RTF (edycja charakterystyki obiektu, klauzuli uzgodnienia kosztorysu, edycja opisów w KNR i cennikach CJP).
8. Przy wyszukiwaniu pozycji po podstawie dodano obsługę skrótu „numer katalogu+w” np. 202w przy katalogach serii KNR-W.

## Import PDF:

- Modyfikacje importu z plików wydruków przedmiarów w formacie PDF:
  - o import nie uwzględniał krotności pozycji,
  - o poprawiono rozpoznawanie precyzji prezentacji obmiaru podczas importu „Pozycji kosztorysu”,
  - o poprawiono rozpoznawanie tabeli przedmiarów w sytuacji, gdy do wydruku dodano,

- standardowo nie drukowane, dodatkowe kolumny,
- o zaktualizowano import przedmiaru wygenerowanego w programie Zuzia wer. 10,
- o poprawiono import w sytuacji, gdy wartość w kolumnie „Lp.” jest zapisana w kilku wierszach,
- o poprawiono rozpoznawanie pozycji czasu pracy rusztowań (były rozpoznawane jako dział).

### **Przedmiary:**

1. Poprawiono wstawianie znaku mnożenia w wierszu obmiarowym po jego zaznaczeniu, ale bez wchodzenia w tryb edycji.
2. Dodano podpowiedzi w edytorze definicji i funkcji.
3. Poprawiono wstawianie obiektów z plików PDF do przedmiaru.
4. Umożliwiono automatyczne przenoszenie wierszy obmiarowych z programu CAD Rysunek do Normy Expert.
5. Poprawiono rozpoznawanie komentarzy w wierszach obmiarowych.

### **Nakłady:**

- W oknie „Dobór nakładów z cennika”, w kolumnie „Dobór” została dodana rozwijana lista z opcjami: wycena, wstawianie, propozycja.

### **Narzuty:**

- Poprawiono prezentację danych w kolumnie „Wartość” przy dodatkach kwotowych.
- Umożliwiono definiowanie VAT tylko dla wybranej grupy nakładów.

### **Wydruki:**

1. Do szablonu kosztorysu szczegółowego dodano kolumnę „Ogółem”.
2. Dodano opcję sterującą wydrukiem wiersza „Razem pozycja” w podsumowaniu pozycji.
3. W nagłówku i stopce razem z nazwą działu nie drukują się współczynniki RMSO działu.
4. Poprawiono prezentację w pełnym podsumowaniu kosztorysu. W wierszu „Ogółem” i opisie „Słownie” była prezentowana wartość netto w kosztorysach z podatkiem VAT.
5. Umożliwiono zmianę poziomu pokazywanych działów w opcjach wydruku „Tabeli wartości elementów scalonych” i „Tabeli elementów scalonych”.
6. Do wydruku „Tabeli elementów scalonych” dodano kolumnę „KzMat” (w kosztorysach z zaznaczoną opcją „Koszty zakupu materiałów > doliczane w podsumowaniu”).
7. Zablokowano wydruk komentarzy w kolumnie „Podstawa”. Powinien on być możliwy dopiero po dodaniu do szablonu wydruku kolumny „Komentarz”.

### **Menedżer katalogów:**

- Rozszerzono funkcjonalność edytora katalogów:
  - o warianty nakładów w pozycjach,
  - o interpolacje,
  - o klonowanie wybranych elementów: rozdziału, tablicy, pozycji.
  - o automatyczne przenumerowanie składowych katalogu, rozdziału lub tabeli.
- Poprawiono proces aktualizacji katalogów.



## Program główny:

1. Aktywne niewidoczne pola w panelach właściwości elementu - zostały zablokowane by przypadkowe kliknięcie nie zmieniało ukrytych ustawień.
2. Dodano funkcję „Przesuń pozycje... Ctrl+R” do podwieszanego menu grupy "Pozycja".
3. Operację "Usuń podstawy wyceny" usunięto z menu podręcznego pozycji, gdyż jest to operacja działająca na wszystkich pozycjach kosztorysu, a nie na zaznaczonej.
4. Wprowadzono możliwość ustawiania podziału pionowego na stronie startowej - możliwość obejrzenia pełnych długich nazw kosztorysów.
5. Podczas wyszukiwania w kosztorysach pomijane są pliki o rozszerzeniach nie będących rozszerzeniami znanych typów kosztorysów. Pozwala to uniknąć czasochłonnego wczytywania innych plików.
6. Poprawiono odświeżanie danych na widoku po przełączeniu wariantu w pozycji.
7. Wprowadzono ograniczenie dla długości listy ostatnio edytowanych kosztorysów. Domyślnie program przyjmuje 50 kosztorysów. Użytkownik może zmienić tą wartość poprzez nową opcję w Opcjach programu na zakładce "Opcje użytkownika".
8. Usunięto wyjątek zgłaszany przez program przy wyszukiwaniu nakładów o 2 znakowych nazwach.
9. Poprawiono działanie funkcji dobór RMS. Ponadto w opcjach programu, zakładka "Opcje wstawiania pozycji", dodano opcje umożliwiające automatyczne przypisanie do nowo tworzonych kosztorysów wybranego pliku z zapisanymi opcjami doboru nakładów. Również w oknie "Dobór nakładów z cennika" dla danego kosztorysu, dodano opcję przełączającą pobór danych doboru z pliku wskazanego w opcjach programu albo z pliku powiązanego z edytowanym kosztorysem.
10. Różne działanie wyszukiwania nazw pisanych z dużej i małej litery. Poprawiono. Przeszukiwanie działa niezależnie od tego czy szukane nazwy wpisujemy małymi czy dużymi literami.
11. Poprawiono działanie opcji wyszukiwania nakładów we wczytanych kosztorysach. Program szukał również w ścieżkach wskazanych lokalizacji.
12. Okienko edycji obliczeń pomocniczych nie chowa się pod aktywnymi oknami. Poprawiono
13. Usunięto wyjątek krytyczny podczas testu połączenia z Intercenbud'em
14. Usunięto wyjątek przy wciskaniu przycisku "BACKSPACE" na nakładzie w widoku kosztorysu.
15. Wstawiając robociznę do pozycji niekatalogowej, automatycznie program wstawi domyślną robociznę obowiązującą w kosztorysie.
16. Poprawiono zawartość rozwijanej listy w wierszu „Specyfikacja techniczna” w panelu właściwości, gdy zaznaczono więcej niż jedną pozycję. Pojawiała się lista znaczników pozycji zamiast.
17. Do menu podwieszanego grupy Schowek dodano polecenie „Zaznacz wszystkie pozycje” - widoki Przedmiar, Kosztorys.
18. Dodano możliwość usuwania nieużywanych waluty w kosztorysie - Opcje kosztorysu, zakładka "Ceny".
19. Dodano możliwość edycji zawartości kolumny „Numer specyfikacji technicznej” bezpośrednio na karcie Kosztorys.
20. Jako domyślną opcję wyszukiwania wg nazw ustawiono – „podobne”.
21. Dialog wstawiania pozycji - usunięto wyjątek pojawiający się, gdy przy zamkniętym panelu drzewa katalogów wybrano inny zestaw ulubionych katalogów.
22. W oknie „Wybór nakładu” dodano przycisk wyboru cennika do wyszukiwania.
23. Poprawki w dialogu wstawiania pozycji:
  - o dodano opcję sortowania wyników wyszukiwania wg podobieństwa
  - o usunięto przeładowanie ścieżek kosztorysów z opcji programu przy każdym wywołaniu dialogu. Pozostało tylko przy pierwszym wywołaniu. Na czas działania programu pamiętane będą ścieżki ustawione przez użytkownika.
  - o poprawiono opisy pozycji znalezionych w kosztorysach
  - o dodano oznaczenie przycisku "Zastąp dane pozycji" lub "Wybierz cenę" wskazujące,

która operacja zostanie wykonana poprzez dwuklik na jedną z pozycji w liście znalezionych.

24. Możliwość zapisywania kontrahenta do kartoteki przy edycji strony tytułowej.
25. Zmieniono algorytm łączenia pozycji z różnymi jednostkami miary. Jeżeli dołączana pozycja ma inną jednostkę obmiaru to program pyta czy ten obmiar dodać jako dodatkowy. Jeżeli tak to nakłady dołączanej pozycji będą miały normy na dodany obmiar dodatkowy. Jeżeli nie, to program stosuje dotychczasowy algorytm (dopasowanie przelicznika obmiaru tak by nie zmienić wartości kosztorysu).
26. Dodano możliwość pełnej edycji domyślnych ustawień narzutów w opcjach programu.
27. Poprawiono definiowanie indywidualnej stawki Robocizny dla działu kosztorysu.

### **Kosztorys:**

1. Usunięto wyjątek krytyczny przy cofaniu usunięcia wersji kosztorysu.
2. Usunięto wyjątek krytyczny podczas zmiany pozycji uproszczonej na szczegółową w widoku kosztorys.
3. Dodano możliwość wprowadzania, w kolumnie Cena jednostkowa na widoku Kosztorys - Nakłady, cen jako wyrażenia arytmetyczne.
4. Usunięto błąd powodujący czasami zawieszanie się programu przy łączeniu kilku pozycji.
5. Podczas nieudanej próby wstawienia obrazka, prawy panel się blokuje.
6. Zła prezentacja ceny jednostkowej na widoku, gdy R jest jako %S lub %M.
7. Program wstawia do kosztorysu pozycję, wyszukaną w kosztorysie (przeciągnięcie pozycji z lewego panelu), jako pozycję uproszczoną. Nie powinien zmieniać typu pozycji.
8. Wyjątek krytyczny podczas usuwania grafiki z kosztorysu.
9. Dodano możliwość wprowadzania parametrów ekonomiczno-technicznych na widoku Kosztorys - Pozycje.
10. Poprawiono możliwości zmiany rozmiaru kolumn na kartach widoków Kosztorys i Przedmiar.
11. Poprawiono przenoszenie precyzji przedmiaru z opcji kosztorysu do pozycji kosztorysu.
12. W kosztorysach z zaznaczoną opcją "Kalkulacja uproszczona" pozycje wstawiane poprzez "przeciągnij i upuść" będą wstawiane jako pozycje uproszczone.
13. Usunięto zapętlenie się programu przy zmianie w dialogu "Opcje prezentacji widoku" wartości "Numeracja działów" na nieprawidłową wartość szablonu numeracji.
14. Usunięto wyjątek przy próbie nawigacji po kosztorysie z wciśniętym klawiszem CTRL poza zakres kosztorysu.
15. Usunięto wyjątek krytyczny podczas usuwania grafiki z kosztorysu.

### **Import/eksport kosztorysów:**

1. Poprawiono zapis kosztorysów z większą ilością działów niż 10 do formatów ath i ath2 (ograniczenie ilości działów do 10).
2. Domyślne rozszerzenie przy otwieraniu kosztorysów. W dialogu "Otwórz kosztorys" dodano opcję "Otwieraj pliki wybranego typu". Po jej zaznaczeniu zapamiętywany jest aktualnie wybrany typ kosztorysu i przy kolejnym otwarciu dialogu ustawiany jest ten typ i pokazywane pliki tego typu.
3. Modyfikacje importu z plików wydruków przedmiarów w formacie PDF:
  - Dodano odczyt z przedmiarów PDF wydrukowanych z programów:
    - Seko
    - Winbud
    - Rodos
  - Usprawnienia działania importu:
    - ulepszony mechanizm rozpoznawania wierszy (spłaszczanie wierszy nagłówek kolumn) i kolumn tabeli wydruku przedmiaru
    - poprawione wczytywanie wierszy obmiarowych, których wyliczenia zawarte są w nawiasach kwadratowych o rozpoznawanie i import obliczeń pomocniczych
    - dodana została obsługa przedmiarów, które mają niestandardową numerację

- poprawiono wczytywanie wielolinijkowych wierszy obmiarowych
- usprawniono automatyczne rozpoznawanie różnych kodowań znaków
- polepszone rozpoznawanie podstaw pozycji
- rozpoznawanie wydruku przedmiaru w PDF, jeżeli przedmiar nie był drukowany od początku strony
- poprawione rozpoznawanie i wczytywanie zagnieżdżonych działów
- możliwość wczytywania plików zaszyfrowanych - pojawi się pytanie o podanie hasła

### **Przedmiary:**

1. Zablokowano przycisk wstawiania obliczeń pomocniczych, gdy lista obliczeń pomocniczych jest pusta.
2. Zablokowano polecenie menu podręcznego "Wstaw stałą", gdy lista obliczeń pomocniczych jest pusta.
3. Dodano usuwanie informacji o narzutach przy zapisywaniu kosztorysu jako przedmiar.
4. Prezentacja komentarzy na widoku Przedmiar - usunięto niepotrzebnie wstawiane przez program spacje.
5. Poprawiono odświeżanie na widoku przedmiarów modyfikowanych automatycznie przez program odwołań do pozycji, której numer zostanie zmieniony przez użytkownika (przy ręcznym numerowaniu).
6. Poprawiono kopiowanie poprzez schowek kilku zaznaczonych wierszy obmiarowych - w pewnych sytuacjach wiersze były podwójnie wklejane.
7. Kopiowanie wierszy obmiarowych na początek obliczeń pomocniczych lub sum częściowych.
8. Wyjątek krytyczny podczas podania błędnej ścieżki do pliku.
9. Poprawione algorytmy analizy wpisanego wiersza obmiarowego i automatycznej zamiany na komentarz jeżeli funkcje analizy wykryją, że intencją użytkownika nie było wpisanie wyrażenia.
10. Separator dziesiętny w wierszach obmiarowych typu komentarz nie będzie zmieniany na zgodny z ustawieniami regionalnymi w systemie.
11. Nie działał ENTER w oknie „Wybór nakładu”.
12. Usunięto wyjątek krytyczny na karcie "Właściwości aktywnego elementu" po kliknięciu "miniatura".
13. Zmniejszanie/Zwiększanie precyzji w obmiarze nie poprawnie działa, nie zapamiętuje wpisanej wartości.
14. Poprawiono pokazywane opcji prezentacji widoku Przedmiar. Grupa opcji dla widoku Przedmiar nie była automatycznie rozwijana.
15. Poprawiono prezentację podsumowań sum częściowych i obliczeń pomocniczych na karcie przedmiar/obmiar - brak linii podkreśleń.
16. Usunięto wyjątek przy wyświetlaniu wzorów w prawym panelu po kliknięciu w przycisk rozwinięcia listy grup wzorów.
17. Po połączeniu dwóch pozycji i wywołaniu panelu właściwości wyświetlany był panel właściwości nakładu zamiast panelu właściwości połączonej pozycji.

### **Nakłady:**

1. Poprawiono prezentację kosztów transportu nakładów w kolumnie transport.
2. Poprawiono prezentację nieaktywnych nakładów w pozycji scalonej. Na zestawieniu nakładów prezentowane były jako aktywne.

### **Narzuty:**

1. Brak odświeżania (blokowania niedostępnych operacji) menu kontekstowego na Widoku narzutów, dla kosztów zakupów.

2. Usunięto wyjątek po wciśnięciu klawisza F12 (przełączenie na widok Narzutów).
3. Poprawiono sprawdzanie unikalności skrótów narzutów procentowych w skali całego kosztorysu.
4. Dodano możliwość liczenia VAT tylko od wartości (z narzutami) wybranej grupy nakładów np. od M+Kz(M).
5. Poprawiono wyświetlanie podsumowania przy włączonej opcji wliczania Kz do cen jednostkowych nakładów.

## Wydruki:

1. Poprawki w wydrukach zestawienia materiałów:
  - o nazwa działu drukowana przed każdą tabelką.
  - o w szablonie wydruku dodano wiersz "Nazwa działu" umożliwiający parametrów wydruku.
2. Usprawnienia wyboru wydruków w zestawie:
  - o Zapis nazwy ostatnio wybranego zestawu i przy starcie programu będzie ona domyślnym zestawem.
  - o Jeżeli nie ma zapisanej nazwy domyślnego zestawu lub jest zapisany, ale nie istnieje taki zestaw to domyślnym staje się "Dowolny wybór". Jeżeli zestaw "Dowolny wybór" jest pusty to domyślnym zestawem jest zestaw "Norma Expert".
  - o Ustawienia zestawu "Domyślny wybór" są zapisywane.
  - o Jeżeli użytkownik wybiera z listy zestaw "Domyślny wybór", który nie zawiera żadnego elementu wydruku to automatycznie wywołać dialog edycji zestawu.
3. Ustawiono maski edycji wartości marginesów strony wydruku.
4. Poprawiono dostosowanie elementów podczas zmiany rozmiaru okna "Edycja opcji formatu strony wydruku".
5. Usunięto wyjątek przy drukowaniu Przedmiaru w kosztorysie z wersjami.
6. Naprawiono przenoszenie elementów strony tytułowej do nagłówka i stopki na wydrukach.
7. Zmiany wydruku pozycji rozliczanych w innych:
  - o Dodano opcję wydruku dla Kosztorysu Szczegółowego oraz Zestawienia Pozycji Kosztorysu: "Drukuj Pozycje Rozliczane w Innych". Obowiązuje ona m. in. dla kosztorysu szczegółowego, inwestorskiego szczegółowego, FIDIC szczegółowego, zestawienia pozycji kosztorysu.
  - o Opcja domyślnie ustawiona jest na TAK. W tej sytuacji domyślnie pozycje rozliczane w innych są drukowane tylko na ww. wydrukach. Użytkownik ma możliwość wyłączenia tej opcji i nie drukowania takich pozycji.
  - o W Formie Pełnej - w kolumnie Koszt Jedn. analogicznie do widoku Kosztorys została wprowadzona informacja o cenie jednostkowej pozycji oraz, w przypadku pozycji rozliczanej w innej, uzupełnienie postaci: "Rozliczona w pozycjach: [Lp. pozycji]".
  - o W Formie Skróconej - do opisu pozycji dodawana jest nowa linia i tam informacja Rozliczona w pozycjach: [Lp. pozycji].
  - o W wydrukach: Oferta, Przedmiar, Same Działy i Pozycje, Kosztorys uproszczony, Kosztorys INVEST, Kosztorys FIDIC nie są drukowane pozycje rozliczane w innych.
8. Poprawiono export wydruków pojedynczego pliku XLS.
9. Wydruki - poprawiono drukowanie ramek znikających przy niektórych typach drukarek (przy niektórych czcionkach wydruku).
10. Brak cen w podsumowaniach pozycji przy wydruku nieaktywnych elementów.
11. Bazowa czcionka wydruków tabelarycznych po zmianie nie jest zapisywana w stylu Norma Expert.
12. Poprawki w wydrukach podsumowań kosztorysów:
  - o Kosztorys szczegółowy bez VAT - nie drukuje żadnego podsumowania skróconego. Teraz drukuje wartość netto.
  - o Kosztorys kalkulacja uproszczona – dodano drukowanie podsumowań działów.
13. Poprawione działanie hasła druku:
  - o Jeżeli użytkownik pytany o hasło wpisze je poprawnie, to później dla danego nie jest o

nie pytany.

- o Jeżeli użytkownik zdefiniuje nowe hasło lub zmieni istniejące to przy próbie wydruku (Szybki wydruk, zakładka Wydruki) i ponownie zostanie zapytany o podanie hasła.
  - o Sprawdzanie hasła wydruku dokonywane jest przy próbie wywołania funkcji "Szybki wydruk" i przy próbie przejścia na zakładkę Wydruki.
14. Do opcji wydruku strony tytułowej dodano opcję „Wartość netto, podatek”. Opcja domyślnie zaznaczona. Opcja jest nadrzędna do opcji "Drukuj wartości składowe VAT".  
Implementacja na wydruku:
- o Jeżeli kosztorys zawiera VAT to, gdy opcja „Wartość netto, podatek” wyłączona, nie są drukowane wiersze wartości netto i VAT (ani składowe). Gdy włączona to wszystko drukowane.
  - o Jeżeli kosztorys nie zawiera VAT to niezależnie od ustawienia tej opcji drukowana jest zawsze wartość netto. Nie są drukowane wartości VAT ani brutto.
15. Poprawiono pobieranie ustawienia dokładności obmiarów na wydruku kosztorysu szczegółowego.
16. Poprawiono wybór szablonu wydruku dla elementu wydruku „Szczegółowe zestawienia (R, M, S, O) w działach i pozycjach”.
17. Poprawiono edycję tabelarycznych szablonów wydruku - uproszczono ustawianie opcji Czcionka, kolor tekstu, kolor tła dla wiersza/komórki nagłówka tabeli.
18. Zamienione dane w kolumnie ilość i wartość na wydruku szczegółowego kosztorysu inwestorskiego.

### **Menedżer katalogów:**

1. KNR - aktualizator - kopiować nowe wersje plików D^D.MAX i D^D.ZES
2. Usunięto wyjątek przy szybkim pokazywaniu/ukrywaniu wybranego panelu w menedżerze katalogów.

### **Menedżer baz cenowych:**

1. Niepotrzebnie aktywne kontrolki "Kryteria dostawców" w dialogu importu cennika cen średnich z serwisu Intercenbud.
2. Zmieniono sortowanie zakresu cen nakładów i pozycji w cennikach. Najpierw wyświetlane będą zakresy o kodzie 'uśrednione', następnie zakresy o kodzie 'regiony' i na samym końcu zakresy o kodzie 'dostawcy'.
3. Dla cen regionalnych pokazywana jest teraz nazwa, a nie kod regionu o ile dany region znajduje się w bazie Kartotek.

### **Import cenników:**

- Import cennika ICB ze średnimi i regionalnymi kosztorysowymi stawkami robocizny.

### **Kontrolki:**

1. Zaktualizować listę dni wolnych od pracy (kontrolka pobierania tabeli kursów walut).
2. Kontrola równoczesnego dostępu do pliku kosztorysu powoduje nie obsługowany wyjątek, gdy struktura pliku kontrolnego jest nieprawidłowa.
3. Kontrola równoczesnego dostępu do kosztorysu powoduje nie obsługowany wyjątek przy pobieraniu czasu pliku z serwera jeżeli ścieżka pliku została określona w formacie UNC.
4. Obsłużyć wyjątki edytora RTF przy próbie wczytania pliku o nieprawidłowym formacie.
5. Dodano możliwość zmiany szerokości kolumny jm w panelu parametrów techniczno-ekonomicznych.

## **Norma EXPERT 5.2.100.0 - luty 2011**

### **Program główny:**

1. Program wymaga aktualizacji klucza.
2. Import przedmiarów zapisanych w formacie PDF nie wymaga aktywacji w kluczu sprzętowym.
3. Aktywne puste pola w panelach właściwości elementu - opcje zmieniają czasami ustawienia po kliknięciu w miejscu po za obszarem zajmowanym przez kontrolkę (przycisk i tekst).
4. Zbyt mały przycisk "Wybór" na panelu Właściwości aktywnego działu (załączony składowy kosztorys).

### **Kosztorys:**

- Wyjątek programu przy cofaniu usunięcia wersji kosztorysu.

### **Nakłady:**

- Niepoprawna prezentacja kosztów transportu nakładów w kolumnie "Transport" zestawienia nakładów dla działów i pozycji.

### **Import/eksport kosztorysów:**

- Domyślne rozszerzenie przy otwieraniu kosztorysów. W dialogu "Otwórz kosztorys" dodano opcję "Otwieraj pliki wybranego typu". Po jej zaznaczeniu zapamiętywany jest aktualnie wybrany typ i przy kolejnym otwarciu dialogu ustawiany jest ten typ i pokazywane pliki tego typu.
- Zapis kosztorysów z większą ilością działów niż 10 do formatów ATH i ATH2.

## **Norma EXPERT 5.1.401.11 - styczeń 2011**

### **Program główny:**

1. Dodano import przedmiarów zapisanych w formacie PDF. W wersji 5.1.401 programu wymagane jest aktualizacji do nowszej wersji 5.2.100 (BzG 1/2011). W aktualnej wersji programu biblioteka importowa wczytuje pliki, wygenerowane jako wydruk przedmiaru do formatu PDF wg standardowych szablonów, z następujących programów: - Norma Expert - Norma PRO i Norma STANDARD - Strix - Zuzia - Rodos
2. Dodana opcja „Podfoldery” w dialogu wyboru ścieżek kosztorysów wybranych do wyszukiwania pozycji/nakładów. Zaznaczenie opcji oznacza, że szukany element będzie szukany w kosztorysach znajdujących się we wskazanej ścieżce i we wszystkich jej podfolderach.
3. Udoskonalono działanie dialogu wstawiania pozycji do kosztorysu. Gdy aktywne jest drzewo lub lista, to program reaguje na klawisze alfanumeryczne, numeryczne i klawisz "DELETE". Wpisywane znaki są dopisywane do pola "Podstawa" i wyszukiwana jest pozycja najbardziej pasująca do wprowadzonego tekstu. Klawisz "DELETE" pełni funkcję klawisza "BACKSPACE" - usuwa ostatni znak z pola "Podstawa". Klawisz "BACKSPACE" jest już zarezerwowany do zwijania gałęzi drzewa i przechodzenia o poziom wyżej na liście.
4. Rozbudowano algorytm wyszukiwania pozycji wg opisów. Dodano możliwość podania przy wyszukiwaniu po nazwie "podobne" kilku słów które będą obowiązkowe w znalezionych tekstach. Użytkownik musi wpisać jako separator kolejnych słów słowie +. Np.: cegła+budowlana pełna Przy tak podanym tekście do wyszukania, znalezione zostaną

wszystkie nazwy zawierające słowa cegła i budowlana. Natomiast słowo pełna będzie wykorzystane do sortowania wyników.

5. W oknie wstawiania pozycji do listy pozycji dodano przycisk „Zwiń opisy”, sterujący ukrywaniem wspólnej części nazw wyświetlanych w liście pozycji.
6. Masy jednostkowe w menu kontekstowym edycji przedmiaru. Możliwość wstawienia przelicznika poprzez wybór z kartoteki mas jednostkowych. Również w dialogu wprowadzania przelicznika dla zmienianej jednostki miary poprzez dwuklik w listę mas jednostkowych lub menu kontekstowe listy można wstawić przelicznik bezpośrednio z bazy mas jednostkowych.
7. Dodano skróty klawiszowe dla operacji dodawania działu i RMSO.
8. Aktualizacja systemu pomocy.
9. Dodano instalowalny z programem słownik specyfikacji technicznych BZDBDiM.DAT- "Roboty drogowe (inwestycyjne i utrzymaniowe) i roboty mostowe" na podstawie wydawnictwa "Branżowy Zakład Doświadczalny Budownictwa Drogowego i Mostowego Sp. z o.o."
10. Widok tabeli elementów scalonych - poszerzająca się kolumna Nazwa za każdym kliknięciem w przycisk wywołujący widok.
11. Błędne działanie kontrolki przewijania na widoku Kosztorys przy małej liczbie pozycji kosztorysu (ostatnia pozycja nie w pełni mieści się na ekranie).
12. Niewygodne odłączanie z kosztorysu cennika, którego nie ma w bazie.
13. Nie działa klawisz F8 przełączający widok na kartę "Przedmiar/Obmiar".
14. Łączenie takich samych nakładów przy wycenie.
15. Nie jest pokazywana wartości powiększenia w oknie głównym.
16. Źle działa opcja „Pytaj o akceptacje zmiany ceny”.
17. Wyjątek przy wprowadzaniu okresu w oknie „Lista cenników”.
18. Edycja parametrów techniczno-ekonomicznych ma panelu właściwości - zbędna możliwość manipulowania kolumnami.
19. Dodawanie działu PRZED z wykorzystaniem SHIFT.
20. Pokaż stronę startową - brak sterowania aktywnością menu.
21. Zoom paneli nie podąża za zoomem widoku.
22. Błąd przy liczeniu ujemnej modyfikacji.
23. Brak synchronizacji filtrów na wstążce po zmianie widoku lub kosztorysu.
24. Wyjątek w oknie wstawiania pozycji przy kliknięciu prawym klawiszem myszki na drzewie pozycji (lewy panel).
25. Poprawienie prezentacji wyników działania filtra "Błędne RMSO". Zmiana normy jest sygnalizowana prezentacją na czerwono danych w kolumnie "Normy", a jeżeli taka nie jest widoczna to "Opisy" i "Nakłady".
26. Błędne działanie po dwukrotnym wybraniu tego samego filtra.
27. Panel wstawiania pozycji - przy pustym polu "Podstawa" nie powinien reagować na Enter.
28. Panel wstawiania pozycji - kursor pozostaje w ukrywanych kontrolkach.
29. Edycja strony tytułowej - brak list rozwijanych dla nazw podwykonawców, sporządzających kalkulację, sprawdzających przedmiar.
30. Nie pamiętany zoom panelu dolnego przy zmianie aktywnego kosztorysu.
31. Zmiana nazwy panelu dolnego Przedmiar/Obmiar w zależności od opcji prezentacji kosztorysu.
32. Nie działa wywołanie pomocy kontekstowej dla dolnego panelu.
33. Wyjątek krytyczny podczas wpisania spacji jako jednostki miary.
34. Wyjątek krytyczny po usunięciu wiersza z obiektem OLE.
35. Wyjątek krytyczny podczas wstawiania obiektu OLE.
36. Aktywne ikony na wstążce, gdy żaden kosztorys nie jest otwarty.
37. Nie można usunąć zapisanego widoku kolumn.
38. Po zamknięciu kosztorysu na karcie „Pozycje”, zostają informacje o nakładach w dolnym panelu.
39. Wycena nakładów RMSO po zamianie pozycji nie jest pamiętana w kosztorysie.
40. Wyszukiwanie w katalogach wg podstawy - usunąć wiodące i kończące spacje przed

rozpoczęciem wyszukiwania.

41. Nie można usunąć wszystkich działów kosztorysu (zachowując jego pozycje).
42. Wyjątek krytyczny po zaznaczeniu opcji "Pokaż koszty jednostkowe RMS".
43. Wczytywanie nakładów do pozycji nie daje możliwości pozostawienia opisu innego niż w katalogu.
44. Auto ustawianie szerokości kolumn nie działa na widoku Kosztorys/Przedmiar.
45. Błąd w opisie pozycji po wprowadzeniu modyfikacji. Zmieniane są wszystkie wystąpienia zamienianego tekstu, a powinno być pierwsze.
46. Wyjątek krytyczny po utworzeniu nowego kosztorysu skrótem klawiszowym Ctrl+N.
47. Znika nazwa ustawień widoku po nieudanym zapisie (rezygnacja w operacji "Zapisz jako...").
48. Pozycja na liście ostatnio użytych kosztorysów nie jest usuwana po nieudanej próbie wczytania kosztorysu (usunięty plik).
49. Szukanie tekstu w opisach pozycji znajduje tylko pierwsze jego wystąpienie w danej pozycji.
50. Pole "Kopiuj opisy pozycji uproszczonych z cennika" powinno być nieaktywne przy wycenie tylko nakładów RMSO
51. Pamiętać wybrany cennik przy wstawianiu pozycji/działu do cennika.
52. Usunąć niepotrzebne paski przewijania w kontrolkach edycji tekstów bezpośrednio w widokach.
53. Do opcji programu (zakładka Dane programu) dodać nowe stawki VAT obowiązujące od 1.01.2011.
54. Okienko informacyjne o wstawieniu pozycji przysyłania przyciski okna dialogowego.

#### **Narzuty:**

1. Dodany został nowy widok "Narzuty". Widok zastąpił edycję i prezentację narzutów w bocznych panelach właściwości.

#### **Wydruki:**

1. Dodano opcje sterowania drukowaniem na stronie tytułowej stawek roboczogodziny w kosztorysie, działach i pozycjach.
2. Dodano opcje sterowania drukowaniem na stronie tytułowej narzutów kosztorysu, indywidualne działów i przysyłania narzutów.
3. Wydruk szczegółowej kalkulacji cen jednostkowych nakładów - brak szczegółowej kalkulacji kosztów transportu.
4. Przy rozliczaniu robocizny razem na stronie tytułowej należy pokazać również stawki z pozycji kosztorysu.
5. Wydruk – Szczegółowa kalkulacja cen jednostkowych - zbędne pokazywanie pozycji uproszczonych.
6. Uniemożliwić zmianę nazw pól nieedytowalnych w szablonie strony tytułowej.
7. Błędna edycja i wyświetlanie stawek roboczogodzin na stronie tytułowej - zamienione pola nazwa i wartość.
8. Brak tabelki narzutów VAT w działach na stronie tytułowej.
9. Wydruk zestawienia nakładów -wartość ma złą precyzję. Powinna być precyzja cen (2 m-ca po przecinku).
10. Brak tytułów wydruków nie zaczynających się od nowej strony.
11. "Uciekanie" z widoku zaznaczonych elementów podczas edycji szablonów wydruków.
12. Cena słownie na wydrukach - grosze powinny być wyświetlane w postaci gr/100, a nie słownie.
13. Nie ma możliwości powiększenia szablonu Strony tytułowe.
14. Wydruki. Okno edycji stylów. Złe odświeżanie podglądu.
15. Wydruk narzutu Kz na stronie tytułowej tylko, gdy narzut nie jest wliczany do ceny jednostkowej RMSO.
16. Nie działa zamykanie okna „Ustawienia strony” na karcie wydruki poprzez przycisk X okna dialogowego.



17. Na co drugiej stronie pojawia się kilka poziomych linii zamiast treści. Na drukarce SAMSUNG CLP-315.
18. Orientacja strony tytułowej się nie zmienia.
19. Ustawić minimalny rozmiar okna edycji szablonów w widoku wydruków.
20. Problemy w wydrukach:
  - o do wydruków Kosztorys, Oferta, Przedmiar została dodana kolumna Komentarz,
  - o przy pierwszym wejściu na zakładkę Wydruki w kontrolce z opcjami wydruku nie są wyświetlane opcje ze stylu, tylko zawsze jest "Norma Expert". Po pierwszej próbie zapisu ustawień są już brane prawidłowe opcje.
21. Zmiana działania kontrolki "Szukaj" (Prawy górny róg) na widoku Wydruki.

### **Zestawienia:**

1. Dodano kolumnę „Udział procentowy” na karcie „Nakłady”.
2. Wyjątek po usunięciu zapisanych ustawień widoku.
3. Prezentacja kosztów zakupu w TES - kolumna narzutu powinna być prezentowana automatycznie, gdy pokazywane są kolumny narzutów.
4. Wyjątek na karcie nakładów po włączeniu widoku „S” z filtrem „Zerowe”.
5. Sortowanie w kolumnie „Pozycje” w TES i TWES powinno być zablokowane.

### **Nakłady:**

1. Przypisywanie do wariantu materiału, który występuje w kilku pozycjach.
2. W zestawieniu nakładów są powielane identyczne nakłady.
3. Obsługa Enter przy edycji w widoku powinna uwzględniać włączony filtr.
4. Zatwierdzanie cen klawiszem ENTER na karcie nakładów przy włączonym sortowaniu wg wartości mogło działać niewłaściwie.
5. Niepotrzebnie pokazywany procent w kolumnie „transport” dla materiałów pomocniczych.
6. Dane prezentowane na zestawieniu "Nakłady" nie zawsze są aktualizowane.

### **Kosztorys:**

1. Dodano skróty klawiszowe do nawigacji po nakładach przy edycji właściwości.
2. Import kosztorysów z innych formatów nie dopuszczał użycia nawiasów [...] w wyrażeniach co mogło powodować różnice w wartości wczytanej i wyliczonej.
3. Poprawiono błędy zaokrąglania wg PN-70/N-02120.
4. Poprawiono liczenie VAT w przypadku zastosowania różnych stawek VAT dla działów.
5. Brak odświeżania podsumowania działów na karcie kosztorysu.
6. Możliwość dodania kilka takich samych nazw do słownika w dialogu edycji właściwości "Strony tytułowej".
7. Nie działa prawidłowo zapisywanie kolumn na karcie „Kosztorys”.
8. Błędne działanie rozwijalnej listy wyboru jednostki miary.
9. Poprawiono obsługę kalkulacji ceny przy pomocy programu Stawka2.
10. Usunięto błąd programu przy tworzeniu nowych wersji kosztorysu.
11. Usunięto wyjątek krytyczny występujący po dodaniu nakładu, którego nie ma w katalogu.
12. Usunięto wyjątek krytyczny występujący przy próbie stworzenia miniatury z pliku JPG.
13. Usunięto możliwość zaznaczanie wiersza z sumą.
14. Błąd przy sprawdzaniu kosztorysu zawierającego tylko puste działły.
15. Wszystkie liczby w prezentowanych wyrażeniach powinny mieć separator dziesiętny taki jak w ustawieniach regionalnych.
16. Błąd przy aktualizacji danych pozycji z katalogu.
17. Wyliczanie numerów pozycji, działów trwa zbyt długo. Poprawić algorytm.
18. Sprawdzanie zgodności kosztorysu z KNR działa powoli i nie można przerwać operacji. Dodany pasek postępu z możliwością przerywania sprawdzania. Sprawdzane pozycje są

- pokazywane na widoku dopiero gdy wywołany zostaje dialog wczytywania danych z KNR.
19. Wyłączyć próby pobierania opisu kosztorysu dla folderów w dialogu "Otwórz kosztorys".

### **Import cenników:**

1. Import cen średnich z narzutami z serwisu [www.Intercenbud.pl](http://www.Intercenbud.pl) ( ICB on-line).
2. Wczytywanie informacji o narzutach przy imporcie cenników ICB.
3. Uzupełniono import cenników z płyty "Ceny średnie RMS (Intercenbud) " o import cen średnich z narzutami.
4. Import cen nie rozpoznaje plików pobranych serwisu [www.Intercenbud.pl](http://www.Intercenbud.pl)
5. Dodać pasek postępu dla pobierania katalogów do budowania katalogu dla importowanych pozycji cennika.

### **Harmonogramowanie:**

1. Błędne przypisywanie kluczy Planu działów przy kilku zaznaczonych działach

### **Import/eksport kosztorysów:**

1. Poprawiony eksport strony tytułowej do formatów ATH i ATH2.

### **Import/eksport obmiarów:**

1. Import obmiarów tekstowo - za wąska kontrolka nie wyświetla separatorów.

### **Kontrolki:**

1. Zła walidacja wyrażeń wierszy obmiarowych, gdy funkcja zwraca wartość 0.
- 2.

### **Menedżer baz cenowych:**

1. Różna liczba pozycji w cenniku WKI przed i po skopiowaniu go poprzez schowek.

### **Menedżer kartotek:**

1. Przyciski nawigacyjne mogą spowodować błąd programu.
2. Wyjątek po wyborze branży w szukaniu zawansowanym w kartotekach.
3. Po zwinięciu drzewa KNR często zwinięty element ginie z widoku.

### **Pozycje:**

1. Nie najlepsze zachowanie programu po wprowadzeniu błędnego wyrażenia obmiaru w kolumnie obmiar widoku pozycji. i po akceptacji kursor przenoszony jest do kolejnego wiersza. Program powinien oznaczyć komórkę jako błędną i nie opuścić edytora do momentu poprawienia wyrażenia lub poprzez ESC cofnięcie zmian.
2. Błąd pokazywania, gdy na zestawieniu pozycji zostanie wpisany błędny obmiar. Po ostrzeżeniu powinna być pokazana wpisana błędna wartość (możliwość poprawki), a nie przywracana poprzednia dobra wartość.
3. Program zawiesza się podczas próby wyszukania w opisie pozycji jeżeli nie podano wyszukiwanego tekstu.
4. Aktualizacja filtrowanego widoku po operacjach na kosztorysie nie zawsze działa.
5. Aktualizacja aktywności menu kontekstowego nie zawsze dobrze działa.
6. Nie działa operacja kopiowania do schowka z menu kontekstowego na widoku pozycji.

7. Nie działa polecenie z menu następny/poprzedni po wyszukaniu tekstu w widoku pozycje.

### **Przedmiary:**

1. Błąd edycji obliczeń pomocniczych, gdy nie ma otwartego kosztorysu.
2. Niepotrzebne pytanie o zmianę jednostki obmiaru przy kopiowaniu pomiędzy pozycjami o różnych jednostkach wiersza obmiarowego zawierającego komentarz.
3. Brak odświeżania listy zestawów funkcji.
4. Złe podpowiedzi dla przycisków edycji zestawu funkcji.
5. Okna edytora obliczeń pomocniczych i funkcji umieszczają się zawsze ponad wszystkimi wyświetlanymi oknami.
6. Obliczenia pomocnicze nie powinny umożliwiać wstawiania odwołań do pozycji.
7. Program nie wylicza wartości nieaktywnych wierszy obmiarowych.
8. Czasami brak odświeżania w dolnym panelu "Przedmiar".
9. Błędy prezentacji wartości obmiarów, gdy dla obmiaru ustawiona jest precyzja liczenia inna niż w kosztorysie. W takim przypadku wartości wierszy obmiarowych i w wiersza RAZEM powinny być prezentowane z precyzją ustawioną dla pozycji (niezależnie czy jest mniejsza czy większa od tej ustawionej w kosztorysie).
10. Błędy edycji wierszy obmiarowych: · możliwe wprowadzenie w jednej pozycji obliczeń pomocniczych o jednakowych nazwach · nie można wprowadzić komentarza w postaci aaa=1 bo zostanie on automatycznie przekształcony w obliczenie pomocnicze.
11. Nieprawidłowa prezentacja zmian w kosztorysie z wersjami przy usuwanie obmiaru operacją „Wytnij”.
12. Prezentacja błędnej wartości, gdy zmieniona została precyzja prezentacji dla danej pozycji na wyższą niż ustawiona w opcjach prezentacji kosztorysu.

### **Norma EXPERT 5.1.400.9 - październik 2010**

#### **Aktualizacja KNR:**

1. Nowe katalogi:
  - o KNR AT-40 Hydroizolacje i renowacje budynków w technologii Weber DEITERMANN [ATHENASOFT wyd. I 2010].
  - o KNR AT-41 Posadzki przemysłowe z cementowych zapraw samopoziomujących Weber DEITERMANN [ATHENASOFT wyd. I 2010].
2. Ważniejsze poprawki i zmiany w katalogach:
  - o Dokonano dokładnej korekty i wprowadzono wiele drobnych poprawek w katalogach: KNR 0-35, KNR 2-15(WACETOB), KNR 4-02(WACETOB).
  - o KNR 2-02 16 - wprowadzono konkretne nazwy rusztowań i pomostów zgodnie z główkami tablic.
  - o KNR 2-04 15 - wprowadzono konkretne nazwy głowic zgodnie z główkami tablic.
  - o KNR 2-18 04, KNR 2-18(WACETOB) 03 - wprowadzono konkretne nazwy maszyn do wierceń zgodnie z główkami tablic.
  - o KNR AT-05, AT-30 - wprowadzono konkretne nazwy rusztowań zgodnie z główkami tablic.
  - o KNR 2-01(WACETOB) 0609-06 - poprawiono jednostkę miary piasku filtracyjnego na [t].
  - o KNR 2-02(WACETOB) 06 - drobne poprawki w normach i opisach.

#### **Program główny:**

1. Poprawiono zapamiętywanie układu kolumn na karcie zestawienia TES.

2. W dialogu wstawiania pozycji do kosztorysu poprawiono odświeżanie po dodaniu własnego zestawu katalogów.
3. Udoskonalona funkcjonalność panelu KNR okna głównego (lewy):
  - o poprawiono nawigację oraz rozwijanie i zwijanie strzałkami drzewa katalogów,
  - o pole edycyjne do wpisywania podstawy szukanej pozycji zastąpiono listą rozwijaną z ostatnio wyszukiwanymi podstawami,
  - o dodano menu kontekstowe do drzewa katalogów.
4. Usunięto błąd programu podczas pracy z kosztorysem FIDIC, który nie zawiera jeszcze żadnych elementów i menedżerem KNR.
5. Przywrócono wyświetlanie strony startowej po wczytaniu kopii awaryjnej kosztorysu.
6. Usprawniono działanie dialogu wstawiania pozycji do kosztorysu:
  - o dodano skróty klawiszowe do szybkiego przechodzenia pomiędzy grupami kontroltek. Skróty opisane w dialogu.
  - o usprawniono nawigację po drzewie katalogów przy pomocy klawiatury (strzałki).
  - o zastosowano sekwencję działań:
    - wpisanie wyszukiwanej podstawy - Enter rozpoczyna wyszukanie i przenosi kursor do drzewa katalogów o ile jeszcze potrzebne jest wskazanie konkretnej pozycji,
    - wybór konkretnej - Enter wstawia wybraną pozycję do kosztorysu lub gdy zaznaczona jest opcja "**Wprowadzam obmiar**" przenosi kursor do pola wprowadzenia obmiaru.
7. Poprawiono wczytywanie domyślnych narzutów, ustawianych w opcjach programu, do nowo tworzonego kosztorysu.
8. Zmieniono układ paneli okna głównego:
  - o domyślnie panel lewy (nawigacyjny) zakotwiczony. Dolny i prawy wysuwane,
  - o usunięto możliwość zamykania paneli przez przycisk 'x' na zakładce tytułu paneli. Użytkownicy przypadkowo zamykali panele, które chcieli aktywować,
  - o włączanie i wyłączanie paneli poprzez listę paneli (lewy dolny róg okna głównego),
  - o zmodyfikowano sposób kontrolkę "Lista paneli":
    - czytelny podział na lewy, prawy i dolny;
    - możliwość zaznaczenia lub odznaczenia kilku jednocześnie;
  - o każdy widok ma własną listę dostępnych paneli,
  - o panel dolny - jeden dla wszystkich aktywnych kosztorysów.
9. Zmiany w pasku szybkiego dostępu:
  - o zmniejszono liczbę dostępnych "skórek". "Skórki" dodatkowe przeniesione zostały do podmenu "Więcej skórek",
  - o dodano funkcje układania okien sąsiadująco pionowo (Shift+F3) i poziomo (Shift+F4), gdy kosztorysy wyświetlane są w trybie okienkowym, a nie zakładkowym.
10. Zmodyfikowano menu główne programu:
  - o widok "Kosztorys" grupa menu "Widok". Przełączanie zakresu pokazywanych nakładów zorganizowano w jeden przycisk z rozwijalną listą typów nakładów,
  - o widoki Pozycje i Nakłady. Przyciski z grupy ustawienia kolumn widoku, umieszczono jako jeden przycisk w grupie "Widok" z rozwijalnym menu zawierającym wszystkie funkcje związane z organizacją kolumn widoku,
  - o z menu widoku "Wydruki" usunięto grupę "Zasoby".
11. W widokach "Przedmiar", "Kosztorys", "Pozycje" dodano nową grupę "Warianty" zawierającą dwa przyciski służące do szybkiego, niezależnego od wybranego wariantu, ustawiania aktywności i nieaktywności zaznaczonych elementów.
12. Do menu kontekstowego pól edycyjnych liczb i wyrażeń dodano polecenie wywołania podręcznego kalkulatora. Wynik obliczeń wykonanych na kalkulatorze wstawiany jest do pola edycyjnego.
13. We wszystkich widokach do menu kontekstowego zaznaczonego elementu dodano polecenie "Właściwości", powodujące wyświetlenie panelu właściwości danego elementu.
14. Przeorganizowano panele właściwości: Kosztorysu, Działu, Pozycji, Nakładu:
  - o we wszystkich panelach podstawowe dane są szybko dostępne. Dane uszczegółowiające

- są umieszczone w domyślnie zwiniętych grupach,
  - o wyłączono automatyczne zwijanie i rozwijanie grup danych. W panelach pamiętane jest ustawienie (zwinięcie, rozwinięcie grupy) jakie dokonał użytkownik,
  - o Dodano obsługę skrótów klawiszowych pozwalających nawigować do następnych lub poprzednich elementów bez wychodzenia z edycji w panelu:
    - Ctrl+PgDown lub Ctrl+PgUp przejście do następnej lub poprzedniej pozycji (widok Przedmiar, Kosztorys, Pozycje) albo nakładu (widok Nakłady),
    - Shift+PgDown lub Shift +PgUp przejście do następnego lub poprzedniego działu (widok Przedmiar, Kosztorys).
15. Z właściwości kosztorysu usunięto całą zakładkę "Prezentacja". Do podwieszanego menu grupy "Widok" we wszystkich widokach (poza "Wydruki") dodano polecenie "Opcje prezentacji widoku...", które wyświetla dialog opcji prezentacji. Dla każdego widoku w panelu rozwinięta będzie grupa odpowiadających mu opcji.
  16. Wyświetlana jest wartość "Powiększenie" na widokach kosztorysu.
  17. W opcjach programu w panelu "Opcje użytkownika" dodano możliwość wyłączenia okna informacyjnego strony startowej.
  18. Poprawiono edycję szczegółów narzutu - przypisanie stawki i "liczony od".
  19. Optymalizacja menu kontekstowych. Skrócono pozostawiając głównie operacje działające na zaznaczonych elementach, a nie na wszystkich elementach danego typu w kosztorysie. Operacje na Schowku, włączanie i wyłączanie aktywności elementu umieszczono w wyświetlanej obok menu podręcznej belki przycisków.
  20. Dodano menu kontekstowe do panelu (lewy) KNR.
  21. Dodano obsługę "Control + Enter" w edytorach wielo-liniowych - wprowadzenie znaku nowej linii.
  22. Usunięto błąd programu występujący, przy aktywacji panelu KNR, gdy w schowku była pozycja skopiowana z kosztorysu z wersjami.
  23. Poprawiono edycję w oknach dialogowych typu "popup" służących do edycji danych bezpośrednio w widoku kosztorysu.

### **Kosztorys:**

1. Usunięto nieprawidłowe działanie dialogu wstawiania/zamiany pozycji. Dialog po wyborze pozycji w innym kosztorysie dostarczał pozycje bez nakładów niezależnie od ustawienia "szczegółową/uproszczoną".
2. Poprawiono aktualizacji danych o rozliczaniu pozycji.
3. Do widoku kosztorysu dodano kolumnę Ogółem. Kolumna domyślnie ukryta, zawiera wartość (z narzutami) elementu kosztorysu. Jednocześnie z kolumny "Koszt Jedn." wyświetlany będzie koszt jednostkowy. Usunięto dodatkowe zbędne informacje.
4. W widokach kosztorysu prezentacja niektórych danych nakładów zawsze dla ostatniej wersji niezależnie od ustawionej opcji "Pokaz do wersji". Dotyczyło: ceny, jednostki, nazwy.

### **Pozycje:**

- Poprawiono działanie funkcji "Zmień w opisie pozycji".

### **Przedmiary:**

1. W celu zaoszczędzenia miejsca w panelach "Obliczenia pomocnicze" i "Definicje i wzory" usunięto z nich rozbudowane paski narzędziowe. W uproszczonych paskach dodano przycisk wywołujący pełne okno edycyjne. Dodatkowo funkcje edycyjne pozostawiono w menu kontekstowym (prawy przycisk myszki).
2. Panel dolny "Przedmiar" - w celu zaoszczędzenia miejsca usunięto pasek narzędziowy zawierający kontrolki funkcji edycyjnych. Funkcje te dostępne są tylko z menu kontekstowego, albo w widoku Przedmiar.

3. Sygnalizacja trybu wstawiania wierszy obmiarowych. Gdy wybrany przycisk "Dodaj Wiersz" (tzw. auto tryb) to przycisk ten pozostaje zaznaczony przy wprowadzaniu kolejnych wierszy i zatwierdzeniu Enterem.
4. Usunięto błąd przy usuwaniu kliku wierszy obmiarowych (wyrażenie i suma częściowa, która podsumowuje to wyrażenie).

#### **Import/eksport obmiarów:**

1. Usunięto wyjątek przy imporcie obmiarów występujący, gdy użytkownik bez wskazania pliku rezygnuje z importu.

#### **Menedżer kartotek:**

- Usunięto błąd operacji nawigacji Wstecz i Dalej występujący, gdy użytkownik przełączał widok pomiędzy różnymi kartotekami, gdy jedno z nich miały aktywny panel zaawansowanego szukania, a inne nie.

#### **Menedżer baz cenowych:**

1. Optymalizacja alokacji pamięci przy przełączaniu pomiędzy cennikami.
2. Kryterium wyboru cen średnich przy imporcie z ICB jest nie intuicyjne. Użytkownik nie mógł odznaczyć opcji importu robocizny (R), której ceny to średnie stawki kosztorysowe R. Obecnie jeżeli odznaczy import cen średnich to automatycznie odznaczona zostanie opcja R.

#### **Import cenników:**

1. Dodano komunikat o błędzie w dostępie do serwisu Intercenbud w dialogu importu cen.
2. Import z serwisu Intercenbud nie pobierał pola "symbol u dostawcy".
3. Import cenników z płyty INTERCENBUD Ceny średnie M i S importuje teraz również cenniki cen (R i M) z narzutami.
4. Dodano aktualizację nazw i opisów folderów i pozycji podczas importu cenników CJP.

#### **Kontrolki:**

1. Modyfikacja panelu "Działy":
  - o w celu zaoszczędzenia miejsca usunięto zbędny nagłówek kolumny (Opisy),
  - o wprowadzono zmienną nazwę przycisku "Pokaż pozycje", "Ukryj pozycje", która teraz opisuje rodzaj wykonanej operacji.
2. Panel KNR (lewy) - pole edycyjne szukanej podstawy zastąpiono rozwijalną listą z listą ostatnio wyszukiwanych.

#### **Wydruki:**

- Poprawiono precyzję obmiaru (pobierana z kosztorysu) na wydrukach kosztorysu uproszczonego, zestawienia pozycji i wydruku "Same działy i pozycje"

#### **Wykopy5:**

- Poprawiono edycję parametrów wykopu "jamistego".

## Zestawienia:

- Poprawiono prezentację opisów działów i pozycji w widoku Zestawienia - TER

## Norma EXPERT 5.1.301.5 - wrzesień 2010

### Importy:

- Dodano import projektów budowlanych (BIM - [Building Information Modeling](#) - modelowanie informacji o budynku) zapisanych w formacie IFC (Industry Foundation Classes). Import wczytuje informacje o obiektach projektu. Tworzy kosztorys zawierający informację o przedmiarach. Więcej informacji o formacie IFC dostępna w internecie przykładowo na stronach [Wikipedii](#).

### Program główny:

1. Dodano zapamiętywanie układu kolumn na karcie Zestawienia przy przełączaniu pomiędzy rodzajami prezentowanych tabel.
2. Poprawiono odświeżanie listy katalogów w panelu nawigacyjnym KNR po aktualizacji bazy.
3. Do panelu wspólnych właściwości zaznaczonych nakładów (karta Nakłady) dodano pole wyboru dostawcy dla zaznaczonych nakładów.
4. Poprawiono działanie porównania obmiarów w operacji porównania kosztorysów (precyzyjniejsza sygnalizacja różnic).
5. Poprawiono aktywację kontroltek w zależności od wybranych opcji w panelu wyszukiwania nakładów.
6. W dialogu wyboru cennika poprawiono edycję wyboru "Poziom cen z:"
7. Wybór cennika - pokazywane tylko cenniki wymaganego typu.
8. Poprawiono nawigację po pozycjach i działach w dół i górę w widoku i w panelach właściwości (Ctrl+PgDown i Ctrl+PgUp).
9. W panelu nawigacji (Działy) poprawiono wyświetlanie pozycji, gdy kosztorys nie ma działów.
10. W oknie głównym dodano panel startowy zawierający menu wyboru kosztorysów oraz panel informacji. Panel informacji nie będzie pokazywany, gdy komputer nie ma połączenia z siecią.
11. Poprawiono przywracanie okien zasobów (Katalogi, Cenniki, Kartoteki, Masy jednostkowe) przy ponownym wywołaniu z menu Zasoby okna, które było w stanie zminimalizowanym.
12. Nie obsługiwane wyjątki przy obsłudze filtra "Błędne RMSO".
13. Przycisk Zamień na panelu KNR powoduje błędy programu.
14. Ograniczono liczbę wyświetlanych pozycji po operacji szukania pozycji w lewym panelu KNR. Użytkownik powinien uszczegółowić kryteria szukania.
15. Usunięto błąd programu powodowany przez operację dodawania pozycji do kosztorysu w czasie, gdy w panelu nawigacyjnym Działy ukryto pokazywanie pozycji.
16. Edycja wyrażenia obmiaru. W niektórych sytuacjach pozostawała sygnalizacja o błędzie w poprawionym już polu.

### Kosztorys:

1. Rozszerzono szybkie filtrowanie pozycji o nowe kryteria: szczegółowe, uproszczone, z komentarzem, bez podstaw, inne (rusztowania, transport, obiekty, scalone).
2. Dodano możliwość edycji wyrażenia obmiaru na widoku kosztorysu.
3. Ograniczono liczbę sytuacji, w których otwierany jest prawy panel z właściwościami elementu. W miarę możliwości edycja właściwości elementu odbywa się w oknie głównym poprzez panele edycyjne.
4. W kosztorysie FIDIC usunięto możliwość dodania pozycji do kosztorysu poprzez operację

Drag & Drop przed dodaniem do kosztorysu pozycji przedmiaru robót.

### **Przedmiary:**

- Poprawiono wyświetlanie wierszy obmiaru typu komentarz jeżeli kosztorys zawiera wersje i wiersze te pomiędzy wersjami były zmieniane.

### **Pozycje:**

- Poprawiono działanie polecenia „Zmień w opisie pozycji”. Funkcja ignorowała ostatnią zaznaczoną pozycję.

### **Nakłady:**

1. Dodano możliwość edycji indeksu ETO i klasyfikacji bezpośrednio w oknie głównym zestawienia nakładów.
2. Wielokrotne klikanie prawym przyciskiem myszy na zestawieniach pozycji i nakładów mogło powodować błąd programu. Problem usunięto.

### **Zestawienia:**

1. Poprawiono wyświetlanie Tabeli Elementów Scalonych - usunięto możliwość sortowania wg kolumny Odpady, usunięto samoczynne poszerzanie się kolumny Nazwa przy klikaniu w przycisk wywołujący zestawienie.
2. Poprawiono działanie funkcji "Dopasuj robociznę" - sprawdzanie czy podana wartość kosztorysu nie jest za mała (powodująca ujemne wartości nakładów).

### **Wydruki:**

1. Poprawiono sortowanie według indeksów "Zestawienie cen wszystkich nakładów".
2. Dodano opcję "Drukuj opisy pozycji" przy wydruku szczegółowych zestawień RMSO.
3. Poprawiono wydruki szczegółowych zestawień RMSO w działach - podsumowanie wartości w wierszu Razem, zamiast wydruku zestawienia S w działach drukowany było zestawienie R.
4. Poprawiono wydruk kosztorysu z opcją "wydzielanie nakładów stałych", gdy nakład stały był ustawiono dla sprzętu.
5. Z opcji wydruku oferty usunięto opcję „Wyrażenia norm RMS”.
6. Uzupełniono wydruki z grupy "Harmonogramowanie":
  - Wydruk "Klucze lokalizacji".
  - Wydruk „Klucze wykonawcze".
  - Wydruk „Lokalizacje".
  - Wydruk „Plany działów”.
7. Poprawiono działanie opcji „drukuj zawsze od nowej strony” na kilku wydrukach:
  - Charakterystyka obiektu
  - Spis treści
  - Działy kosztorysu
8. Poprawiono działanie znakowanie wydruków w oknie podglądu wydruku.
9. Poprawiono działanie opcji drukowania bez kwot i ilości (nie wszystkie dane były ukrywane na wydruku przy włączeniu opcji).
10. Usunięto błąd programu przy wybieraniu działów do wydruku w parametrach kosztorysu.
11. Poprawiono wydruk „oferta” - kolumna „cena” nie zawierała danych.
12. Na wydruku Tabeli Elementów Scalonych poprawiono szerokości kolumn parametrów techn.-ekon. Były zbyt wąskie.

### **Menedżer katalogów:**



1. Przyspieszono przeglądanie KNR - zminimalizowano liczbę odwołań do bazy przy przeglądaniu katalogów i ich elementów.
2. Przyspieszono szukanie po podstawie w bazie KNR.
3. Do menu kontekstowego elementu /\*cennika\*/ [TB: katalogu] dodać polecenie "Właściwości".
4. Usunięto błąd programu podczas próby dodania własnego katalogu.

#### **Menedżer baz cenowych:**

1. Poprawiono działanie odświeżania zawartości cennika po aktualizacji cen z kosztorysu.
2. Poprawiono działanie operacji kopiowania cenników CJP.
3. Do menu kontekstowego elementu cennika dodano polecenie "Właściwości" wysuwające/ukrywające panel właściwości zaznaczonego elementu.

#### **Menedżer kartotek:**

- Z paneli bocznych głównego okna programu usunięto panel "Masy jednostkowe", który mocno obciążał komputer przy starcie programu. Obecnie panel można uruchomić z menu rozwijanego grupy "menu Zasoby". W wyświetlonym oknie dialogowym działa wyszukiwanie, jak również szybkie wyszukiwanie przyrostowe (umieścić kursor na liście nakładów i wpisać pierwsze litery szukanego nakładu).

#### **Import cenników:**

- Poprawiono import cen z cennika Intercenbud - program ignorował ustawienie waluty.

#### **Norma EXPERT 5.1.300.4 - lipiec 2010**

#### **Program główny:**

1. Widok nakładów. Dodano kolumnę "Grupa Kz".
2. Widok Przedmiar i Kosztorys. Edycja opisu w widoku - poprawiono nawigację po tekście opisu przy pomocy Ctrl + strzałki.
3. Poprawiono przeliczanie, w panelu właściwości parametru, „Pow. kompletu rusztowania” w pozycji „Czas pracy rusztowań”.
4. Poprawiono automatyczną generację poziomu cen na stronie tytułowej. Dodano listę cenników pobieraną automatycznie z kosztorysu lub wpisywaną ręcznie.
5. Dodano edycję dodatkowych obmiarów w pozycjach kosztorysu.
6. Widok kosztorysu: poprawiono generowanie zawartości kolumny Ilość po przełączeniu typu kosztorysu ze zwykłego na inwestorski.

#### **Kosztorys:**

1. Dodano możliwość przypisywania do elementów kosztorysu (działów, pozycji, wierszy przedmiarowych) danych do harmonogramowania: "Plany działów", "Klucze wykonawcze" i "Klucze lokalizacji". Dodano odpowiednie kolumny "Klucz" do widoków i wydruków. Dodano nowe wydruki - grupa wydruków "Harmonogramowanie".
2. Dodano skrócone widoki dla widoków kosztorysu i przedmiarów (rozwijalne menu z grupy Widok).
3. Widok kosztorysu poprawiono zapamiętywanie układu kolumn przy przełączaniu szczegółowości widoku (działy, pozycje, nakłady). Dodatkowo dla widoku kosztorysu i przedmiaru dodano możliwości definiowania i zapamiętywania własnych układów kolumn.

4. Widok Kosztorys: umożliwiono edycje danych z kolumny „Norma” w widoku.

### **Przedmiary:**

1. Poprawiono kopiowanie wierszy obmiarów z pozycji do pozycji. Niezależnie od kolejności zaznaczenia wiersze kopiowane są w kolejności w jakiej występują w kosztorysie.
2. Poprawiono przełączanie typu wiersza obmiarowego z komentarza na wyrażenie w przypadku operacji na kilku zaznaczonych wierszach.
3. Widok Przedmiar. Poprawiono wyświetlanie danych w kolumnach w przypadku dodatkowych obmiarów pozycji i włączonym filtrowaniu pozycji.

### **Nakłady:**

- Poprawiono widok "Nakłady". Usunięto kolumnę Norma. Usunięto łączenie danych nakładów w wierszach widoku.

### **Wydruki:**

1. Poprawiono edycję właściwości wiersza „Kosztorys netto” w szablonach wydruku TES , TWES i TES procentowo.
2. Usunięto błąd programu występujący przy próbie wydruku kosztorysu z ustawionym jest hasłem drukowania.
3. Zmodyfikowano szablon wydruku Przedmiaru. Usunięto wytłuszczenia mało istotnych informacji.
4. Poprawiono edycję wyboru kolumny wg której ma być sortowanie w wydruku zestawień.
5. Zmodyfikowano zestaw kolumn do grupowania dla wydruku Zestawienie Pozycji.

### **Menedżer katalogów:**

1. Opis zasad przedmiarowania. Dodano nowy panel, który można włączyć zarówno w programie głównym jak i w Menedżerze Katalogów Norm. Panel zawiera opis zasad przedmiarowania dla wybranego elementu.
2. Dodano kontrolę dostępności Katalogów Norm dla aktualnej wersji programu.
3. Dodano kontrolę dostępności aktualizacji Katalogów Norm dla aktualnej wersji programu.

### **Menedżer baz cenowych:**

1. Poprawiono auto-dopasowanie wysokości wierszy w cennikach w przypadku długich nazw.
2. Poprawiono sortowanie zawartości cennika przy pierwszym wyświetleniu jego zawartości.
3. Poprawiono działanie operacji kopiuj-wklej nakład (z daną ceną) z jednego cennika do drugiego.
4. Do okna wywoływanego z kosztorysu z funkcji 'Uaktualnij cennik' dodano opcję 'Pytaj o akceptację zmiany danych dostawcy', która określa czy pytać użytkownika, czy symbol nakładu lub rabat podmienić, gdy dla danego dostawcy jest inny niż w bazie.
5. Ceny uśrednione. Można określić wydawcę (kod) tego typu cen. Dodano możliwość edycji danych wydawcy cen średnich w cennikach RMSO.
6. Podczas importu cen uśrednionych będą również pobierane dane (kod) wydawcy ceny o ile są dostępne.
7. Zmodyfikowano wyszukiwanie w cennikach. Wyszukiwanie jest zawężone zawsze do aktualnie zaznaczonego w drzewku cenników poziomu.
8. Poprawiono działanie opcji sposobu wyświetlania długich nazw w cennikach podczas pierwszego otwierania Menedżera Cenników.
9. Właściwości nakładu w cennikach - brak przywrócenia kolumny w tabeli 'Dostawcy/Wydawcy'.

## **Moduł administracyjny:**

- Opcje importu i aktualizacji zasobów w wersji sieciowej.

## **Norma EXPERT 5.1.202.0 - czerwiec 2010**

### **Program główny:**

1. Wprowadzono mechanizm uprawnień pozwalający blokować dostęp do niektórych funkcji - dotyczy tylko wersji sieciowej programu.
2. Umożliwiono wstawianie pozycji do kosztorysu z lewego panelu "KNR" przy pomocy przycisku przyciskiem „Enter”.
3. Zmieniono prezentację podsumowania kosztorysu w panelu dolnym widoku kosztorysu. Obecnie ma wygląd taki jak na widoku Zestawienia.
4. Usunięto zbędny komunikat przy łączeniu pozycji.
5. Prezentacja cenników w oknie wstawiania pozycji - poprawiono działanie opcji Wszystkie/Kosztorysu przy nowym kosztorysie.
6. Zmiana kolejności pozycji przy tworzeniu pozycji scalonej - niezależnie od kolejności zaznaczania pozycji składowych, kolejność tych pozycji nie zostanie zmieniona po włączeniu ich do pozycji scalonej.
7. Poprawiono numerację pozycji kosztorysu po rozliczeniu pozycji w innych.
8. Usunięto błąd przy próbie eksportu kosztorysu z grupami wariantów do formatu ATH.

### **Przedmiary:**

1. Poprawiono prezentację zerowych wierszy obmiarowych w przedmiarze.
2. Dodano nową funkcję: „Zeruj wszystkie obmiary” - widok Przedmiar, rozwijalne menu grupy Kosztorys.
3. Poprawiono zaznaczanie elementów kosztorysu po operacji usunięcia wierszy obmiarowych skrótem klawiszowym: CTRL +DEL.
4. Poprawiono wprowadzanie obmiarów (odwołania do pozycji) w nieaktywnej pozycji.
5. Poprawiono "łamanie" kilkuwyrazowych opisów do wierszy obmiarowych.
6. Poprawiono kopiowanie elementów poprzez Drag & drop na widoku Przedmiarów.
7. Usunięto błąd przy zatwierdzeniu zmian w nowo dodanym Wykopie.
8. Poprawiona prezentacja (linie oddzielające) podsumowań sum częściowych i obliczeń pomocniczych.
9. Usunięto problem z wpisaniem kropki w komentarzu wiersza obmiarowego (program automatycznie zmieniał na przecinek jeżeli wykrył liczby).
10. Dodano podpowiedzi przy odwołaniach do sum częściowych i obliczeń pomocniczych w tej samej pozycji.
11. Usunięto błąd przy usuwaniu wiersza obliczeń pomocniczych.

### **Wydruki:**

1. Prezentacja materiałów inwestora na wydruku identyczna jak na karcie widoku kosztorysu.
2. Usunięto problem z wydrukiem wybranych kolumn w TES - kolumny narzutów były zawsze dodawane do wydruku niezależnie od ustawień w szablonie.
3. Poprawiono edycję ustawień wierszy w szablonach wydruków TES, TWES, TES procentowo.
4. Poprawiono działanie opcji „Działy od nowej strony”.
5. Poprawiono wydruk pozycji scalonych w TES i TWES - Identyfikatory pozycji w tych wydrukach teraz nie będą zawierały pozycji scalonych.
6. Poprawiono edycję wiersza „Kosztorys netto” w szablonach wydruku TES , TWES i TES

procentowo.

7. Usunięto błąd przy wywołaniu wydruków, gdy ustawione jest hasło drukowania.
8. Usunięto błąd przy próbie wydruku przedmiaru, w którym poprzez wyłączenie z wydruku elementów nieaktywnych pojawiały się pozycje bez wierszy obmiarowych.

#### **Menedżer katalogów:**

- Poprawiono działanie opcji "całe wyrazy" w wyszukiwaniu katalogów po nazwie w menadżerze katalogów.

#### **Menedżer baz cenowych:**

1. Poprawiono działanie funkcji "Drag & drop" z menedżera cenników.
2. Usunięto błędy w zapisie nakładów RMSO z kosztorysu do cenników - powielanie danych dostawców.
3. Dodano sprawdzenie czy dany katalog/pozycja o danej podstawie istnieje już w cenniku podczas edycji.
4. Błędne działanie z poziomu kosztorysu funkcji 'Uaktualnij cennik' - program nie uwzględniał opcji aktualizacji cennika.
5. Poprawiono przenoszenie pozycji wewnątrz cenników CJP metodą kopiuj wklej.
6. Poprawiono przenoszenie katalogów/pozycji/folderów wewnątrz cenników CJP.
7. Usunięto dublowanie poziomów cen podczas przenoszenia podkatalogów w cennikach CJP.
8. Przyspieszono sortowanie w cennikach RMSO wg nazwy nakładu.

#### **Moduł administracyjny:**

- Dodano Moduł Administracyjny Normy Expert - tylko wersja sieciowa programu.

### **Norma EXPERT 5.1.0.3 - styczeń 2010**

#### **Instalacja:**

- Edycja wzorów i funkcji - poprawiono działa ustawianie hasła.

#### **Wykopy5:**

- Poprawiono błędy w obliczaniu wykopów.

#### **Menedżer baz cenowych:**

1. Poprawiono zaznaczanie i wyświetlanie właściwości wielu elementów.
2. Usunięto błąd „zapętlenia” się operacji wstawiania obiektu ze schowka.

#### **Menedżer kartotek:**

1. Kartoteki – usunięto kilka drobnych błędów/literówek w tekstach.
2. Poprawiono nazwy producentów cenników.
3. Usunięto błąd podczas aktualizacji kursów walut.
4. Poprawiono klonowanie konwertera jednostek miar.
5. Dodano odświeżenie widoku po imporcie jednostek miar.
6. Usunięto błąd przy edycji "jm" w kartotece.

## Wydruki:

1. Poprawiono wydruk kosztorysu bez pełnych wyrażeń obmiarów.
2. Poprawiono działanie opcji pobierania ustawień dla wydruków z kosztorysu pobierane opcje z kosztorysu.

## Nakłady:

- Usunięto błąd przy wyświetlaniu nakładów kosztorysu (szczegółowo lub działami), gdy wybrano sortowanie Cechami.

## Przedmiary:

- Usunięto błąd przy wstawianiu obliczeń pomocniczych.

## Norma EXPERT 5.1.0.0 - styczeń 2010

### Program główny:

1. Opcje programu -> Opcje przedmiaru. Usunięto opcje nie dotyczące przedmiarów.
2. Dodano opcję włącz/wyłącz modyfikacje pozycji w oknie „ Wstawiania pozycji”.
3. Usunięto błąd pokazania panelu "Pozycje nakładu" w panelu dolnym.
4. Import funkcji. Rozbudowano rozwiązywanie konfliktów.
5. Poprawiono wyświetlanie pozycji kosztorysu, gdy do opisu dodawane są nazwy nakładów – usunięto czasami pojawiający się zbędny pusty wiersz w opisie pozycji.
6. Poprawiono wyświetlanie elementów interfejsu użytkownika Normy Expert prze zmianie czytelności zawartości ekranu na różne poziomy.
7. Opcja: „wyłączone szukanie cen”. Na dolnym pasku aplikacji (pasek stanu) dodano przycisk z ikonką sygnalizującą aktualny stan opcji.
8. Komunikat o błędzie nie zawsze kopiuje do schowka.
9. Zlikwidowano migotanie panelu z opisem robót.
10. Dialog edycji strony tytułowej kosztorysu – dodano możliwość wybrania branży z kartotek.
11. Poprawiono działanie haseł zabezpieczających przed nieautoryzowanym wydrukiem i zmianami w kosztorysie.
12. Dodano możliwość wpisania ceny jako wyrażenie.
13. Usunięto problem ze zmianą opcji dopuszczalnych zmian w kosztorysie.
14. Usunięto błąd programu występujący podczas wstawiania pozycji - przeciąganie myszą z panelu nawigacyjnego.
15. Wprowadzono zabezpieczenie przed pustymi obiektami OLE włączanymi do kosztorysu, powodującymi błąd podczas generowania podglądu kosztorysu.
16. Poprawiono wyświetlanie narzutów na stronie tytułowej kosztorysu. Nie wszystkie narzuty były wyświetlane.
17. Dialog wyboru modyfikacji nie akceptuje wyboru poprzez Enter. Poprawiono.
18. Usprawniono wstawianie pozycji do kosztorysu poprzez przeciągnięcie myszką. Można „upuścić” pozycję na pusty obszar widoku kosztorysu. Zostanie ona wówczas wstawiona na koniec kosztorysu.
19. Podczas wstawiania obiektów do cennika nie były wstawiane koszty R, M, S, O.
20. Przy przeciąganiu danych z widoku nie była wyświetlana lista ciągniętych elementów.
21. Usunięto błąd w dialogu opcje kosztorysu.
22. Dodano „dymki” w oknie wstawiania pozycji potwierdzające wstawienie pozycji.
23. Dodano wyświetlanie ilości rekordów po wyszukiwaniu w oknie wstawiania pozycji.
24. Uporządkowanie nawigacji klawiaturą w oknie wstawiania pozycji.

25. Ulepszono operowanie na kilku stawkach VAT w panelu właściwości. Po wciśnięciu "Kilka stawek" pokazywana jest tabelka zawierająca 2 stawki które użytkownik może zmienić. Ponadto program teraz kontroluje czy suma "Licz od %wartości" jest równa 100 - w razie potrzeby dopasowuje ostatnią stawkę, chyba że zostanie zmieniona ostatnia stawka - wtedy dopasowuje wartość wcześniejszych.
26. W dialog "Wstawianie pozycji do kosztorysu" poprawiono wstawianie pozycji z katalogów BCO z niższych poziomów drzewka obiektów.

### **Kosztorys:**

1. Usunięto błąd podczas wykonywania polecenia Kosztorys-> Wstaw do cennika.
2. Edycja pozycji. Dodana możliwość edycji ceny jedn. nakładów w widoku Kosztorysu w kolumnie Cena jedn. Wprowadzona walidacja tak jak w panelu właściwości.
3. Poprawiono szukanie pozycji w katalogu norm o podstawie rozszerzonej o wariant.

### **Przedmiary:**

1. Usunięto błąd występujący przy wstawianiu stałej jako obliczenie pomocnicze.
2. Poprawiono działanie wyszukiwania tekstów w widoku kosztorysu i przedmiarów.
3. Poprawiono wyświetlanie tytułu "Obmiar"/"Przedmiar" w zależności od przełącznika we właściwościach kosztorysu.

### **Pozycje:**

- Upraszczanie pozycji na widoku pozycji. Po zamianie pozycji na uproszczoną na tym widoku, pojawia się teraz pod podstawą dopisek "UPROSZCZONA". Poprawiono wyświetlanie okna edycji ceny jednostkowej pozycji uproszczonej w widoku „Pozycje”.

### **Nakłady:**

1. Dodano aktualizację widoku nakładów po usunięciu nakładu.
2. Poprawiono wyświetlanie zestawień RMSO w sytuacji, gdy w drzewie nawigacje podświetlane były puste działy.
3. Wprowadzono kontrolę wielkości wprowadzanych rabatów.
4. Usunięto błąd programu przy zmianie widoku na karcie nakładów.
5. Dodano sumowanie nakładów za pomocą metody „drag and drop”.
6. Dodano funkcję wstawiania nakładów do kartoteki z poziomu widoku „Nakłady”.

### **Zestawienia:**

1. Poprawiono działanie auto-dopasowania (wszystkie kolumny) na widoku pozycji i nakładów.
2. Dokonano poprawek w prezentacji Tabeli elementów scalonych (kolumna Razem).
3. Uzupełniono dane prezentowane w Tabeli elementów scalonych o kolumnę „Kod wg CPV”. Poprawiono wypełnianie danymi kolumn „Pozycje” i „Udział”.

### **Wydruki:**

1. Poprawiono export wydruku do formatu HTML.
2. Poprawiono export wydruku ze znakiem wodnym strony tytułowej do pliku PDF.
3. Wydruk nazwy działu w nagłówku i stopce – zmieniono zasady. Drukowana jest nazwa pierwszego i ostatniego działu drukowanego na danej stronie.
4. Usunięto z listy obiektów wydruków posiadających opcje wydruk "Opisy podstawy wyceny".
5. Poprawiono wypełnianie danych wydruku "Opisy podstawy wyceny" w kolumnach "Katalog" i "Opis katalogu".

6. Większość operacji w edytorze szablonu wydruków została znacznie przyspieszona:
  - o zmiana kolorów czcionki i tła
  - o zmiana czcionki
  - o zmiana obramowania kolumn, wierszy i pól tekstowych
  - o zmiana stylu tabeli i nagłówka (zakładka "Styl tabeli")
  - o zmiana marginesów kolumn
  - o zmiana tytułów kolumn oraz tekstu w polach tekstowych
  - o zmiana wyrównania tekstu w kolumnach
7. Przełączanie nazw Obmiar/Przedmiar dostosowano do ustawień ostatnio aktywnego kosztorysu.
8. Usunięto problem z zapisem wydruku do IMAGE File.
9. Kontrolkę do edycji własnych nazw dla kolumn tabeli przeniesiono do zakładki Układ tabeli.
10. Poprawiono pamiętanie wyboru czcionki w opcjach Formatu Strony wydruku.
11. Poprawiono wydruk komentarzy wpisanych w widoku przedmiar/obmiar w kolumnie podstawa.

### **Menedżer katalogów:**

1. Poprawiono wyszukiwanie po podstawie w Katalogach Norm.
2. Dodano wymuszenie odświeżenie zawartości okien poprzez F5.
3. Usunięto problem ze wstawieniem pozycji z kosztorysu do katalogu własnego w sytuacji, gdy w operacja wstawienia wymusza utworzenie nowego katalogu.
4. Usunięto błąd generowany po zmniejszeniu do zera liczby pamiętanych widoków.
5. KNR Edytor pytań – działanie edytora akcji "Dodanie elementu" zostało poprawiona.
6. Powiększono pole na nazwę przy definiowaniu zestawu.
7. Przyspieszono działanie usuwania rekordów z kartotek.
8. Aktualizuj kartotekę RMSO – dodano informację o rezultacie wykonania operacji.
9. Aktualizacja kartotek na podstawie KNR – dodano odświeżenie widoku kartotek po zakończeniu operacji.
10. Kartoteka RMSO - dodano zatwierdzanie zmian edycyjnych poprzez Enter.
11. Usunięto zauważone błędy w komunikatach, które pojawiają się przy operacjach na Kartotekach.
12. Dodano raportowanie postępu wykonania długotrwałych operacji za pomocą paska postępu.
13. Poprawiono wyświetlanie dane elementu kartoteki w panelu właściwości - w niektórych sytuacjach dane te nie były wyświetlane.

### **Menedżer baz cenowych:**

1. Przeglądanie cenników – przyspieszono wyświetlanie danych w panelu właściwości.
2. Poprawiono działanie funkcji „Połącz” nakłady.
3. Dodano wymuszenie odświeżenie zawartości okien poprzez F5.
4. Poprawiono wstawianie nakładu z kosztorysu do cennika:
  - o wstawianie do cennika - zawsze jest ustawiona waluta,
  - o wstawianie z cennika ceny bez waluty - brana waluta bazowa.
5. Usprawniono obsługę przy pomocy klawiatury.
6. Poprawiono wstawianie elementów do cennika jeżeli dostępne są oba tryby wklejania ze schowka ('do' i 'za'). Użycie przycisku 'Wklej za' powodowało wklejenie 'do'.
7. Poprawiono wyświetlanie panelu „Wyszukiwanie zaawansowane”. Panel był u dołu minimalnie ucinany.
8. Poprawiono działanie funkcji aktualizacji cennika (dotyczy cenników dla których funkcja aktualizacji jest dostępna), z którego usunięto nakład. Przy próbie wykonania aktualizacji pojawiał się komunikat, że cennik jest aktualny.
9. Usunięto wpływ kryteriów szukania zaawansowanego na szybkie szukanie.
10. Poprawiono wyświetlanie branży we wspólnych właściwościach wielu zaznaczonych nakładów.

11. Poprawiono aktywację przycisku 'Akceptuj' podczas zmiany danych w tabeli na panelu właściwości.
12. Panel dla szukania zaawansowanego:
  - o Po wybraniu dowolnej jednostki miary nie było możliwości powrotu, aby jednostka miary nie była wybrana.
  - o Pole wariant jest teraz aktywne tylko, gdy jest dokładne wyszukiwanie pozycji po podstawie.
13. Zmieniono domyślną kolumnę ceny dla cennika CJP na cenę z narzutami.
14. Poprawiono wybór typu dla nowo tworzonego cennika uwzględniający zaznaczenie gałęzi drzewa cenników.

### **Import cenników:**

1. Dodano import cennika Sekocenbud z plików \*.txt
2. Podczas importu cennika powielana była informacja o błędach napotkanych w importowanych danych.

### **Norma EXPERT 5.0.401.3**

#### **Program główny:**

1. Dialog edycji strony tytułowej. Poprawiono wczytywanie opisów kodów CPV.
2. W opcjach programu dodano możliwość zmiany kolejności ścieżek do kosztorysów.
3. Dialog wyboru ceny nakładu z listy znalezionych: poprawiono informację o zakresie ceny – pokazywane są dane dostawcy (cena dostawcy) lub nazwa regionu (Regionalna).
4. Raportowanie błędów programu. Dodano możliwość wysłania raportu o błędzie do serwisu Athenasoft.
5. Poprawiono wstawianie kosztorysu składowego. W niektórych sytuacjach operacja generowała wyjątek w programie.
6. Dane kosztorysu składowego nie działają przyciski panelu właściwości. Poprawiano działanie panelu właściwości kosztorysu składowego.
7. Wstawianie pozycji z cennika do kosztorysu - błędne przekazywanie cen.
8. Format ATH 2 nie przenosi numerów pozycji.
9. Podczas wyboru filtru Błędne RMSO w widoku Pozycji pojawia się co chwila dialog "Dane wstawianej pozycji". Dialog pojawia się tylko przy starszych wersjach kosztorysu (wykonanych w Norma #, starszych wersjach Norma PRO). Dodano możliwość przerywania działania filtru.
10. Nie jest pokazywane ustawienie "Dodaj do opisu" w panelu właściwości nakładów pomocniczych.
11. Brak uaktualniania cen odpadów. Do dialogu „Uaktualnij ceny w kosztorysie” dodano opcję dla Odpadów.
12. Niepoprawna prezentacja nazw katalogów , folderów, pozycji w oknie KNR panelu nawigacyjnego.
13. Przy dodawaniu pozycji z kosztorysu do cennika nie wstawiane są wartości kosztów bezpośrednich nakładów. Jeżeli cennik posiada takie kolumny cenowe to te wartości będą wstawiane.
14. Uruchomienie Normy Expert przez dwuklik na pliku kstx powoduje pojawianie się ekranu startowego.
15. Dialog z listą ostatnio otwartych kosztorysów powinien dać się zamknąć klawiszem Esc.
16. Dialog wstawiania pozycji do kosztorysu - umożliwić jego zamykanie przy użyciu klawisza Esc.
17. W widoku przedmiar i kosztorys, w menu podwieszanym filtrów, nie jest pamiętany przy



przełączaniu między widokami ostatnio wybrany filtr.

18. Przy tworzeniu nowego kosztorysu nie są ustawiane cenniki wybrane w opcjach programu.
19. Nie odświeża się okno kosztorysu przy starcie programu w sytuacji, gdy ustawiono opcję wczytywania ostatnio edytowanego kosztorysu.
20. Nie wysuwać lewego panelu KNR przy wczytywaniu kosztorysu.
21. Źle działa dodawanie elementów kosztorysu do cenników CJP. Tylko elementy najniższego poziomu dodawane były jako pozycje CJP. Pozostałe elementy nadrzędne tworzyły elementy katalogu (podkatalogi).

### **Kosztorys:**

1. W panelu właściwości pozycji dodano splitter umożliwiający powiększenie grupy "Współczynniki rusztowań" zawierającej dane pozycji dla rusztowań.
2. Rozbudować funkcjonalność wstawiania jako pozycji działu lub kosztorysu. Po wyborze z menu "Wstaw pozycję / obiekt" wywoływany jest dialog wstawiania obiektu, w którym można wybrać dział / pozycję / kosztorys. Jednostkę miary (parametr techniczno-ekonomiczny) i cenę. A także warianty. W dialogu wstawiania pozycji można wstawić dział z ceną na pierwszą jednostkę techn-ekon. Jest on wstawiany jako pozycja - obiekt z zapamiętanym źródłem. Pozycje z kosztorysów są zawsze wstawiane jako pozycje, szczegółowe lub uproszczone.
3. Filtr "Błędne RMS" źle działa przy robociznie rozliczanej razem.
4. Błąd kopiowania kosztów zakupu. Jeżeli nakład ma liczone Kz wg stawek w kosztorysie to po skopiowaniu będą to Kz takie jak w kosztorysie docelowym. Jeżeli jednak są liczone indywidualnie to będą przeniesione ze źródłowego.

### **Import/eksport kosztorysów:**

1. Import/Export ATH2 rozbudować o listę podwykonawców ze strony tytułowej.
2. Problem z wczytaniem kosztorysu zawierającego wersje zapisanego w formacie ATH2.

### **Przedmiary:**

1. Obliczenia pomocnicze-kolumna podstawa.
2. Problem z usuwaniem opisów (definiowanych w kolumnie podstawa) w wierszach sum częściowych.

### **Import/eksport obmiarów:**

- Dialog importu obmiarów. Nieprawidłowa obsługa definiowania własnych szablonów importu.

### **Pozycje:**

1. Grupa menu ceny. Przebudowano menu w celu udostępnienia bezpośredniego dostępu do częściej używanych funkcji.
2. Filtrowanie ceny jednostkowej nie działa.
3. W widoku pozycji po wybraniu dowolnego filtra i wybraniu pozycji na drzewku, której nie ma na zestawieniu z powodu filtrowania program generuje wyjątek.

### **Nakłady:**

1. Nakłady - zaznaczanie/odznaczanie przycisków na wstążce menu nie powodowało pokazywania właściwych kolumn dla zestawienia.

2. Filtrowanie nakładów nie działało na zmodyfikowanym przez użytkownika nakładzie, gdy włączony był filtr.
3. W zestawieniu nakładów nie odświeża się wartość po zmianie ceny jednostkowej i nie pokazuje się okienko edycyjne dla ceny jednostkowej.

### **Zestawienia:**

1. Widok Zestawienia - tabela elementów scalonych, problemy z prezentacją kolumn narzutów przy zmianach narzutów w kosztorysie.
2. Zestawienie nakładów - brać pod uwagę opcje kosztorysu do wyświetlania zagłębień działów.

### **Wydruki:**

1. Zapisywanie ustawień nagłówka czy stopki program mimo zapisania ciągle powtarza pytanie o zapisanie zmodyfikowanych danych.
2. Wydruki - brak stopki i nagłówka w spisie treści.
3. Wydruki - okno wygenerowanego podglądu wydruku nie ma skórki takiej jak Norma Expert.
4. Własne ustawienia w wydrukach. Program o ile nie znajdzie ustawień zdefiniowanych przez użytkownika dodaje automatycznie do opcji wydruków, szablonów, formatów strony, stylu „Ustawienia użytkownika”. Ułatwi to użytkownikowi modyfikację parametrów wydruku.
5. Panel styli wydruków, wyświetlanie nieistniejących opcji wydruków.
6. Brak szablonu strony tytułowej dla przedmiaru.
7. Dodawanie znaku wodnego zawierającego tylko grafikę nie umożliwia jego zapisu.
8. Charakterystyka obiektów - zbędny tytuł i ramka.

### **Menedżer katalogów:**

1. Grafika do kalkulatora wyboru - import/eksport katalogów.
2. KNR - Usprawnienia galerii obrazków.
3. Ciche kończenie operacji aktualizacji kartoteki na podstawie katalogów. Konieczny komunikat o rezultacie wykonania operacji.
4. Zaznaczenie wszystkich katalogów Ctrl+a powoduje, że nie można zlikwidować zaznaczenia.
5. KNR - Nie zawsze odświeża się pole z podglądem podstawy dla podkatalogu i pozycji.
6. KNR - Po imporcie katalog się nie odświeża.
7. Kod dostawcy zapamiętywać zawsze dużymi literami.
8. Wyjątek przy wywołaniu funkcji Połącz w kartotekach.
9. Źle działa funkcja Zmień w kartotekach.
10. Kartoteki - błędy szukania. Jak zaznaczona jest gałąź "Nie związane" to szukanie w gałęzi to nic nie znajduje.
11. Podczas dodawania nakładu/kategorii w kartotekach blokada zmiany fokusa.
12. Kartoteki. Brak waluty bazowej w bazie.

### **Menedżer baz cenowych:**

1. Po odtworzeniu bazy z kopii nie są wyświetlane odtworzone cenniki.
2. Poprawić obsługę cenników przy pomocy klawiatury – przechodzenie pomiędzy kontrolkami.
3. Tworzenie nowego cennika – nie dopuścić do utworzenia cennika, gdy nie zdefiniowano wszystkich wymaganych danych.
4. Informacja o Liczbie pozycji w danym cenniku nie odświeża się po usunięciu z niego nakładów.
5. Poprawić algorytmy wyszukiwania w cennikach.
6. Usuwanie elementów z cennika trwa za długo.
7. Czarny tekst przy zaznaczeniu wiersza ciemnoniebieskim kolorem jest mało czytelny.
8. Usuwanie dużej ilości nakładów w cennikach RMSO wolno działa.

9. Usunięcie nakładu/pozycji zajmującego/-ej więcej niż jeden wiersz w widoku, powoduje faktyczne usunięcie nakładu/pozycji z bazy danych, jednak na gridzie pozostają wiersze, które nie były zaznaczone.
10. Nowododanego nakładu/pozycji nie można zaznaczyć w widoku po modyfikacji właściwości. Dopiero odświeżenie zawartości widoku umożliwia zaznaczenie elementu.
11. Pytanie o usuwanie poziomu cen z cennika - niedopracowany dialog.
12. Dodać w bazach cenowych aktualizację kartoteki RMSO identycznie jak w katalogach.
13. Dodać w gridzie możliwość zaznaczenia wielu cenników. W panelu wspólnych opcji cenników ma być tylko możliwość zmiany danych blokady edycji. Ta funkcjonalność zaznaczania i edycji wspólnych właściwości (blokady) powinna też działać na cennikach RMSO i CJP.
14. Cenniki - kryteria wyboru nakładów podczas importu cennika "SYSTEM" nie będą pamiętane.
15. Potrzebna informacja o działaniu/postępie akcji usuwania nakładów w rozbudowanych cennikach RMSO.
16. Cenniki- podczas zaawansowanego szukania cenników CJP panele nachodzą na siebie.
17. Nie dopuszczać do usuwania jedynego poziomu cen.
18. Odświeżanie widoku przy dodawaniu do pozycji ceny dla kolejnej jednostki obmiaru.
19. Poprawić dodawanie podkatalogu do cennika CJP. Nie pojawia się w drzewie katalogów cennika.
20. Wklejanie pozycji do cennika CJP kończy się błędem programu.

#### **Import cenników:**

- Zmiana opisu cennika cen jednostkowych Athenasoft.

#### **Kontrolki:**

- Edytor RTF - po wczytaniu pliku przy zamykaniu edytora nie pyta czy zapisać.